

ΤΣΑΡΛΣ ΜΠΟΥΚΟΒΣΚΙ

Σημειώσεις
Στάσης
Πορνόγερου

ΠΕΖΑ

2

Α ΠΟΠΕΙΡΑ

Ο ΤΣΑΡΛΣ ΜΠΟΥΚΟΒΣΚΙ στάθηκε για χρόνια ολόκληρα ο λυρικός και ο αφηγητής της λογοτεχνίας του περιθωρίου, γνωστός μόνο στους λίγους.

ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗΣ και συχνά μ' έναν παραμυθένιο ρεαλισμό, επιθετικός, βωμολόχος και αισχρός, περιγράφει την άλλη πλευρά του «American way of life», αυτή που οδηγεί το Αμερικάνικο Όνειρο στον Αμερικάνικο Εφιάλητ.

ΟΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΠΟΡΝΟΓΕΡΟΥ είναι η αυτοβιογραφία σε συνέχειες ενός ανθρώπου που βρίσκεται σε θέση επισφαλή. Κάθε πρόταση που ο Τσαρλς Μπουκόβσκι χαράζει πάνω στο χαρτί, μπορεί να είναι η τελευταία του.

ΟΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΠΟΡΝΟΓΕΡΟΥ άρχισαν να δημοσιεύονται το Μάη του 1967 στην περιθωριακή εφημερίδα του Λος Άντζελες *Open City* και έκαναν το συγγραφέα τους διάσημο στην Ευρώπη, τη Νότια Αμερική, τις Ινδίες...

Ο ΤΣΑΡΛΣ ΜΠΟΥΚΟΒΣΚΙ ήρθε στον κόσμο το 1920, στο Άντερναχ, μια γερμανική κωμόπολη δίπλα στο Ρήνο, αλλά πριν γίνει τριών χρονών βρέθηκε να μεγαλώνει στις φτωχογειτονιές των μεγαλουπόλεων της Αμερικής.

ΕΓΙΝΕ ΜΕΛΟΣ σε συμμορίες νεαρών, μπήκε στη φυλακή, στο τρελοκομείο, έκανε ανάμεσα σε πολλά άλλα τον βενζινά, τον αθλητικό ανταποκριτή, τον νυχτοφύλακα, έγραψε τα διαφημιστικά κείμενα ενός πορνείου πολυτελείας, δούλεψε εργάτης στους σιδηροδρόμους και τέλος για δεκατέσσερα ολόκληρα χρόνια («το απόλυτο ρεκόρ μου») ταξινομούσε επιστολές στο ταχυδρομείο. ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΓΡΑΦΕΙ στα τριάντα πέντε του και μέχρι σήμερα έχει στο ενεργητικό του πάνω από σαράντα βιβλία, διηγήματα, μυθιστορήματα, ποιήματα, για τα οποία ο Ζ. Π. Σαρτρ, ο Ζ. Ζενέ και ο Χ. Μίλερ του απέδωσαν τον τίτλο του *roète maudit* της σημερινής Αμερικής.

Σήμερα ζει στο Σαν Πεντρο, ένα προάσιο του Λος Άντζελες.

Οι *Σημειώσεις ενός Πορνόγερου* κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στις Η.Π.Α. από τις εκδόσεις Essex House το 1969 και επανεκδόθηκαν από τον εκδοτικό οίκο City Lights το 1973. Η ελληνική έκδοση του έργου κυκλοφορεί σε δύο τόμους.

Ο Τσαρλς Μπουκόβσκι είναι σήμερα ο μεγαλύτερος ποιητής της Αμερικής.

— Ζαν Ζενέ

Ο σημαντικότερος συγγραφέας διηγημάτων από την εποχή του Χέμινγουэй.

— Λος Άντζελες Τάιμς

Κάθε αράδα του Τσαρλς Μπουκόβσκι, μολυσμένη απ' τον τρόμο του αμερικάνικου εφιάλητ, αρθρώνει το φόβο και την αγωνία ενός περιθωρίου, που δεν είναι πια μειοψηφία, αλλά περιλαμβάνει εκατοντάδες χιλιάδες άτομα, που στέκονται στη νεκρή ζώνη, ανάμεσα στη βίαιη απανθρωπιά και την ανήμπορη απελπισία.

— Χένρι Μίλερ

Set ISBN 960-7034-03-1
ΠΕΖΑ II ISBN 960-7034-05-8

NOTES OF A VERY OLD MAN

By C*h*o*r*i*s*t*s B*u*k*o*w*s*k*i

It was a hell of a night. Willie had slept in the weeds outside Bakerfield the night before. Dutch was there, and a buddy, the beer was on me. I made sandwiches. Dutch kept talking about literature, poetry. I tried to get him off it but he layed right in there. Dutch runs a bookshop around Pasadena or Glendale or somewhere. then talk about the riot came up, they asked me what I thought about the riots and I told them that I was waiting, that the thoughts would have to come by themselves, it was nice to be able to wait. Willie picked up one of my cigars, took the paper off, lit it.

Somebody said, "how come you're writing a column? you used to laugh at Lipson for writing a column, now you're doing the same thing."

"Lipson writes a kind of left-wing Walter Winchell thing. I create Art. there's a difference."

"they, man, you got any more of these green onions?" asked Willie.

I went into the kitchen for more green onions and beer. Willie was one right out of the book - a book that hadn't been written yet. he was a man of hair, head and beard, bluejeans with patches, one week he was in France. 2 weeks later he was in Albuquerque, then, somewhere else, he carried with him, everywhere, this batch of poems he had accepted for his magazine, whether the crazy magazine ever existed or not was anybody's guess. Willie the Wire, slim, bouncy, immortal, he wrote very well, even when he put the knock on somebody it was a kind of without hatred knock, he just laid the statement down, then it was yours, a graceful carelessness.

I cracked some new beers. Dutch was still on literature, he had just published "18th Dynasty Egyptian Automobile Tunes" by D. R. Wagner, and a nice job too. Dutch's young buddy just listened - he was the new breed, quiet but very much there.

Willie worked as an onion. "I talked to Neal Casady, he's gone completely crazy. It's stupid, building a fenced myth, being in Homer's book screwed up his mind."

"yeah, he's begging for buzz. It's stupid, building a fenced myth, being in Homer's book screwed up his mind."

"man, I said, 'there's nothing like a bit of dirty literary gossip, is there?'"

"sure," said Dutch, "let's talk shop, everybody to his shop."

"well, the latest shit is that nobody has seen Kenneth Jackson in years. Farlinghetti went down there and sang but all the shades were down and nobody answered, when you write Patschen his wife answers, so the scam is, the shit is that some say Patschen is insane, others say he is dead. It's a dirty little gossip game and I don't like it, but the literary mockers like it. they claim that Patschen's wife has learned how to paint the Patschen paintings and has learned how to sign his name to them. meanwhile, I hear that Patschen was given a \$15,000 award by the National Foundation on the Arts and the Human-

ties, someday we'll know the Patschen story and the mockers will be quieted, right now, it appears that if he is alive he has stopped writing poetry."

"Helen, Bokowski, do you think that there's any poetry being written now?" by anybody? Lowell made time, you know.

"almost all the great names have died recently - Frost, Cummings, Jeffers, W. C. Williams, T. S. Eliot, the rest, a couple of nights ago. Sandburg, in a very short period, they all seemed to die together, daw' in Vietnam and the evet-riots and it has been a very strange and quick and festering and new age, look at those skirts now, almost up around the ass, we are moving very quickly and I like it, it is not bad, but the Establishment is worried about its culture, culture as a steady, there's nothing as good as a museum, a Verdi opera or a stiff-neck poet to hold back progress. Lowell was rushed into the breach, after a careful check of credentials, Lowell is interesting enough not to put you to sleep but difficult enough so as not to be dangerous, the first thought you have after reading his work is, this baby has never missed a meal or even had a flat tire or a toothache. Creeley is a near similarity, and I imagine the Establishment balanced Creeley and Lowell for some time but had to finally come up with Lowell because Creeley in his little walking shoes and Black Mountain snobbery just didn't seem like such a very good dull guy, and even though he was duller than Lowell, you couldn't trust him as much he might even show up at the president's lawn party and tickle the guests with his beard, so, it had to be Lowell, and so it's Lowell we've got."

"so who's writing it? where are they?"

"not in America, and there are only 2 that I can think of, Harold Norse who is nursing his melancholia-hypochondria in Switzerland, taking handouts from rich backers, and having the running shits, fainting spells, the fear of ants, so forth, and writing very little now, kind of going crazy like the rest of us, but then WHEN he writes, it's all there, the other guy is Al Purdy, not Al Purdy the novelist, I mean Al Purdy the poet, they are not the same people. Al Purdy lives in Canada and grows his own grapes which he squeezes into his own wine, he is a drunk, an old hulk of a man who must now be somewhere in his mid-forties, his wife supports him so he can write his poetry, which, you've got to admit, is some wonderful kind of wife, I've never met one like that or have you, but, anyway, the Canadian government is always laying some kind of grant on him. \$4,000 here and there, and they send him up to the Pole to write the young ladies were making the fat millionaires happy. I reached over, got one of my own cigars, took off the paper, took off the cigar band, jammed the thing into my screwed-up and complex face, then lit it, the cigar, had writing's like had women there? just not much you can do about it."

she carrying some of the load."

"don't you think you write as well as they?"

"only at times, most of the time, no."

"the secret man and I had to take a shit, I gave Willie a five and told him it'd be good if he got 3 six packs, tall, Schitz (this is an advertisement), and all 3 of them left and I went in and sat down, it wasn't had to be more or less asked questions of the age, it was better yet to be doing what I was doing, I thought about the hospitals, the race-track, some of the women I used to know, some of the women I had buried, out-runk, out-fucked but not out-garaged, the alcoholic madmen who had brought love to me especially and in their own way, then I heard it through the walls."

"Helen, Johnny, you ain't even kissed me in a week, what's wrong, Johnny? listen, talk to me, I want you to talk to me."

"god damn you, get away from me. I don't want to talk to you, LEAVE ME ALONE, WILL YOU? GOD DAMN YOU, LEAVE ME ALONE!"

"Helen, Johnny, I just want you to talk to me, I can't stand it, you don't have to touch me, just talk to me, Jesus Christ Johnny I can't stand it, I CAN'T STAND IT, HELLEN!"

"GOD DAMN IT, I TOLD YOU TO LEAVE ME ALONE! LEAVE ME ALONE, GOD DAMN YOU, LEAVE ME ALONE, LEAVE ME ALONE, LEAVE ME ALONE, WILL YOU?"

"Johnny . . ."

he hit her a good one, open hand, a real good one, I almost fell off the stool, I heard her choking off the crap and walking off.

then Dutch and Willie and crew were back, they ripped open the cans, I finished my business and walked back in . . .

"I've gonna get up an anthology," said Dutch, "an anthology of the best living poets, I mean the real best."

"sure," said Willie, "why not?" then he saw me "enjoy your crap?"

"not too much."

"no."

"you need more ruffage, you ought to eat more green onions."

"you think so?"

"yeah."

I reached over and got 2 of them, jammed them down, maybe next time would be better, meanwhile there were rice, beer, talk, literature, and the love of young ladies were making the fat millionaires happy. I reached over, got one of my own cigars, took off the paper, took off the cigar band, jammed the thing into my screwed-up and complex face, then lit it, the cigar, had writing's like had women there? just not much you can do about it."

ΤΣΑΡΑΣ ΜΠΟΥΚΟΒΣΚΙ

Σημειώσεις ενός Πορνόγερου

ΠΕΖΑ Β'

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΝΤΙΝΑ ΣΩΤΗΡΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟΠΕΙΡΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΠΟΡΝΟΓΕΡΟΥ

NOTES OF A DIRTY OLD MAN

© 1969 Charles Bukowski

© 1984 Εκδόσεις Απόπειρα

Μετάφραση: Ντίνα Σώτηρα

Σύνθεση εξωφύλλου: Δημήτρης Θ. Αρβανίτης

Εκτύπωση: Κ. Πλέτσας & Ζωή Κάρδαρη Ο.Ε. ☎ 363 57 23

Βιβλιοδεσία: Θ. Ηλιόπουλος & Π. Ροδόπουλος Ο.Ε. ☎ 347 71 80

*

ISBN 960-7034-05-8

*

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟΠΕΙΡΑ: Ναυαρίνου 18-20, 106 80 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 645 05 19 / FAX: 363 03 76

Αποπειρα Publications, 18-20, Navarinou St, 106 80 Athens, Greece

PRINTED IN GREECE

ΚΑΘΟΜΟΥΝ ΜΕ ΤΟ φιλαράκο μου τον Ελφ και τις παιδικές του γκριμάτσες. Μόλις είχαμε διαλύσει τα χαρτιά, γιατί κάποιος ρουφιάνος του κερατά έκλεβε τα λεφτά. Κανένας δεν το παραδεχόταν, όλοι λέγανε ότι ήταν ταπί. Ο Ελφ συνήθιζε να μένει ξαπλωμένος για χρόνια παίζοντας με τα μπουλγούωκερ του, κάνοντας τρελές ασκήσεις κι όταν κάποια μέρα σηκώθηκε απ' το κρεβάτι ήταν τόσο πλατύς όσο και ψηλός, ένα μυώδες γελαστό κτηνάκι που ήθελε να γίνει συγγραφέας μα το γράψιμό του έμοιαζε πάρα πολύ με του Τόμας Γουλφ, το χειρότερο αμερικανό συγγραφέα που γεννήθηκε ποτέ. Χειρότερο κι απ' τον Ντράιζερ. Χτύπησα τον Ελφ πίσω απ' τ' αυτί και το μπουκάλι έπεσε απ' το τραπέζι (είχε πει κάτι με το οποίο διαφωνούσα) αλλά καθώς ο Ελφ σηκώθηκε κρατούσα το μπουκάλι, καλό ουϊσκι και τον πέτυχα ανάμεσα στο σαγόνι και στο λαιμό και ξανάπεσε. Ένωσα κύριος της κατάστασης, ήμουν μαθητής του Ντοστογιέφσκι κι άκουγα Μάλερ στα σκοτεινά κι είχα όλο το χρόνο να πω απ' το μπουκάλι, να το αφήσω χάμω, να κάνω μια προσποίηση με το δεξι και να του τη φέρω με τ' αριστερό κάτω ακριβώς απ' τη ζώνη. Έπεσε πάνω στον μπουφέ, άτσαλα, ο καθρέφτης έσπασε, με θόρυβο, όπως στις ταινίες, αστραποβόλισε και γέμισε ρωγμές και τότε ο Ελφ μου έριξε στο δόξα πατρί. Έπεσα προς τα πίσω σε μια καρέκλα που συντριφτηκε σαν άχυρο, φθηνοέπιπλο, και τότε τα βρήκα σκούρα - είχα μικρά χέρια και καθόλου ταλέντο στο πάλαιμα και δεν τον είχα αποτελειώσει. Μου επιτέθηκε σαν γελοίο εκδικητικό υποκείμενο της πεντάρας και τις έφαγα τρία προς ένα περίπου, όχι και πολύ γερές, αλλά δεν σκόπευε να τα παρατήσει. Έπιπλα σπάγανε παντού, πολύ μεγάλος σαματάς. Είχα την ελπίδα πως κάποιος θα σταματούσε αυτή την καταραμένη ιστορία - η σπιτονοικοκυρά, η αστυνομία, ο Θεός, οποιοσδήποτε, μα συνέχιζε ξανά και ξανά και μετά δεν θυμάμαι.

Όταν ξύπνησα ο ήλιος ήταν ψηλά κι εγώ χαμηλά, κάτω απ' το κρεβάτι. Βγήκα από 'κει κάτω κι είδα ότι μπορούσα να σταθώ όρθιος. Ένα μεγάλο κόψιμο κάτω απ' το σαγόνι. Γδαρμένες κλειδώσεις. Είχα και χειρότερα ξυπνήματα μετά από μεθύσι. Και και σε χειρότερα μέρη. Σαν τη φυλακή; Ίσως. Κοίταξα γύρω. Ήταν αλήθεια. Όλα σπασμένα, βρώμικα, κοματιασμένα, πεταμένα από 'δώ κι από 'κει. Λάμπες, καρέκλες, τασάκια, ο μπουφές, το κρεβάτι. Ήπια λίγο νερό και πήγα προς την ντουλάπα. Ήταν ακόμα εκεί: δεκάρικά, εικοσάρικα, τάληρα, τα λεφτά

που πέταγα μέσ' στη ντουλάπα κάθε φορά που πήγαινα να κατουρήσω όσο παίζαμε χαρτιά. Θυμήθηκα πως τον καυγά τον ξεκίνησα για τα ΛΕΦΤΑ. Μάζεψα το παραδάκι, το 'βαλα στο πορτοφόλι μου, έβαλα τη χάρτινη βαλίτσα μου πάνω στο κρεβάτι που έγερνε κι άρχισα να μαζεύω τα λιγοστά μου κουρέλια: εργατικά πουκάμισα, σκληρά παπούτσια με τρύπες στους πάτους τους, σκληρές απ' τη βρώμα κάλτσες, ξεχλωμένα και χιλιοτσαλακωμένα πανταλόνια, μια ιστοριούλα για το πώς κόλλησα μουνόψειρες στην Όπερα του Σαν Φραντσίσκο κι ένα σκισμένο Θρίφτι Ντράνγκστορ λεξικό - «μετεμψύχωση - μετοίκηση ψυχής μετά θάνατον σε άλλον οργανισμόν».

Το ρολόι δούλευε, το παλιό ξυπνητήρι, ο Θεός να το 'χει καλά, πόσες φορές δεν το είχα κοιτάξει στις 7.30 π.μ., πρῶινά μετά από μεθύσι και είπα, γάμησέ τη τη δουλειά; ΓΑΜΗΣΕ ΤΗ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ! Λοιπόν έλεγε 4 μ.μ. Μόλις ετοιμαζόμουν να το βάλω πάνω-πάνω στη βαλίτσα μου όταν βέβαια γιατί όχι; - ακούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα.

ΝΑΙ;

ΚΥΡΙΕ ΜΠΟΥΚΟΒΣΚΙ;

ΝΑΙ; ΝΑΙ;

ΘΕΛΩ ΝΑ ΜΠΩ ΓΙΑ Ν' ΑΛΛΑΞΩ ΤΑ ΣΕΝΤΟΝΙΑ.

ΟΧΙ, ΟΧΙ ΣΗΜΕΡΑ. ΕΙΜΑΙ ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΣΗΜΕΡΑ.

Ω, ΤΙ ΚΡΙΜΑ. ΜΑ ΑΦΗΣΤΕ ΜΕ ΜΟΝΟ ΝΑ ΜΠΩ ΚΑΙ Ν' ΑΛΛΑΞΩ ΤΑ ΣΕΝΤΟΝΙΑ. ΜΕΤΑ ΘΑ ΦΥΓΩ.

ΟΧΙ, ΟΧΙ, ΕΙΜΑΙ ΠΟΛΥ ΑΡΡΩΣΤΟΣ, ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΑΡΡΩΣΤΟΣ. ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΝΑ ΜΕ ΔΕΙΤΕ. Σ' ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.

Δεν είχε σταματημό. Αυτή ήθελε ν' αλλάξει τα σεντόνια. Εγώ έλεγα όχι. Αυτή έλεγε, θέλω ν' αλλάξω τα σεντόνια. Ξανά και ξανά. Ήταν η σπιτονοικοκυρά. Και τι σώμα! Σκέτο κορμί. Το καθετί πάνω της κραύγαζε ΚΟΡΜΙ, ΚΟΡΜΙ, ΚΟΡΜΙ.

Βρισκόμουνα εκεί μονάχα δυο βδομάδες. Κάτω ήταν ένα μπαρ. Ερχόταν κόσμος να με δει, δεν μ' έβρισκε κι απλώς τους έλεγε, «είναι κάτω στο μπαρ, είναι πάντα κάτω στο μπαρ». Κι ο κόσμος έλεγε, «Θεέ και Κύριε, τι είναι αυτή, η ΣΠΙΤΟΝΟΙΚΟΚΥΡΑ σου;»

Ήταν μια νταρντάνα λευκή που την έπεφτε σ' αυτούς τους Φιλιπινέζους, οι οποίοι έκαναν κάτι κόλπα ρε πούστη, που λευκός άντρας ούτε σ' όνειρό του δεν τα 'χει δει, ούτε καν εγώ, με τα κατεβασμένα, αλλά Τζορτζ Ραφτ, μπορ τους και τα μεγάλα βάτα τους. Ήταν αυτοί που φτιάχναν τη μόδα, οι μαχαιροβγάλτες, οι σκληροί με τα πέτσινα. Πού έχετε χαθεί όλοι;

Τέλος πάντων, δεν υπήρχε σταγόνα ποτό και καθόμουνα εκεί με τις ώρες και άρχισε να μου τη βαράει. Νευρικός, με τα κουνούπια να μου 'χουν πρήξει τ' αρχίδια, να 'μαι καθισμένος με 450 δολάρια, κερδισμένα εύκολα και να μην μπορώ ν' αγοράσω ούτε μια γουλιά μπύρα. Περίμενα το σκοτάδι. Το σκοτάδι, όχι το θάνατο. Ήθελα να βγω. Άντε να κάνουμε μια προσπάθεια. Στο τέλος βρήκα το κουράγιο. Άνοιξα λιγάκι την πόρτα, με την αλυσίδα στερεωμένη και να 'τον, ένας μικρόσωμος Φιλιπινέζος σαν μαϊμού μ' ένα σφυρί. Όταν άνοιξα την πόρτα σήκωσε το σφυρί και μόρφασε. Όταν έκλεισα την πόρτα έβγαλε απ' το στόμα του τις πρόκες και καμώθηκε πως τις κάρφωνε στο χαλάκι της σκάλας που οδηγούσε στο πρώτο πάτωμα και στη μοναδική έξοδο. Δεν ξέρω για πόσο κράτησε αυτή η δουλειά. Η ίδια σκηνή πάντα. Όποτε άνοιγα την πόρτα σήκωνε το σφυρί και μόρφαζε. Ο τσόγλανος! Δεν το κούναγε ρούπι απ' το κεφάλοςκαλο. Άρχισε να μου τη δίνει. Ίδρωκόπαγα και βρώμαγα. Μικροσκοπικοί κύκλοι που γύρναγαν, γύρναγαν, γύρναγαν, ελαφρά σφυροκοπήματα και λάμπεις φωτεινές μέσ' το κεφάλι μου. Ένιωθα στ' αλήθεια πως έχανα τα λογικά μου. Προχώρησα και πήρα την γραφομηχανή. Μια μετάλλινη, φορητή, δανεισμένη απ' την γυναίκα ενός πρώην φίλου που δεν επιστράφηκε ποτέ. Είχε ένα ωραίο, στέρεο κάλυμμα: γκριζο, επίπεδο, βαρύ, μπανάλ που με κοίταζε πονηρά. Αλληθώρησα, η αλυσίδα τραβήχτηκε απ' την πόρτα και με τη βαλίτσα στο ένα χέρι και την κλεμμένη γραφομηχανή στο άλλο όρμησα στη φωτιά των πολυβόλων, μες στο θλιβερό πρῶινό την ώρα που έσκαγε ο ήλιος, στραπατσαρισμένος, μέσα στα όλα.

Ε! ΠΟΥ ΠΑΣ;

Η μικρόσωμη μαϊμού άρχισε να σηκώνεται στο ένα γόνατο, σήκωσε το σφυρί και αυτό ήταν όλο κι όλο που ήθελα εγώ - η λάμψη του ηλεκτρικού πάνω στο σφυρί - κράταγα τη βαλίτσα στο αριστερό χέρι, τη φορητή μετάλλινη γραφομηχανή στο δεξί, αυτός βρισκόταν σε τέλεια θέση, κάτω στο ύψος του γόνατου μου και ταλαντεύθηκα με μεγάλη ακρίβεια και κάποια οργή, τον βάρεσα με την επίπεδη, βαριά και σκληρή πλευρά, στο πλάι του κεφαλιού του, του κρανίου του, του κροτάφου του, της ύπαρξής του.

Ήταν κάτι σαν ηλεκτροπληξία, σαν να ουρλιάζανε τα πάντα γύρω και μετά ησυχία. Ήμουν έξω, ξαφνικά, στο πεζοδρόμιο, είχα κατέβει όλες εκείνες τις σκάλες χωρίς να το καταλάβω. Ουρανοκατέβατο, να κι ένα ταξί.

ΤΑΞΙ!

Βρέθηκα μέσα. ΣΤΑΘΜΟΣ ΓΙΟΥΝΙΟΝ.

Ήταν όμορφα, ο ήρεμος ήχος απ' τα λάστιχα στον πρωινό αέρα.

ΟΧΙ, ΠΕΡΙΜΕΝΕ, είπα. ΣΤΟ ΣΤΑΘΜΟ ΤΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ.

ΤΙ ΤΡΕΧΕΙ ΡΕ ΦΙΛΕ; ρώτησε ο ταξιτζής.

ΜΟΛΙΣ ΣΚΟΤΩΣΑ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ.

ΣΚΟΤΩΣΕΣ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΣΟΥ;

ΕΧΕΙΣ ΑΚΟΥΣΕΙ ΠΟΤΕ ΓΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΝΑΓΙΕΣ;

ΜΑΪΣΤΑ.

ΤΟΤΕ ΠΑΜΕ ΣΤΟ ΣΤΑΘΜΟ ΤΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ.

Κάθισα στο σταθμό κάπου μια ώρα περιμένοντας το λεωφορείο για την Νέα Ορλεάνη. Αναρωτιόμουν αν τον είχα σκοτώσει. Τελικά μπήκα με τη γραφομηχανή και τη βαλίτσα, στριμώχνοντας τη γραφομηχανή βαθιά μέσα στη θήκη που ήταν πάνω απ' τις θέσεις, για να μη μου πέσει όλο αυτό το πράγμα στο κεφάλι. Ήταν μακρύ ταξίδι, με μπόλικο πιωτό κι ένα μικρομπλεξιματάκι με μια κοκκινομάλλα απ' το Φορτ Γουόρθ. Κατέβηκα κι εγώ στο Φορτ Γουόρθ, αλλά έμενε με τη μάνα της κι έτσι αναγκάστηκα να πιάσω δωμάτιο και κατά λάθος έπιασα δωμάτιο σ' ένα μπουρδέλο. Όλη τη νύχτα γυναίκες να ουρλιάζουν διάφορα, όπως, «Ε! Δεν θα μου χάσεις ΕΜΕΝΑ ΑΥΤΟ το πράγμα ούτε για ΟΛΑ τα λεφτά του κόσμου!». Καζανάκια να τρέχουν. Πόρτες να ανοιγοκλείνουν.

Η κοκκινομάλλα ήταν ένα χαριτωμένο αθώο πλάσμα ή περιμενε κανέναν καλύτερο άντρα, τέλος πάντων, άφησα την πόλη χωρίς να της πιάσω ούτε το βρακι. Τελικά έφτασα στη Νέα Ορλεάνη.

Ο Ελφ όμως, τον θυμάστε; Ο τύπος που παλέψαμε στο δωμάτιο μου. Λοιπόν σκοτώθηκε στον πόλεμο από πολυβόλο. Άκουσα πως έμεινε στο κρεβάτι για πολύ καιρό, 3 ή 4 βδομάδες πριν πεθάνει. Και το πιο περίεργο είναι που μου είχε πει, όχι, με είχε ρωτήσει, «φαντάζεσαι κάποιος ΗΛΙΘΙΟΣ, μαλάκας να βάλει το δάχτυλο στη σκανδάλη και να με κόψει στα δυο;»

«Ε, τότε το λάθος θα 'ναι δικό σου».

«Καλά, το ξέρουμε πως εσύ δεν πρόκειται να σκοτωθείς από τα κωλοπολυβόλα».

«Να 'σαι σίγουρος γι' αυτό, μωρό μου. Εκτός κι αν είναι κανένα πολυβόλο του Μπαρμπα-Σαμ».

«Μη μου λες εμένα τέτοιες μπουρδες! Το ξέρω πως αγαπάς την πατρίδα σου. Το βλέπω στα μάτια σου! Αγάπη! Αληθινή αγάπη!»

Σ' αυτό το σημείο τον χτύπησα για πρώτη φορά.

Μετά, έχετε τη συνέχεια της ιστορίας.

Σαν έφτασα στη Νέα Ορλεάνη φρόντισα να μη μείνω σε κανένα μπουρδέλο, αν κι ολόκληρη η πόλη έμοιαζε με μπουρδέλο.

ΚΑΘΟΜΑΣΤΑΝ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ έχοντας μόλις αρπάξει πάλι μια εφτάρα. Ήμασταν στη μέση της περιόδου και δεν είχαμε σταυρώσει νίκη. Με 25 ήττες στο παθητικό μας βρισκόμασταν στον πάτο της βαθμολογίας κι αυτή η περίοδος ήταν σίγουρα η τελευταία μου ως μάνατζερ των Μπλουζ. Είχαμε τους χειρότερους παίκτες. Ο γερο-Χέντερσον ξετρύπωσε το μπουκάλι απ' το συρτάρι του γραφείου, ρούφηξε το μερτικό του και το έσπρωξε με τσαντίλα προς το μέρος μου.

«Και δεν φτάναν όλα τ' άλλα», είπε ο Χέντερσον, «κόλλησα και μουνόψειρες πριν 2 βδομάδες σχεδόν».

«Χριστέ μου, πολύ λυπάμαι αφεντικό».

«Δεν θα με λες αφεντικό για πολύ ακόμα».

«Το ξέρω. Μα κανένας μάνατζερ του μπέιζμπολ δεν μπορεί να ξεκολλήσει αυτούς τους μεθυστακες από την τελευταία θέση», είπα ρουφώντας στα γρήγορα το μισό μπουκάλι.

«Και το χειρότερο», είπε ο Χέντερσον, «νομίζω πως απ' τη γυναίκα μου τις κόλλησα».

Δεν ήξερα αν έπρεπε να γελάσω ή όχι κι έτσι έμεινα σιωπηλός.

Ακούστηκε ένα πολύ ελαφρό χτύπημα στην πόρτα του γραφείου και μετά άνοιξε. Και να, εκεί στεκόταν κάποιος караγκιόζης με χάρτινες φτερούγες κολλημένες στην πλάτη του.

Πιτσιρικάς γύρω στα 18.

«Ήρθα για να βοηθήσω την ομάδα», είπε ο πιτσιρικάς.

Φορούσε κάτι μεγάλες χάρτινες φτερούγες. Πραγματικός караγκιόζης. Με τρύπες ανοιγμένες στο κουστόμι του. Οι φτερούγες ήταν κολλημένες στην πλάτη του. Ή δεμένες με λουρί. Ή κάτι τέτοιο τέλος πάντων.

«Άκου», είπε ο Χέντερσον, «ξεκουμπήσω από 'δώ μέσα! Αρκετές γελοιότητες γίνανε σήμερα στο γήπεδο έτσι που παίζαμε. Ακόμα ακούω τα χαχανητά τους. Χάσου από 'δώ. Γρήγορα!»

Ο πιτσιρικάς πλησίασε, τράβηξε μια γουλιά απ' το μπουκάλι, τ' άφησε κάτω κι είπε, «Κύριε Χέντερσον, είμαι η απάντηση στις προσευχές σας».

«Νεαρέ», είπε ο Χέντερσον, «είσαι πολύ μικρός για να πίνεις απ' αυτό».

«Είμαι μεγαλύτερος απ' όσο δείχνω», είπε ο πιτσιρικάς.

«Κι εγώ έχω κάτι που θα σε κάνει λίγο πιο μεγάλο». Ο Χέντερσον πάτησε το κουμπάκι κάτω απ' το γραφείο του. Και αυτό σήμαινε Μπουλ

Κρονκάιτ. Δεν λέω πως ο Μπουλ σκότωσε ποτέ του άνθρωπο αλλά θα 'σαι τυχερός να μπορείς να καπνίζεις όταν θα 'χει ξεμπερδέψει μαζί σου. Ο Μπουλ ήρθε, βγάζοντας σχεδόν έναν απ' τους μεντεσέδες της πόρτας μπαίνοντας.

«ΠΟΙΟΝ απ' τους δυο αφεντικό;» ρώτησε, στριφογυρίζοντας τα μακριά ηλίθια δάχτυλά του καθώς κοιτάζε γύρω στο δωμάτιο.

«Αυτόν τον караγκιόζη με τις χάρτινες φτερούγες», είπε ο Χέντερσον. Ο Μπουλ προχώρησε.

«Μη μ' αγγίζεις», είπε ο караγκιόζης με τις χάρτινες φτερούγες.

Ο Μπουλ όρμησε, ΚΑΙ ΒΟΗΘΑ ΜΕ ΘΕΕ ΜΟΥ, εκείνος ο караγκιόζης άρχισε να ΠΕΤΑΕΙ! Φτεροκοπούσε τριγύρω στο δωμάτιο, ψηλά, κοντά στο ταβάνι. Κι ο Χέντερσον κι εγώ απλώσαμε το χέρι να πιάσουμε το μπουκάλι, μα ο γέρος με πρόφτασε. Ο Μπουλ έπεσε στα γόνατα:

«ΚΥΡΙΕ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ, ΛΥΠΗΣΟΥ ΜΕ! ΕΝΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ! ΕΝΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ!»

«Μην είσαι μαλάκας!», είπε ο άγγελος, φτεροκοπώντας τριγύρω, «δεν είμαι άγγελος. Θέλω απλώς να βοηθήσω τους Μπλουζ. Είμαι οπαδός των Μπλουζ από τα γεννοφάσκια μου».

«Εντάξει, κατέβα κάτω τώρα να μιλήσουμε για μπίζνες», είπε ο Χέντερσον.

Ο άγγελος, ή ό,τι μαλακία κι αν ήταν, πέταξε προς τα κάτω και προσγειώθηκε σε μια καρέκλα. Ο Μπουλ του έβγαλε τα παπούτσια και τις κάλτσες και δεν ξέρω κι εγώ τι και άρχισε να του φιλάει τα πόδια.

Ο Χέντερσον έσκυψε μπροστά και έφτυσε μ' αηδία τον Μπουλ κατάμουτρα: «'Αντε γαμήσου, ρε ανώμαλο τέρας! Αυτό που απεχθάνομαι είναι οι γλυκανάλατοι συναισθηματισμοί!»

Ο Μπουλ σκούπισε το πρόσωπό του κι έφυγε πολύ ήσυχα.

Ο Χέντερσον ψαχούλεψε μέσα στα συρτάρια του γραφείου.

«Σκατά! Πού είναι τα χαρτιά των συμβολαίων; Εδώ τα 'χα».

Στο μεταξύ, ενώ έψαχνε, βρήκε άλλο ένα μπουκάλι και τ' άνοιξε. Κοίταξε προς τον πιτσιρικά σκίζοντας το σελοφάν: «Πες μου, τα καταφέρνεις στην εσωτερική στροφή. Στην εξωτερική; Πώς τα πας στο σλάιντερ;»

«Ανάθεμα κι αν ξέρω», είπε ο τύπος με τις φτερούγες, «κρυβόμουν. Όλα όσα ξέρω είναι ό,τι διαβάζω στις εφημερίδες κι ό,τι βλέπω στην τηλεόραση αλλά πάντοτε ήμουν οπαδός των Μπλουζ και πολύ σας λυπήθηκα αυτή την περίοδο».

«Κρυβόσουν; Πού; Ένας τύπος με φτερά δεν μπορεί να κρύβεται σε κάποιο ασανσέρ στο Μπρονξ! Ποιο είναι το κόλλο σου; Πώς το σκάρωσες;»

«Κύριε Χέντερσον δεν θέλω να σας κουράσω μ' όλες τις λεπτομέρειες».

«Και δε μου λες, πώς σε λένε νεαρέ;»

«Τζίμι. Τζίμι Κρίσπιν. Τζέι Σι για συντομία».

«'Ει νεαρέ, τί στο διάβολο προσπαθείς να κάνεις, πλάκα σε μένα;»

«Μα όχι, κ. Χέντερσον».

«Τότε ας δώσουμε τα χέρια!»

Σφίξανε τα χέρια.

«Γαμώτο, τα χέρια σου είναι ΠΑΓΩΜΕΝΑ! Έφαγες τίποτα τώρα τελευταία;»

«Κάτι τηγανήτες, κοτόπουλο και μύρα, κατά τις 4».

«Πάρε ένα ποτό νεαρέ».

Ο Χέντερσον στράφηκε προς το μέρος μου. «Μπέλι;»

«Ναι;»

«Θέλω όλη την κωλομάδα να βρίσκεται στο γήπεδο, στις 10 αύριο το πρωί. Όλους ανεξαιρέτως. Νομίζω πως συμβαίνει το μεγαλύτερο γεγονός από τον καιρό της ατομικής βόμβας. Τώρα ας του δίνουμε όλοι από δω κι ας πάμε για ύπνο. Έχεις μέρος να κοιμηθείς νεαρέ;»

«Και βέβαια», είπε ο Τζέι Σι. Μετά κατέβηκε τις σκάλες πετώντας και μας άφησε εκεί.

Η προπόνηση άρχισε κεκλεισμένων των θυρών. Κανείς άλλος δεν βρισκόταν εκεί μέσα εκτός απ' την ομάδα. Μεθυσμένοι όπως ήταν και βλέποντας τον τύπο με τις φτερούγες το πέρασαν για κάποιο διαφημιστικό κόλλο. Η προπόνηση για κάποιον. Βάλαν την ομάδα στο γήπεδο και τον πιτσιρικά. Θα 'πρεπε όμως να 'σασταν από καμιά μεριά να δείτε τα κοκκινισμένα τους μάτια ΟΡΘΑΝΟΙΚΤΑ όταν ο πιτσιρικάς απ' τη μια βάση ΠΕΤΑΞΕ στην άλλη! Μόλις που άγγιξε το έδαφος και πριν καν ο τύπος διώξει την μπάλα ο πιτσιρικάς πέταξε προς την τρίτη βάση.

Στις 10 η ώρα το πρωί, στο φως της μέρας, παραπατούσαμε όλοι μας. Παίζοντας σε μια ομάδα σαν τους Μπλουζ ανακάλυπτες πως έτσι κι αλλιώς ήσουν παλαβός, αλλά αυτό που συνέβαινε τώρα ξεπερνούσε κάθε όριο.

Έλειπα, καθώς ετοιμαζόντουσαν να ρίξουν την μπάλα στο μπάτμποϊ

που είχαμε βάλει στην έδρα μας, ο Τζέι Σι πέταξε κάτω προς την τέταρτη βάση! Εκτοξεύτηκε προς τα 'κει! Δεν μπορούσες ούτε καν να δεις τις φτερούγες, έστω κι αν είχες προλάβει να πάρεις δύο άλκα σέλτζερ εκείνο το πρωινό. Και τη στιγμή που η μπάλα έφτανε στην έδρα, αυτό το πράγμα είχε πετάξει και είχε επιστρέψει.

Είδαμε πως ο πιτσιρικάς μπορούσε να καλύπτει ολόκληρη την εξωτερική περιοχή. Η ταχύτητα που πετούσε ήταν τρομαχτική! Πέρασαμε λοιπόν μέσα τους δυο που κάλυπταν την εξωτερική περιοχή, διπλασιάζοντας τις δυνάμεις μας και με την κακία που μας έδερνε...

Εκείνο το βράδυ θα παίζαμε τον πρώτο μας αγώνα για το πρωτάθλημα με τον Τζίμι Κρίσπιν στην εξωτερική περιοχή.

Το πρώτο πράγμα που έκανα όταν μπήκα μέσα ήταν να τηλεφωνήσω στον Μπάγκσι Μαλόν.

«Μπάγκσι, τι δίνουν τα στοιχήματα για την κατάκτηση της πρώτης θέσης από τους Μπλουζ;»

«Δεν έχει καθοριστεί. Δεν υπάρχει τέτοιο ποντάρισμα στον πίνακα. Κανένας μαλάκας δεν θα ποντάριζε στους Μπλουζ ούτε για 10.000 στο ένα».

«Τι θα μου δώσεις;»

«Σοβαρολογείς;»

«Ναι».

«250 στο ένα. Θα ποντάρεις κανα δολάριο, έ;»

«Ένα χιλιάρικο».

«Ένα χιλιάρικο! Για στάσου ένα λεπτό! Θα σου τηλεφωνήσω ξανά σε δυο ώρες».

Το τηλέφωνο χτύπησε σε μίαν ώρα και σαρανταπέντε λεπτά. «Εντάξει, θα σε πάω. Σίγουρα κάτι θα βρω να κάνω μ' ένα χιλιάρικο, εδώ που τα λέμε».

«Φχαριστώ, Μπάγκσι».

«Ευχαριστήσή μου».

Το παιχνίδι της πρώτης βραδιάς δεν θα το ξεχάσω ποτέ. Νόμιζαν πως η όλη ιστορία ήταν κάποιο αστείο διαφημιστικό κόλπο για να τραβήξουμε κόσμο, όταν όμως είδαν τον Τζίμι Κρίσπιν να υψώνεται στον ουρανό και να πιάνει την μπάλα που σίγουρα θα είχε περάσει τρία μέτρα μακριά - σίγουρος πόντος - άρχισε το παιχνίδι.

Ο Μπάγκσι είχε περάσει για να ελέγξει την κατάσταση και τον παρατηρούσα καθισμένο στη θέση του στην εξέδρα. Μόλις ο Τζέι Σι πέταξε για να αρπάξει την μπάλα, του Μπάγκσι του έπεσε απ' το στόμα το πούρο των πέντε δολαρίων. Δεν υπήρχε όμως κανένα σημείο στο βιβλίο των κανονισμών που να λέει πως ένας άνθρωπος με φτερά δεν επιτρέπεται να παίξει μπέιζμπολ, έτσι τους κρατάγαμε απ' τα αρχίδια. Και πώς. Πήραμε εύκολα το παιχνίδι. Ο Κρίσπιν σκόραρε 4 φορές. Δεν γινόταν να στείλουν πουθενά την μπάλα, χωρίς να την πιάσουμε.

Και τα παιχνίδια που ακολούθησαν. Πώς έρχοταν ο κόσμος. Το να βλέπουν έναν τύπο να πετάει στον ουρανό ήταν αρκετό για να τους ξετρελάνει, το γεγονός όμως πως ήμασταν 25 βαθμούς πίσω και μας είχε απομείνει τόσοσ λίγος χρόνος ήταν κι αυτός ένας λόγος για να συνεχίζουν να έρχονται. Στο πλήθος άρεσε να βλέπει κάποιον να απογειώνεται. Οι Μπλουζ τραβούσαν μπροστά. Ήταν το θαύμα των καιρών.

Ήρθε να πάρει συνέντευξη από τον Τζίμι το ΛΑΪΦ. Το ΤΑΙΜ. Ξανά το ΛΑΪΦ. Το ΛΟΥΚ. Δεν τους είπε τίποτε. «Θέλω μονάχα να δω τους Μπλουζ να κερδίζουν το κύπελο», είπε.

Όμως τα πράγματα ήταν ακόμα δύσκολα, από μαθηματική σκοπιά κι όλα συνοψίστηκαν στον τελευταίο αγώνα της σεζόν, όπως γίνεται και με το τέλος των μυθιστορημάτων, ισοβαθμήσαμε με τους Μπένγκαλς για την πρώτη θέση και θα παίζαμε μαζί τους. Ο νικητής έπαιρνε το πρωτάθλημα. Δεν είχαμε χάσει ούτ' ένα παιχνίδι από τότε που ο Τζίμι μπήκε στη ομάδα. Και 'γώ ήμουν πολύ κοντά στα 250.000 δολάρια. Ήμουν σπουδαίος μάνατζερ!

Ήμασταν στο γραφείο λίγο πριν το μεγάλο ματς, ο γερο-Χέντερσον κι εγώ, όταν ξαφνικά ακούστηκε θόρυβος στις σκάλες κι όρμησε μέσα ένας τύπος. Ο Τζέι Σι μεθυσμένος. Και χωρίς φτερούγες. Μόνο μερικά υπολείμματα.

«Μου πριόνισαν τα κωλόφτερα, τα τσογλάνια. Μου ρίζανε από δίπλα αυτήν την γυναίκα στο δωμάτιο του ξενοδοχείου. Τι γυναικάρα! Τι πουτάνα! Φίλε μου, μου γεμίζανε ξέχυλο το ποτήρι! Μόλις την καβάλησα, πιάσαν να μου πριονίζουν τα φτερά. Δεν μπορούσα να κουνηθώ. Δεν μπορούσα ούτε καν να βρω τα λογικά μου. Τι ΦΑΡΣΑ! Και όλη την ώρα αυτός ο τύπος να καπνίζει το πούρο του και να γελάει και να καγχάζει καθισμένος στο βάθος... - ω Θεέ μου, τι όμορφη γυναίκα και δεν μπορούσα να τη βρω... - ω σκατά...»

«Δεν πειράζει αγόρι μου, ούτε ο πρώτος είσαι, ούτε ο τελευταίος που

του την έφερε μια γυναίκα. Είχες αιμορραγία;» ρώτησε ο Χέντερσον.

«Όχι, είναι σκέτο κόκκαλο, ένα κοκκαλένιο πράγμα, αλλά πόσο λυπάμαι, σας απογοήτευσα ρε παιδιά, απογοήτευσα τους Μπλουζ, νιώθω φρικτά, φρικτά, φρικτά».

Αυτοί ένιωθαν φρικτά; Τότε τι να πω εγώ που είχα χάσει 250 χιλιάρικα.

Αποτελείωσα το μπουκάλι που ήταν πάνω στο γραφείο. Ο Τζέι Σι ήταν τόσο πίτα που δεν μπορούσε να παίξει, είχε-δεν είχε φτερά. Ο Χέντερσον έβαλε απλώς το κεφάλι του πάνω στο γραφείο κι άρχισε να κλαίει. Βρήκα το λούγκερ του στο τελευταίο συρτάρι. Το 'χωσα στο παλτό μου και πήγα γραμμή στην κερκίδα με τις ρεζερβέ θέσεις. Κάθισα ακριβώς μια θέση πίσω απ' τον Μπάγκσι Μαλόν και κάποια όμορφη γυναίκα που καθόταν δίπλα του. Στη θέση του Χέντερσον που τα 'πινε μέχρι θανάτου παρέα με το νεκρό άγγελο. Δεν θα τη χρειαζόταν αυτή τη θέση. Και η ομάδα δεν θα χρειαζόταν εμένα. Είχα τηλεφωνήσει κάτω στα αποδυτήρια και τους είχα πει να αναθέσουν την κατάσταση στο μπάτμπνι ή σε κάποιον άλλον.

«Γεια σου, Μπάγκσι», είπα.

Ήταν το γήπεδό μας κι έτσι είχαν αυτοί το πρώτο χτύπημα.

«Πού είναι τ' αστέρι σας; Δεν τον βλέπω», είπε ο Μπάγκσι ανάβοντας ένα πούρο των πέντε δολαρίων.

«Ξαναγύρισε στον ουρανό χάρις σ' ένα απ' τα σιδεροπρίονα των 3,5 δολαρίων της Σίαρ-Ρόμπακ».

Ο Μπάγκσι γέλασε. «Ένας τύπος σαν και μένα μπορεί να κατοικήσει στο μάτι ενός μουλαριού και να βγει κοκτέιλ με μέντα. Γι' αυτό κι έφτασα μέχρις εδώ που έφτασα».

«Ποια είναι η όμορφη κυρία;» ρώτησα.

«Α, από 'δώ η Έλενα. Έλενα, από 'δώ ο Τιμ Μπέιλι, ο χειρότερος μάντζερ μπέιζμπολ».

Η Έλενα σταύρωσε τα νύχλον πράγματα που λέγονται πόδια και συγχώρεσα τον Κρίσπιν για τα πάντα.

«Χαίρω πολύ, κ. Μπέιλι».

«Ναι».

Το παιχνίδι άρχισε. Ήταν όπως τον παλιό καιρό. Στο 7ο σετ χάναμε 10-0. Ο Μπάγκσι πετούσε στα ουράνια, έχοντας όλον τον κόσμο στην τσέπη του και τα πόδια αυτής της πουτάνας δίπλα του. Γύρισε πίσω και μου πρόσφερε ένα πούρο των πέντε δολαρίων. Τ' άναψα.

«Αυτός ο τύπος ήταν πράγματι άγγελος;» με ρώτησε και σαν να χαμογελούσε.

«Είπε να τον λέμε Τζέι Σι για συντομία, αλλά ανάθεμα κι αν ξέρω».

«Φαίνεται πως ο Άνθρωπος νικάει τον Θεό κάθε φορά σχεδόν που έρχονται σε σύγκρουση», είπε.

«Δεν ξέρω», είπα εγώ, «αλλά κατά τη γνώμη μου, το να κόβεις τα φτερά ενός ανθρώπου μοιάζει σαν να του κόβεις τον πούτσο».

«Μπορεί και να 'ναι έτσι. Αλλά όπως το βλέπω εγώ, οι ισχυροί ορίζουν τα γεγονότα».

«Ή ο θάνατος. Ποιο απ' τα δυο συμβαίνει;»

Τράβηξα το λούγκερ και το κάρφωσα στο σβέρκο του.

«Για τ' όνομα του Θεού, Μπέιλι! Συγκρατήσου! Θα σου δώσω τα μισά απ' όσα έχω. Όχι, θα σου δώσω ό,τι έχω - αυτή την πουτάνα, τα πάντα, τις δουλειές - μόνο πάρε μακριά αυτό το όπλο απ' το κεφάλι μου!»

«Αν νομίζεις πως το να σκοτώνεις είναι σκληρό τότε ΓΕΥΣΟΥ κάτι σκληρό!»

Πάτησα τη σκανδάλη. Ήταν φρικτό. Ένα λούγκερ. Κομμάτια από εγκεφαλικά κύτταρα και μυαλά και αίμα παντού: πάνω μου, πάνω στα νύχλον πόδια της, στο φόρεμα της...

Ο αγώνας διακόπηκε για μια ώρα, μέχρι να μας σύρουνε έξω - το νεκρό Μπάγκσι, την παλαβή υστερική γυναίκα του κι εμένα. Το ματς συνεχίστηκε αργότερα.

Ο Θεός πάνω απ' τον Άνθρωπο. Ο Άνθρωπος πάνω απ' τον Θεό. Η μητέρα να διατηρεί φράουλες ενώ όλα ήταν τόσο αρρωστημένα.

Την άλλη μέρα στο κελί μου ο δεσμοφύλακας μου έδωσε την εφημερίδα.

«ΟΙ ΜΠΛΟΥΖ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΑΝ ΣΤΟ 14ο ΣΕΤ ΜΕ 12-11 ΚΕΡΔΙΣΑΝ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟ».

Προχώρησα προς το παράθυρο του κελιού, στον 8 όροφο. Έκανα την εφημερίδα μια μπάλα και την έχωσα ανάμεσα στα κάγκελα. Την στρίμωξα, την πίεσα, την έσπρωξα δυνατά ανάμεσα απ' τα κάγκελα και καθώς έπεφτε στον αέρα την παρακολούθησα που απλώθηκε, σαν να 'χει φτερά έμοιαζε, έπλεε προς τα κάτω σαν ένα οποιοδήποτε κομμάτι ξεδιπλωμένου χαρτιού, προς τη θάλασσα, προς εκείνα τα ασπρογάλανα κύματα εκεί κάτω που εγώ δεν μπορούσα ν' αγγίξω, ο Θεός νικάει τον Άνθρωπο πάντοτε και συνεχώς, ο Θεός ότι κι αν Ήταν - ένα οπλοπολυβόλο ή

οι πίνακες του Κλεε, καλά, και τώρα, αυτά τα νάυλον πόδια τυλιγμένα γύρω από κάποιον άλλον ηλίθιο. Ο Μαλόν μου χρωστούσε 250 χιλιάρικα και δεν μπορούσε να τα πληρώσει. Ο Τζέι Σι με φτερά, ο Τζέι Σι χωρίς φτερά, ο Γζέι Σι πάνω σ' ένα σταυρό, μου 'χε μείνει λίγη ζωή και διέσχισα το πάτωμα, κάθισα πάνω στην χέστρα της φυλακής που δεν είχε καπάκι κι άρχισα να χέζω, πρώην μάνατζερ του πρωταθλήματος της Α' κατηγορίας, πρώην άντρας κι ένα απαλό αεράκι φύσηξε μέσα απ' τα κάγκελα και πλησίαζα προς το τέλος.

ΕΚΑΝΕ ΖΕΣΤΗ ΕΚΕΙ μέσα. Πήγα προς το πιάνο κι έπαιξα. Δεν ήξερα να παίζω πιάνο. Χτύπαγα μονάχα τα πλήκτρα. Κάποιος κόσμος χόρευε πάνω στον καναπέ. Μετά κοιτάξα κάτω απ' το πιάνο και είδα ένα κορίτσι ξαπλωμένο εκεί κάτω, με το φόρεμά της ανεβασμένο ψηλά, γύρω στους γοφούς.

Συνέχισα να παίζω με το ένα χέρι κι άπλωσα τ' άλλο να τη χουφτώσω. Θες η άσχημη μουσική, θες το ότι της έβαζα χέρι, το κορίτσι ξύπνησε. Ξετρύπωσε κάτω απ' το πιάνο. Ο κόσμος σταμάτησε να χορεύει στον καναπέ. Την έπεσα στον καναπέ και κοιμήθηκα για κανά τεταρτάκι. Είχα να κοιμηθώ δυο μερόνυχτα. Έκανε ζεστή εκεί μέσα, πολλή ζεστή. Όταν ξύπνησα ξέρασα μέσα σ' ένα φλυτζάνι του καφέ. Μετά γέμισε και αναγκάστηκα να συνεχίσω πάνω στον καναπέ. Κάποιος έφερε μια μεγάλη λεκάνη. Τα έβγαλα. Ξυνίλες. Όλα ξυνίλες.

Σηκώθηκα και προχώρησα προς το μπάνιο. Δυο τύποι ήταν εκεί μέσα, γυμνοί. Ο ένας τους με μια κρέμα ξυρίσματος κι ένα πινέλο σαπουνίζει τον πούτσο και τ' αρχίδια του άλλου.

«Κοιτάξτε, πρέπει να χέσω», τους είπα.

«Προχώρα», είπε εκείνος που σαπουνιζόταν, «δεν σ' ενοχλούμε».

Προχώρησα και κάθισα.

Ο τύπος με το πινέλο είπε στον τύπο που σαπουνίζει, «Άκουσα πως τον Σίμσον τον απολύσανε από το Κλαμπ 86».

«Στον Κ.Π.Φ.Κ.», είπε ο άλλος τύπος, «δίνουν πόδι σε περισσότερο κόσμο απ' ότι οι Ντάγκλας Έαρκραφτ, οι Σίαρς Ρόμπακ και οι Θρίφτι Ντραγκς όλες μαζί. Μια λάθος λέξη, μια πρόταση έξω απ' τη γραμμή των προκατασκευασμένων τους αντιλήψεων για την ανθρωπότητα, την πολιτική, την τέχνη και τα τέτοια και την τρωσ. Ο μόνος μάγκας που δεν φοβάται τίποτα στον Κ.Π.Φ.Κ. είναι ο Έλιοτ Μιντζ - σαν τα παιδικά ακορντεόν: όπως και να τον ζουλήξεις βγάζει τον ίδιο ήχο».

«Τώρα συνέχισε», είπε ο τύπος με το πινέλο.

«Τι να συνεχίσω;»

«Τρίψε τον πούτσο σου μέχρι να σκληρύνει».

Άφησα μια μεγάλη.

«Χριστέ μου!» είπε ο τύπος με το πινέλο, μόνο που δεν κράταγε πια το πινέλο. Το είχε πετάξει στον νεροχύτη.

«Τι Χριστέ μου;» είπε ο άλλος τύπος.

Μπάτμποϊ: Στο μπέιζμπολ, ο παίκτης που κρατάει το ρόπαλο και προσπαθεί να χτυπήσει τη μπάλα.

Τζέι Σι: Γ' αρχικά του Τζίμι Κρίσπιν αλλά και του Ιησού Χριστού.

«Έχεις ένα κεφάλι σ' αυτό το πράμα σαν σφυρί!»
 «Κάποτε είχα ένα ατύχημα. Αυτό το προκάλεσε.
 «Μακάρι να 'χα κι εγώ τέτοια ατυχήματα».
 Άφησα άλλη μία.
 «Τώρα συνέχισε».
 «Τι να συνεχίσω;»
 «Σκύψε προς τα πίσω και γλύστρησέ το πάνω-κάτω ανάμεσα στα πόδια σου».

«Έτσι;»

«Ναι».

«Και τώρα τι;»

«Φέρε την κοιλιά σου προς τα κάτω. Κούνησέ την. Μπρος πίσω. Σφίξε τα πόδια σου. Έτσι μπράβο! Βλέπεις! Δεν έχεις ανάγκη πια από καμιά γυναίκα!»

«Ω Χάρι, δεν είναι όπως είναι με γυναίκα! Τι είναι αυτά που μου έλεγες! Ένα μάτσο σκατά!»

«Χρειάζεται ΕΞΑΣΚΗΣΗ! Θα δεις! Θα δεις!»

Σκουπίστηκα, τράβηξα το καζανάκι και έφυγα από κει πέρα.

Πήγα στο ψυγείο και πήρα άλλη μια μπύρα, πήρα δυο μπύρες, τις άνοιξα και τις δυο και άρχισα απ' την πρώτη. Φαντάζομαι πως ήμουν κάπου στο Βόρειο Χόλυγουντ. Κάθισα απέναντι από έναν τύπο με μια γενιάδα μισό μέτρο, που φορούσε μια κόκκινη τενεκεδένια περικεφαλαία. Ήταν σε θαυμάσια φάση για κανα-δυό βραδιές, τώρα όμως κατέβαινε και δεν ήταν πια σπινταρισμένος. Δεν κοιμόταν ακόμα, μονάχα στο στάδιο της θλίψης και του κενού είχε φτάσει. Ίσως και να έλπιζε να βρισκόταν κανένα τρίφυλο αλλά κανένας δεν είχε βγάλει τίποτα.

«Μεγάλε Τζακ», είπα.

«Μπουκόβσκι, μου χρωστάς 40 δολάρια», είπε ο μεγάλος Τζακ.

«Άκου Τζακ, έχω μια υποψία ότι σου έδωσα 20 δολάρια το προηγούμενο βράδυ. Πραγματικά έχω αυτήν την υποψία. Τα θυμάμαι αυτά τα 20 δολάρια».

«Δεν θυμάσαι όμως Μπουκόβσκι, έτσι δεν είναι; Γιατί ήσουν μεθυσμένος, Μπουκόβσκι, γι' αυτό και δεν θυμάσαι!»

Ο Μεγάλος Τζακ τα 'χει αυτά, δεν τους πάει τους μεθυσμένους.

Το κορίτσι του η Μάγκι καθόταν δίπλα του. «Του έδωσες ένα εικοσαδόλαρο, εντάξει, αλλά επειδή ήθελες να πιεις κι άλλο. Βγήκαμε και σου φέραμε κάτι και σου φέραμε και τα ρέστα».

«Καλά. Αλλά πού βρισκόμαστε. Στο Βόρειο Χόλυγουντ;»

«Όχι, στην Πασαντένα».

«Στην Πασαντένα; Δεν το πιστεύω».

Παρακολουθούσα όλον εκείνο τον κόσμο να πηγαίνει πίσω από μια μεγάλη κουρτίνα. Κάποιοι βγαίνουν σε δέκα με είκοσι λεπτά. Μερικοί δεν βγαίνουν ποτέ. Αυτό γινόταν 48 ώρες τώρα. Τέλειωσα τη δεύτερη μπύρα, σηκώθηκα, τράβηξα την κουρτίνα και προχώρησα. Ήταν πολύ σκοτεινά εκεί μέσα αλλά μύριζε χόρτο. Και κώλος. Στάθηκα εκεί και περιμένα να προσαρμοστούν τα μάτια μου. Οι πιο πολλοί ήταν άντρες. Που έγλυφαν κώλους. Άνοιγαν με τις γλώσσες τους τις κωλοτρυπίδες. Ρούφαγαν. Δεν ήταν για μένα. Εγώ ήμουν παλαιών αρχών. Έμοιαζε με γυμναστήριο ανδρών αφού είχαν όλοι τελειώσει στα δίζυγα. Και η ξυνή μυρωδιά του σπέρματος. Άρχισα να σπάω πλάκα. Ένας ανοιχτόχρωμος νέγρος με πλησίασε.

«Έ, ο Μπουκόβσκι δεν είσαι;»

«Ναι», είπα.

«Αμάν! Αυτή είναι η πιο συγκλονιστική εμπειρία της ζωής μου! Διάβασα το ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΟ ΧΕΡΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ. Σε θεωρώ το μεγαλύτερο από την εποχή του Βερλέν!»

«Του Βερλέν;»

«Ναι, του Βερλέν!»

Άπλωσε το χέρι του και μου χούφτωσε τ' αρχίδια. Του τράβηξα το χέρι μακριά.

«Τι τρέχει;» ρώτησε.

«Όχι ακόμα, νεαρέ μου, ψάχνω για κάποιον φίλο».

«Α, συγγνώμη...»

Απομακρύνθηκε. Συνέχιζα να κοιτάζω τριγύρω και ήμουν έτοιμος να φύγω όταν πρόσεξα μια γυναίκα ακουμπισμένη σε μια απόμακρη γωνιά. Είχε τα πόδια της ανοιχτά αλλά φαινόταν μάλλον ζαλισμένη. Προχώρησα και την κοίταξα. Κατέβασα το παντελόνι και το σάβρακο μου. Φαινόταν εντάξει. Της τον έχωσα. Έχωσα ό,τι είχα.

«Όου», είπε, «είναι όμορφα! Έχει μια τέτοια καμπύλη! Σαν γάντζος!»

«Από ένα ατύχημα που είχα παιδί. Κάτι μ' ένα τρίκυκλο».

«Ωωωωωχ...»

Τη στιγμή που άρχισα να την βρίσκω κάτι ΜΠΗΧΤΗΚΕ βία στα κωλομέρια μου. Μου άναψαν τα γλομπάκια.

«Έι, τι στο ΔΙΑΟΛΟ!». Άπλωσα το χέρι μου και τράβηξα έξω το

πράμα. Στεκόμουν εκεί με το πράμα του τύπου στο χέρι μου. «Τι νομίζεις πως κάνεις φιλάρα;» τον ρώτησα.

«Άκου φίλε,» είπε αυτός, «ολόκληρο αυτό το παιχνίδι είναι σαν μια μεγάλη τράπουλα. Αν θες να συμμετέχεις στο παιχνίδι πρέπει να πάρεις ό,τι σου τύχει στη μοιρασιά».

Σήκωσα το σώβρακο και το παντελόνι μου κι έφυγα από κει μέσα.

Ο Μεγάλος Τζακ και η Μάγκι είχαν φύγει. Κανα δυο τύποι ήταν ξεροί στο πάτωμα. Πήγα και πήρα άλλη μια μύρα, την ήπια και βγήκα έξω. Το φως του ήλιου με χτύπησε σαν μπατσάδικο με αναμμένα τα κόκκινα φώτα. Βρήκα το αμαξάκι μου σπρωγμένο στη θέση κάποιου άλλου με μια κλίση για παράνομο παρκάρισμα πάνω του. Υπήρχει όμως ακόμα χώρος για να βγω. Όλοι ξέρουν πού πρέπει να σταματήσουν. Ήταν όμορφα.

Σταμάτησα στο πρατήριο της Στάνταρτ και ο τύπος μου είπε πώς να συνεχίσω για τον αυτοκινητόδρομο της Πασαντένα. Έφτασα σπίτι. Ίδρωμένος. Δαγκώνοντας τα χείλια μου για να μείνω ξύπνιος. Στο γραμματοκιβώτιο ήταν ένα γράμμα από την πρώην γυναίκα μου στην Αριζόνα.

«...Ξέρω πως συχνά νιώθεις μοναξιά και μελαγχολία. Να πηγαίνεις στο Μπριτζ. Νομίζω πως θα σου αρέσει αυτός ο κόσμος. Ή κάποιοι απ' αυτούς, τέλος πάντων. Ή να πηγαίνεις στις απαγγελίες ποίησης στην Εκκλησία των Ουνιτάριων...»

Άφησα το νερό να τρέξει στην μπανιέρα, όμορφο και ζεστό. Ξεντύθηκα, βρήκα μια μύρα, ήπια τη μισή, ακούμπησα το κουτί στο χέριλος της μπανιέρας και πήγα μέσα, πήρα το σαπούνι και το πινέλο και άρχισα να χαϊδολογώ τον πούτσο και τα αρχίδια μου.

ΤΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑ ΕΙΝΑΙ μακρύτερα εκεί όπου κρεμιούνται οι αυτόχειρες κι οι μύγες μαζεύονται στη βρώμα. Είναι ένας διάσημος ποιητής του δρόμου της δεκαετίας του 50 που ζει ακόμα. Πετάω το μπουκάλι μου μέσα στο κανάλι. Βενετία. Κι ο Τζακ την έχει κάνει εδώ για καμιά βδομάδα, θα δώσει κάπου μια διάλεξη σε μερικές μέρες. Το κανάλι φαίνεται παράξενο, πολύ παράξενο.

«Μόλις και μετά βίας αρκετά βαθύ για αυτοκαταστροφή».

«Ναι,» είπε με φωνή των τύπων του Μπρονξ στις κινηματογραφικές ταινίες, «έχεις δίκιο».

Γκριζαρισμένος, στα 37. Γαμπή μύτη. Καταβεβλημένος. Δραστήριος. Αρρενωπός. Πολύ αρρενωπός. Λιγάκι εβραϊκό χαμόγελο. Ίσως και να μην είναι εβραϊός. Δεν τον ρωτάω.

Τους γνώριζε όλους. Σ' ένα πάρτι κατούρησε πάνω στο παπούτσι του Μπάρνεϊ Ρόσετ επειδή δεν του άρεσε κάτι που είπε ο Μπάρνεϊ. Ο Τζακ γνωρίζει τον Γκίνσμπερκ, τον Κρίλι, τον Λαμαντία κι άλλους πολλούς και τώρα γνώριζε τον Μπουκόβσκι.

«Ναι, ο Μπουκόβσκι ήρθε στη Βενετία να με δει. Ουλές σ' όλο του το πρόσωπο. Όμοι πεσμένοι. Πολύ τσακισμένος άνθρωπος. Δεν μιλάει πολύ κι όταν ανοίξει το στόμα του μιλάει μάλλον ανιαρά, κοινότυπα. Δεν θα φανταζόσουν ποτέ πως έχει γράψει όλα αυτά τα ποιητικά βιβλία. Αλλά έχει κάνει πολύ καιρό στο ταχυδρομείο. Του κατάφαγαν το πνεύμα του. Αίσχος, ξέρεις όμως πως γίνονται αυτά. Αλλά είναι ακόμα κορυφαίος, ξέρεις».

Ο Τζακ ξέρε τα κατατόπια, κι είναι παράξενο αλλά αληθινό να ξέρεις το ό,τι οι άνθρωποι δεν αξίζουν και πολλά πράγματα, που είναι βέβαια μια μαλακισμένη κοινοτυπία, και το ξέρεις, αλλά είναι παράξενο ν' ακούς να το λένε καθισμένος δίπλα σ' ένα κανάλι της Βενετίας ενώ προσπαθείς να συνέλθεις από ένα γερό μεθύσι.

Διαβάζει ένα βιβλίο. Γεμάτο κυρίως με φωτογραφίες ποιητών. Εμένα δεν μ' έχει. Άρχισα αργά και έζησα πολύ καιρό μονάχος σε μικρά δωμάτια πίνοντας κρασί. Πάντοτε πιστεύουν πως ένας ερημίτης είναι παράφρονας και ίσως να 'χουν δίκιο.

Φυλλομετράει το βιβλίο. Θεέ και Κύριε, τι κωλοκατάσταση, να κάθεσαι εκεί μεθυσμένος και το νερό εκεί κάτω και δίπλα ο Τζακ να φυλλομετράει το βιβλίο. Βλέπω σποτς από ηλιόφως, μύτες αυτιά, την στυλνότη-

τα των φωτογραφικών σελίδων. Δεν με νοιάζει, αλλά φαντάζομαι πως χρειαζόμαστε κάποιο θέμα για συζήτηση κι εγώ δεν μιλάω καλά και κάνει αυτός όλη την δουλειά, έτσι να που ξεκινάμε, το βενετσιάνικο κανάλι, ολάκερη η καταραμένη θλίψη του να την βγάζεις καθαρή.

«Τούτος 'δω σάλταρε πριν 2 χρόνια».

«Τούτος 'δω ήθελε να του κάνω πίπες για να μου εκδόσει το βιβλίο μου».

«Το έκανες;»

«Αν το 'κανα λέει; Του την άναψα! Μ' αυτό!»

Μου δείχνει τη γροθιά του Μπρονξ.

Γελάω. Είναι άνετος κι ανθρώπινος. Καθένας φοβάται να είναι αδερφή. Μου την ψιλοσπάει. Ίσως θα 'πρεπε να γίνουμε όλοι αδερφές και να ησυχάσουμε. Δεν το λέω για τον Τζακ. Δεν θα 'ταν κι άσχημα γι' αλλαγή. Οι περισσότεροι φοβούνται να μιλήσουν ενάντια στις αδερφές - θεωρητικά. Όπως ακριβώς οι περισσότεροι φοβούνται να μιλήσουν ενάντια στην αριστερά - θεωρητικά. Δεν με νοιάζει προς τα πού πάει το πράγμα - ξέρω μονάχα αυτό: υπάρχουν πάρα πολλοί άνθρωποι που φοβούνται.

Έτσι ο Τζακ είναι εντάξει τύπος. Τελευταία έχω δει πολλούς διανοούμενους. Έχω σκυλοβαρεθεί τις πολύτιμες διάνοιες που κάθε φορά που ανοίγουν το στόμα τους 'πρέπει να βγουν διαμάντια. Κουράστηκα να παλεύω για να βρει λίγο χώρο το μυαλό ν' ανασάνει. Γι' αυτό και κρατήθηκα μακριά απ' τον κόσμο τόσο καιρό και τώρα που βρέθηκα ανάμεσά του, ανακαλύπτω πως 'πρέπει να ξαναγυρίσω στη καβούκι μου. Υπάρχουν κι άλλα πράγματα εκτός απ' το μυαλό: υπάρχουν έντομα και φοινικιές και αλατιέρες και θα 'χω μια αλατιέρα στη σπηλιά μου, εδώ γελάνε.

Οι άνθρωποι πάντοτε θα σε προδώσουν.

Ποτέ μην εμπιστεύεσαι τους ανθρώπους.

«Ολόκληρο το παιχνίδι της ποίησης καθοδηγείται από τους πούστηδες και τους αριστερούς», μου λέει, ατενίζοντας το κανάλι.

Υπάρχει μια κάποια αλήθεια εδώ που είναι οδυνηρό και λανθασμένο να την αμφισβητήσεις και δεν ξέρω τι να κάνω με δαύτη. Ξέρω στα σίγουρα πως κάτι δεν πάει καλά στο παιχνίδι της ποίησης - τα βιβλία των διάσημων είναι τόσο βαρετά, συμπεριλαμβανομένου και του Σαί-ξπηρ. Ήταν και τότε το ίδιο;

Αποφασίζω να πετάξω κάποια μπαρούφα στον Τζακ.

«Θυμάσαι εκείνο το παλιό περιοδικό *ποίησης*; Δεν ξέρω αν ήταν ο

Μονρόε ή ο Σαπάιρο ή ποιος τέλος πάντων αυτός που το 'βγαζε, αλλά χάλασε τόσο πολύ που δεν το διαβάζω πια. Θυμάμαι, όμως, ένα απόφθεγμα του Ουίτμαν:

«Για να έχουμε σπουδαιούς ποιητές χρειαζόμαστε σπουδαιούς ακροατές». Λοιπόν, θεωρώ πως ο Ουίτμαν είναι μεγαλύτερος ποιητής από μένα, αν αυτό σημαίνει κάτι, μόνο που αυτή τη φορά νομίζω πως είδε ανάποδα το πράγμα. Θα 'πρεπε να πει:

«Για να έχουμε σπουδαιούς ακροατές χρειαζόμαστε σπουδαιούς ποιητές».

«Ναι, μάλιστα», είπε ο Τζακ, «συνάντησα τον Κρίλι, αυτήν τη φορά σ' ένα πάρτι και τον ρώτησα αν είχε ποτέ του διαβάσει Μπουκόβσκι και πάγωσε, σκέτος βράχος, δεν μου απαντούσε, ρε φίλε, ξέρεις τι εννοώ».

«Ας του δίνουμε από 'δω», λέω.

Φύγαμε και πήγαμε προς το αμάξι μου. Κατάφερα, κάποτε, να πάρω κι εγώ αμάξι. Σακαράκα φυσικά. Ο Τζακ έχει το βιβλίο μαζί του. Το ξεφυλλίζει ακόμα.

«Αυτός ο τύπος κάνει πίπες».

«Α ναι;»

«Τούτος 'δω παντρεύτηκε μια δασκάλα που τον μαστιγώνει στον κόλο. Φρικτή γυναίκα. Μετά τον γάμο του δεν έχει γράψει λέξη. Του έχωσε την ψυχή μες στο βρακί της».

«Μιλάς για τον Γκρέγκορι ή τον Κέρο;»

«Όχι αυτός είναι άλλος!»

«Χριστέ μου!»

Συνεχίζουμε να βαδίζουμε προς το αυτοκίνητό μου. Νιώθω μάλλον βαρετά αλλά μπορώ και ΝΙΩΘΩ την ενέργεια αυτού του άντρα, ΕΝΕΡΓΕΙΑ και καταλαβαίνω πως ίσως είναι δυνατόν να βαδίζω δίπλα σ' έναν από τους λιγοστούς αθάνατους και αυτοδίδακτους ποιητές του καιρού μας. Το σκέφτομαι για μια στιγμή. Ούτε κι αυτό έχει σημασία.

Ανεβαινουμε. Η σακαράκα ξεκινάει αλλά ο λεβιές των ταχυτήτων είναι σκατά και πάλι. Πρέπει να οδηγάω αργά σ' όλη τη διαδρομή, αλλά το πούστικο σταματάει σε κάθε φανάρι, έχει αδειάσει η μπαταρία, προσεύχομαι, άλλο ένα ξεκίνημα, μόνο όχι μπάτσοι ή αλκοτέστ. Μπορούμε να διαλέξουμε ανάμεσα στο Νίξον, το Χάμφρεϊ και το Χριστό και να μας γαμήσουν σε όποια μεριά κι αν κατευθυνθούμε, όπου κι αν στρίψουμε κι εγώ στρίβω αριστερά, φρενάρω στη διεύθυνση μας και κατεβαίνουμε.

Ο Τζακ κοιτάζει ακόμα τις σελίδες.

«Αυτός ο τύπος είναι εντάξει. Σκότωσε τον εαυτό του, τον πατέρα του, τη μάνα του, τη γυναίκα του αλλά δεν πυροβόλησε τα τρία του παιδιά, ούτε το σκυλί. Ένας απ' τους καλύτερους ποιητές μετά τον Μποντλέρ».

«Αλήθεια;»

«Ναι».

Κατεβαίνουμε απ' το σαράβαλο καθώς κάνω τον σταυρό μου για να ξανανάψει για μια ακόμα φορά η καταραμένη μπαταρία.

Ανεβαίνουμε και ο Τζακ χτυπάει μια πόρτα.

«ΜΠΕΡΝΤ! ΜΠΕΡΝΤ! Ο Τζακ είμαι!»

Στο άνοιγμα της πόρτας εμφανίζεται ο Μπερντ. Κοιτάζω δυο φορές. Δεν μπορώ να ξεχωρίσω αν είναι γυναίκα ή άντρας. Το πρόσωπο είναι το οπιούχο απόσταγμα της ανέγγικτης ομορφιάς. Είναι άντρας. Οι κινήσεις είναι αντρικές. Το ξέρω, ξέρω όμως ακόμα πως μπορεί να βρει τον διάολό του και την απόλυτη κτηνωδία κάθε φορά που θα τολμήσει να βγει στους δρόμους. Θα τον σκοτώσουν γιατί δεν έχει πεθάνει καθόλου. Εγώ έχω πεθάνει κατά τα εννιά δέκατα αλλά φυλάω το άλλο ένα δέκατο σαν όπλο. Μπορώ να περπατήσω στο δρόμο και να μην μπορούν να με ξεχωρίσουν από έναν τηλεπαρουσιαστή, αν κι οι τηλεπαρουσιαστές έχουν ωραιότερα πρόσωπα από τον οποιοδήποτε πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών, αλλά τότε δεν υπάρχει και κανένας κίνδυνος.

«Μπερντ, χρειάζομαι 20», λέει ο Τζακ. Ο Μπερντ βγάζει ένα εικοσαδóλαρο. Με κινήσεις απαλές, χωρίς βιασύνη.

«Φχαριστώ, μωρό μου».

«Καλά, δεν έρχεστε μέσα;»

«Εντάξει».

Προχωράμε μέσα. Καθόμαστε. Να κι η βιβλιοθήκη. Αφήνω τη ματιά μου να τρέξει πάνω της. Δεν φαίνεται ούτε ένα ανιαρό βιβλίο εκεί μέσα. Ανακαλύπτω ότι εκεί υπάρχουν όλα τα βιβλία που θαυμάζω. Τι στο διάολο; Ονειρεύομαι; Το πρόσωπο του νεαρού είναι τόσο όμορφο που κάθε φορά που τον κοιτάζω νιώθω όμορφα, σαν να τρως, ας πούμε, φασόλια με τσίλι, ζεστά, μετά από γερό μεθύσι, το πρώτο φαγητό που τρως μετά από βδομάδες, εντάξει, γάμησέ τα, πάντοτε στην τσίλια είμαι.

Ο Μπερντ. Κι ο ωκεανός εκεί κάτω. Κι η χαλασμένη μπαταρία. Η σακαράκα. Οι μπάτσοι να περιπολούν στους ηλίθιους, πληκτικούς δρόμους τους. Τι ελεεινός πόλεμος. Και τι ανόητος εφιάλτης, μονάχα αυτός

ο για μια στιγμή ήρεμος χώρος ανάμεσά μας και μετά όλοι θα τσακιστούμε, αμέσως σαν παιδικά παιχνίδια, σαν ψηλοτάκουνα που κατεβαίνουν εύθυμα και βιαστικά τις σκάλες πηγαίνοντας στο πρώτο ραντεβού τους, για πάντα, σκράπες κι ηλίθιοι, σκράπες κι υποχείρια, γαμώ την αδύναμη γενναιότητά μας και τους εγωισμούς μας.

Καθόμαστε. Λίγο ουίσκι κάνει την εμφάνισή του. Κατεβάζω μονορούφι ένα τέταρτο, αχ, ρεύομαι, ανοιγοκλείνω τα μάτια, ηλίθιος, βαδίζοντας στα 50, προσπαθώ ακόμα να παίξω τον Ήρωα. Ήρωας του κώλου μέσα σε καταγισμούς εμετών.

Μπαίνει η γυναίκα του Μπερντ. Γίνονται οι συστάσεις. Είναι μια γυναίκα ρευστή με καφέ φόρεμα, σαν να κυλάει με τα μάτια της γελαστά, κυλάει, σου λέω, κυλάει.

«ΓΟΥΟΥ ΓΟΥΟΥ ΓΟΥΟΥ!» λέω.

Φαίνεται τόσο καλή που νιώθω την ανάγκη να την σηκώσω, να την σφιξω στην αγκαλιά μου. Τη βάζω πάνω στο αριστερό μου πόδι, τη στριφογυρίζω, γελάω. Κανένας δεν με θεωρεί τρελό. Όλοι μας γελάμε. Όλοι μας καταλαβαίνουμε. Την αφήνω κάτω. Καθόμαστε.

Ο Τζακ γουστάρει που τη βρίσκω. Κουβαλούσε την ψυχή μου και κουράστηκε. Σκάει πλατύ χαμόγελο. Είναι εντάξει. Καμιά φορά και σπάνια, στη ζωή σου βρίσκεσαι σ' ένα δωμάτιο γεμάτο ανθρώπους που σε βοηθάνε μόνο και μόνο με το να τους κοιτάς, να τους ακούς. Αυτή ήταν μια απ' αυτές τις μαγικές στιγμές. Το Ξερα. Έλαμπα σαν γαμημένο καυτερό ταμάλε. Δεν μ' ένοιαζε. Εντάξει.

Κατέβασα πλαταγίζοντας τα χείλια μου κι άλλο ένα τέταρτο από αμνηχανία. Κατάλαβα πως ήμουν ο πιο αδύναμος από τους 4 και δεν ήθελα να βλάψω κανέναν. Ήθελα μόνο να κατανοήσω την ανέμελη μακαριότητά τους. Ένιωθα τον έρωτα σαν ξετρελαμένο αλητόσκυλο μέσα σ' ένα μαντρί με ξαναμμένες σκύλες, μονάχα που τούτοι εδώ είχαν θαύματα να μου δείξουν κι όχι μόνο σπέρμα.

Ο Μπερντ κοιτάζε προς εμένα.

«Είδες το κολάζ μου;»

Σήκωσε ένα πράγμα ίδιο με σκατά απ' όπου κρεμόταν ένα γυναικείο σκουλαρίκι και κάτι άλλα σκατοπράγματα.

(Μια που το 'φερε ο λόγος... Αντιλαμβάνομαι ότι εναλλάσσω τον αόριστο με τον ενεστώτα και αν δεν σας γουστάρει... χώστε μια ράγα στ' αρχίδια σας. - εκδότης: να μείνει).

Αρχίζω ένα μακρύ μπλα-μπλα για το πώς δεν μ' αρέσει αυτό ή εκείνο

και για το τι τράβηξα στα Μαθήματα Τέχνης...

Ο Μπερντ μ' αναγκάζει να σταματήσω.

Τραβώντας απότομα ξεκολλάει το πράγμα, είναι μόνο μια βελόνα για σουτάρισμα και μου χαμογελάει μ' ένα μορφασμό, αλλά κι εγώ ξέρω τα κατατόπια: ότι ίσως, όπως μου έχουν πει, εκείνοι που ξέρουν, το μόνο πρεζόνι που μπορεί να τα καταφέρει είναι ο Ουΐλιαμ Μπάροουζ που είναι ιδιοκτήτης της Μπάροουζ Κόμπανι, σχεδόν, και που μπορεί να το παίζει σκληρός ενώ εξακολουθεί να είναι εσωτερικά ένα χοντρό αδερφιστικό αγριογούρουνο. Αυτά απ' όσα ακούω κι έχει κρατηθεί μυστικό. Είναι αλήθεια; Γιατί αλήθεια ή ψέμματα, ο Μπάροουζ είναι πολύ πληκτικός συγγραφέας και χωρίς την συνεχή παρουσία της πείρας που χαρίζει η πρέζα στο λογοτεχνικό του υπόβαθρο θα ήταν σχεδόν ένα τίποτα, όπως κι ο Φόκνερ είναι ένα τίποτα εκτός για μερικούς πολύ στυγνούς εξτρεμιστές του νότου σαν τον κ. Κόρινγκτον και τον κ. Νοντ και τον κ. Κλάστε-μας-Τ' αρχίδια.

«Μωρό μου», αρχίζουν να μου λένε, «είσαι μεθυσμένος».

Και είμαι. Και είμαι. Και είμαι.

Τώρα δεν υπάρχει τίποτα άλλο απ' το να παραδοθώ στην έξαψη ή στον ύπνο.

Μου κάνουν λίγο χώρο.

Πίνω πολύ βιαστικά. Συνεχίζουν τη συζήτηση. Τους ακούω, ευγενικά.

Κοιμάμαι. Κοιμάμαι με συντροφιά. Ούτε η θάλασσα, ούτε αυτοί θα με πνίξουν. Αγαπάνε εμένα και το κοιμισμένο μου κορμί. Εμένα το ρεμάλι. Αγαπάνε το κοιμισμένο μου κορμί. Μακάρι να φτάνανε μέχρις εδώ όλα τα παιδιά του Θεού.

Χριστέ μου.

Ποιος νοιάζεται για μια άδεια μπαταρία;

Barney Rosset: εκδότης του Evergreen Review.

Tamale: καυτερό μεξικάνικο φαγητό.

ΒΡΙΣΚΟΜΟΥΝ ΜΕ ΤΗ χαρτονένια μου βαλίτσα, κοντά στην Τάιμς Σκουέαρ. Χριστέ μου, μάνα μου, ήταν φρικτό ξεχύνονταν βιαστικοί από τις πελώριες μουνότρυπες του πεζοδρομίου. Με σκουντούσαν και με στριφογύριζαν.

Τελικά κατάφερα να ρωτήσω έναν από δαύτους που ήταν το Βίλατζ. Όταν έφτασα, βρήκα ένα δωμάτιο και σαν άνοιξα το μπουκάλι με το κρασί κι έβγαλα τα παπούτσια μου ανακάλυψα πως το δωμάτιο είχε ένα καβαλέτο, μα εγώ δεν ήμουν ζωγράφος. Πιτσιρικάς ήμουν που έψαχνε μονάχα τη τύχη του. Κάθισα πίσω απ' το καβαλέτο κι ήπια το κρασί μου κοιτάζοντας έξω απ' το βρώμικο παράθυρο.

Όταν βγήκα να πάρω άλλο ένα μπουκάλι κρασί είδα ένα νεαρό με μεταξωτό μπουρνούζι, μπερέ και σανδάλια. Είχε μια μισοκατασιασμένη γενειάδα και μιλούσε στο τηλέφωνο του χολ:

«Ω ναι, ναι αγάπη μου, πρέπει να σε δω, ω ναι, πρέπει! Αλλιώς θα κόψω τις φλέβες μου...! Ναι!»

Πρέπει να του δίνω από 'δώ, σκέφτηκα. Τούτος δεν ήταν ικανός να κόψει ούτε τα κορδόνια των παπουτσιών του. Τι αηδιαστικό απομεινάρι ανθρώπου. Κι ύστερα, σου κάθονταν στα καφενεία, πολύ άνετοι, με τους μεπεδες τους, με τα ντυσίματά τους, παριστάνοντας τους καλλιτέχνες.

Έμεινα εκεί μια βδομάδα πίνοντας κι εξαντλώντας το νοίκι. Μετά βρήκα ένα δωμάτιο έξω απ' το Βίλατζ. Για την εμφάνιση και το μέγεθος του το δωμάτιο ήταν πολύ φθηνό και δεν μπορούσα να καταλάβω το γιατί. Στην γωνία ανακάλυψα ένα μπαρ και σιγόπινα μπύρες όλη τη μέρα. Τα λεφτά μου τέλειωναν αλλά όπως συνήθως, το να ψάξω για δουλειά μου την έδινε. Κάθε στιγμή μεθυσιού και πείνας είχε για μένα μια αίσθηση γαλήνης. Εκείνη τη νύχτα αγόρασα δυο μπουκάλια ποτό και ανέβηκα στο δωμάτιό μου. Έβγαλα τα ρούχα μου, χώθηκα στο κρεβάτι μέσα στο σκοτάδι, βρήκα ένα ποτήρι κι έχυσα το πρώτο κρασί. Ανακάλυψα γιατί το δωμάτιο ήταν τόσο φθηνό. Ακριβώς έξω απ' το παράθυρό μου έκανε στάση το «L» τραίνο. Τα φώτα του φώτιζαν ολόκληρο το δωμάτιο. Άδειαζε το φορτίο του. Φρικτές φάτσες: πουτάνες, ουρακουτάγκοι, μπάσταρδοι, τρελοί φονιάδες - οι εφιάλτες μου ζωντανεμένοι. Μετά έβαζε μπρος γρήγορα και το δωμάτιο ξαναγινόταν σκοτεινό για λίγο, μέχρι το επόμενο φορτίο με τις παρόμοιες φάτσες. Χρειαζόμουν το κρασί.

Οι ιδιοκτήτες του κτιρίου ήταν ένα ζευγάρι εβραίων που είχαν επίσης

κι ένα ραφτάδικο με καθαριστήριο μαζί απέναντι στο δρόμο. Πήρα την απόφαση ότι τα λιγοστά μου κουρέλια χρειαζόνταν καθαρίσιμα.

Στον τζαζεμένο μου ορίζοντα ρευόταν κι έκλανε η ώρα κι η στιγμή που έπρεπε να ψάξω για δουλειά. Μπήκα μεθυσμένος με τα κουρέλια μου.

«...θέλω να καθαριστούν ή να πλυθούν ή κάτι τέλος πάντων...»

«Φτωχό μου παιδί! Πώς ζεις μ' αυτά τα ΞΕΦΤΙΑ! Ούτε τα παράθυρα δεν θα μπορούσα να πλύνω μ' αυτά. Θα σου πω... ε, Σαμ!»

«Ναι;»

«Δείξε σ' αυτό το καλό παιδί εκείνο το κουστούμι που άφησε ο άνθρωπος!»

«Α ναι. Τόσο ωραίο κουστούμι, μάμα! Δεν καταλαβαίνω πώς τ' άφησε εκείνος ο τύπος!»

Δεν θα περιγράψω ολόκληρο το διάλογο. Κυρίως εγώ επέμεινα πως το κουστούμι ήταν πολύ μικρό. Αυτοί είπαν πως δεν ήταν. Εγώ είπα πως αν δεν ήταν πολύ μικρό ήταν πολύ ακριβό. Είπαν εφτά. Είπα, αδέκαρος. Είπαν έξι. Είπα, είμαι αδέκαρος. Όταν κατέβηκαν στα τέσσερα, επέμεινα να μ' αφήσουν να τοβάλω. Το έκαναν. Τους έδωσα τα τέσσερα. Γύρισα στο δωμάτιό μου, έβγαλα το κουστούμι και κοιμήθηκα. Όταν ξύπνησα ήταν σκοτάδι (εκτός απ' τις στιγμές που πέραγε το τραίνο) κι αποφάσισα να φορέσω το καινούριο μου κουστούμι και να βγω να βρω καμιά γυναίκα, καμιά όμορφη βέβαια, για να εμψυχώσει κάποιον με τα δικά μου ταλέντα, τα κρυμμένα ακόμα.

Καθώς φορούσα το παντελόνι, ολόκληρο το καβάλο σκίστηκε πίσω. Λοιπόν, πιάστηκε κορόιδο. Έκανε λίγη ψύχρα, αλλά σκέφτηκα πως με το σακκάκι δεν θα φαινόταν. Όταν φόρεσα το σακκάκι το αριστερό μανίκι ξυλώθηκε στον ώμο και το αηδιαστικό παραγέμισμα ξεχύθηκε έξω.

Ριγμένος και πάλι.

Έβγαλα ότι απόμεινε απ' το κουστούμι κι αποφάσισα πως έπρεπε να μετακομίσω ξανά.

Βρήκα κάποιο άλλο μέρος. Ένα κατασκευάσμα μάλλον σαν κελάρι, κάτω απ' τις σκάλες κι ανάμεσα στους σκουπιδοτενεκέδες των ενοίκων. Αρχισα να φτάνω στο επίπεδό μου.

Την πρώτη νύχτα που βγήκα έξω, αφού κλείσανε τα μπαρ, ανακάλυψα πως είχα χάσει τα κλειδιά μου. Το μόνο που φορούσα ήταν ένα λεπτό, άσπρο Καλιφορνέζικο πουκάμισο. Πήρα ένα λεωφορείο πάνω-κάτω για να μη ξεπαγιάσω. Στο τέλος ο οδηγός είπε πως ήταν το τέρμα της

γραμμής ή ότι το δρομολόγιο τέλειωσε. Ήμουν πολύ μεθυσμένος για να θυμάμαι.

Όταν κατέβηκα έκανε ακόμη παγωνιά και στεκόμουν έξω απ' το Στάδιο των Γιάνκι.

Θεέ και Κύριε, σκέφτηκα, εδώ έπαιζε ο ήρωας των παιδικών μου χρόνων, ο Λου Γκέριγκ και να που τώρα θα πεθάνω εδώ απ' έξω. Λοιπόν, μου 'ρχεται κουτί.

Τριγύρισα για λίγο, μετά βρήκα ένα καφενείο. Μπήκα μέσα. Οι γκαρσόνες ήταν όλες μεσόκοπες νέγρες, τα φλυτζάνια του καφέ όμως ήταν μεγάλα και ο καφές με ντόνατς δεν κόστιζε σχεδόν τίποτα.

Μου φέρανε αυτά που είχα παραγγείλει σ' ένα τραπέζι, κάθισα, έφαγα το ντόνατς πολύ γρήγορα, ήπια με μικρές γουλιές τον καφέ μου, μετά έβγαλα ένα τσιγάρο Κίνγκσάιζ και τ' άναψα.

Αρχισα να ακούω φωνές:

«ΥΜΝΗΤΕ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ, ΑΔΕΛΦΟΙ!»

«Ω, ΥΜΝΗΤΕ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ, ΑΔΕΛΦΟΙ!»

Κοίταξα γύρω μου. Όλες οι γκαρσόνες με δοξολογούσαν καθώς και μερικοί απ' τους πελάτες. Ήταν πολύ ωραία. Αναγνώριση επιτέλους. Στο διάολο το Ατλάντικ και το Χάρπερς. Οι μεγαλοφυΐες ποτέ δεν χάνονται. Χαμογέλασα σ' όλους τους και τράβηξα μια γερή τζούρα.

Τότε μια απ' τις γκαρσόνες μου ούρλιαξε:

«ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ, ΑΔΕΛΦΕ!»

Το 'σβυσα. Τέλειωσα τον καφέ. Μετά βγήκα έξω και κοίταξα την επιγραφή στην βιτρίνα:

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ.

Άναψα νέο τσιγάρο και πήρα το μακρύ δρόμο για να γυρίσω σπίτι μου. Όταν έφτασα κανείς δεν απαντούσε στο κουδούνι. Τελικά ξάπλωσα στην κορυφή των σκουπιδοτενεκέδων και έπεσα για ύπνο. Ήξερα πως χάμω στο πεζοδρόμιο θα με φτάνανε οι ποντικοί. Ήμουν ξύπνιος νεαρός.

Ήμουν τόσο ξύπνιος που την άλλη μέρα βρήκα ακόμα και δουλειά. Και το άλλο βράδυ, μετά από μεθύσι, τρέμοντας, πολύ θλιμμένος, να 'μαι στη δουλειά.

Δυο παλαιίμαχοι θα μ' έμπαζαν στα πράγματα. Κι οι δυο τους ήταν στο επάγγελμα από τότε που εφευρέθηκε ο υπόγειος. Περπατάγαμε με κάτι βαριά φύλλα χαρτόνι παραμάσχαλα στ' αριστερό χέρι και στο δεξί ένα μικρό εργαλείο που έμοιαζε με ανοιχτήρι κονσέρβας.

«Όλος ο κόσμος στη Νέα Υόρκη είναι γεμάτος απ' αυτά τα μικρά πρασινωπά ζωύφια», είπε ο ένας απ' τους παλαιμαχούς.

«Σοβαρά;» είπα, χωρίς να δίνω δεκάρα για το τι χρώμα είχαν τα ζωύφια.

«Θα τα δεις στα καθίσματα. Τα βρίσκουμε πάνω στα καθίσματα κάθε βράδυ».

«Αμέ», είπε ο άλλος γέρος.

Συνεχίσαμε το δρόμο μας.

Θεούλη μου, σκέφτηκα, έχει συμβεί ποτέ στον Θεοβάντες κάτι τέτοιο;

«Τώρα παρακολουθά», είπε ο ένας απ' τους παλαιμαχούς. «Κάθε χαρτόνι έχει ένα νουμεράκι. Αντικαθιστούμε κάθε χαρτόνι με νουμεράκι μ' ένα άλλο χαρτόνι με το ίδιο νούμερο.

Φλιπ-φλαπ. Άνοιξε με το ανοιχτήρι τις ταινίες, γλίστρησε μέσα μια καινούρια διαφήμιση, αντικατάστησε τις ταινίες, πήρε την παλιά διαφήμιση και την έβαλε κάτω-κάτω στη στίβα με τα χαρτόνια κάτω απ' το αριστερό του χέρι.

«Τώρα δοκίμασε εσύ».

«Έβαλα τα δυνατά μου. Οι μικρές ταινίες δεν έλεγαν να υποχωρήσουν. Είχα άχρηστο ανοιχτήρι. Και ήμουν κι άρρωστος κι έτρεμα.

«Θα τα καταφέρεις», είπε ο ένας παλαιμαχος.

Τα καταφέρνω, ρε ζών, σκέφτηκα.

Προχώρησαμε.

Μετά βγήκαμε από το πίσω μέρος του βαγονιού και εκείνοι προχώρησαν με δρασκελιές κατά μήκος των γραμμών πάνω στις σανίδες που συνέδεαν τις ράγες. Το διάστημα ανάμεσα σε κάθε σανίδα ήταν γύρω στο ένα μέτρο. Ένα κορμί θα μπορούσε με ευκολία χωρίς καμιά προσπάθεια να πέσει μέσα. Και ήμασταν γύρω στα 30 μέτρα ψηλά απ' το δρόμο. Και μέχρι το επόμενο βαγόνι ήταν άλλα 30 μέτρα. Οι δυο γέροι πήδησαν πάνω απ' τις σανίδες και με περίμεναν στο επόμενο βαγόνι. Ένα τραίνο ήταν σταματημένο απέναντι κι έπαιρνε επιβάτες. Εκεί γύρω το φως ήταν άπλετο, αλλά δεν αρκούσε. Ίσα-ίσα που τα φώτα από το τραίνο μου έδειχναν πιο καθαρά το χάσμα του ενός μέτρου ανάμεσα στις σανίδες.

«ΑΪΝΤΕ! ΑΪΝΤΕ! ΒΙΑΖΟΜΑΣΤΕ!»

«Γαμώ κι εσάς και τη βιασύνη σας!», φώναξα στους δυο γέρους. Έπειτα άνοιξα το βήμα μου πάνω στις σανίδες με το φορτίο τα χαρτόνια παραμάσχαλα στο αριστερό μου χέρι και το ανοιχτήρι στο δεξί μου. Ένα βήμα, δύο βήματα... μεθυσμένος, άρρωστος.

Τότε το τραίνο που φόρτωνε αναχώρησε. Ήταν τόσο σκοτεινά όσο μέσα σε μια ντουλάπα. Και πιο σκοτεινά. Δεν μπορούσα να δω. Δεν μπορούσα να κάνω άλλο βήμα. Ούτε μπορούσα να γυρίσω πίσω. Απλώς στεκόμουν εκεί.

«Εμπρός! Εμπρός! Έχουμε ένα σωρό βαγόνια ακόμα!»

Τελικά τα μάτια μου ξεκαθάρισαν λίγο. Ξανάρχισα τα τρεμουλιαστά βήματα. Μερικές απ' τις σανίδες ήταν μαλακές, φθαρμένες και θρυμματισμένες στις άκρες. Έπαψα ν' ακούω τα ξεφωνητά τους. Ξεκίνησα ξυλιασμένος από φόβο, οι δρασκελιές η μια μετά την άλλη, περιμένοντας το βήμα που θα μ' έστελνε κατ' ευθείαν κάτω.

Τα κατάφερα κι έφτασα στο επόμενο βαγόνι. Βρόντησα χάμω τα χαρτόνια και τ' ανοιχτήρι.

«Τι τρέχει;»

«Τι τρέχει; Τι τρέχει;» Λέω, «Γάμησέ τα»

«Γιατί, τί συμβαίνει;»

«Ένα παραπάτημα και σκοτώθήκαμε. Δεν το καταλαβαίνεται, βρε ηλίθιοι;»

«Κανείς δεν σκοτώθηκε ακόμα».

«Ούτε κανείς πίνει όπως εγώ. Τώρα, εμπρός, πέστε μου, πώς στο διάβολο βγαίνω έξω από 'δώ;»

«Λοιπόν, υπάρχει μια σκάλα κάτω δεξιά, πρέπει όμως να διασχίσεις κάθετα τις σιδηροτροχιές κι αυτό σημαίνει πως πρέπει να περάσεις πάνω από δυο ή τρεις τρίτες γραμμές».

«Γαμώτο. Τι σημαίνει τρίτη γραμμή;»

«Είναι το ρεύμα. Αν αγγίξεις μια είσαι χαμένος».

«Δείξτε μου τον δρόμο».

Οι δυο παλαιμαχοι έδειξαν την σκάλα προς τα κάτω. Δεν φαινόταν να 'ναι πολύ μακριά.

«Ευχαριστώ, κύριοι».

«Πρόσεχε την τρίτη γραμμή. Είναι χρυσαφένια. Μην την αγγίζεις γιατί θα γίνεις κάρβουνο».

Άνοιξα το βήμα μου. Τους ένιωθα να με παρατηρούν. Κάθε φορά που έφτανα σε μια τρίτη γραμμή πήδαγα ψηλά και αστεία. Στο φεγγαρόφωτο η όψη τους ήταν ήσυχη και ήρεμη.

Έφτασα στη σκάλα κι ένιωσα πάλι το αίμα να κυλάει. Στο βάθος της σκάλας ήταν ένα μπαρ. Άκουσα τον κόσμο να γελάει. Μπήκα και κάθισα. Κάποιος τύπος έλεγε ιστορίες για το πώς η μάνα του τον φρόντιζε, τον

ανάγκαζε να παίρνει μαθήματα πιάνου και ζωγραφικής και πώς τα κατάφερνε να της παίρνει λεφτά, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, για να μεθάει. Όλο το μπαρ γελοούσε. Έβαλα κι εγώ τα γέλια. Ο τύπος ήταν μεγαλοφυΐα που την σπαταλούσε τσάμπα. Γέλαγα μέχρι που το μπαρ έκλεισε και το διαλύσαμε, παίρνοντας ο καθένας το δρόμο του.

Άφησα τη Νέα Υόρκη αμέσως μετά, ποτέ δεν ξαναγύρισα, ποτέ δεν θα ξαναγυρίσω. Οι πόλεις είναι χτισμένες για να σκοτώνουν τους ανθρώπους. Μερικές πόλεις φέρνουν τύχη, οι άλλες, που είναι οι περισσότερες, δεν φέρνουν. Στη Νέα Υόρκη πρέπει να είσαι πολύ τυχερός. Το Ξερα πως εγώ δεν ήμουν απ' αυτούς. Το επόμενο πράγμα που κατάλαβα ήταν πως ήμουν καθισμένος σ' ένα ωραίο δωμάτιο στις ανατολικές συνοικίες του Κάνσας Σίτυ ακούγοντας τον υπεύθυνο να χτυπάει την καμαριέρα γιατί δεν τα κατάφερε να μου πουλήσει τον κόλο της. Είχα ξαναβρεί την πραγματικότητα, την ηρεμία και τη λογική. Άκουγα τις κραυγές. Ανακάθισα στο κρεβάτι, άπλωσα το χέρι έπιασα το ποτήρι μου, ήπια μια γερή γουλιά και ξαναχάθηκα, ανάμεσα στα καθαρά σεντόνια. Ο τύπος το παράκανε πράγματι. Άκουγα τον ήχο απ' το κεφάλι της που χτυπούσε στον τοίχο.

Ίσως την επομένη όταν δεν θα 'μουν τόσο κουρασμένος απ' το ταξίδι με το λεωφορείο να το ψιλοκάναμε. Είχε ωραίο κώλο. Τουλάχιστον δεν την έδερνε εκεί. Και βρισκόμουν μακριά απ' την Νέα Υόρκη, σχεδόν ζωντανός.

L: εναέριος σιδηρόδρομος.

ΤΙ ΩΡΑΙΕΣ ΒΡΑΔΙΕΣ ΗΤΑΝ εκείνες, τον παλιό καιρό στο Ολίμπικ. Τις αναγγελίες τις έκανε ένας μικρόσωμος, φαλακρός Ιρλανδός (άραγε τον λέγαν Νταν Τόμπει;) με πολύ *στυλ*. Τα μάτια του είχαν δει πολλά, ίσως ακόμα και πάνω σε ποταμόπλοια όταν ήταν παιδί, κι αν δεν ήταν *τόσο* μεγάλος, πάντως θα είχε δει τον αγώνα Ντέμπεσεί-Φίρπο. Τον βλέπω ακόμα μπροστά μου ν' απλώνει το χέρι του ψηλά για να πιάσει εκείνο το καλώδιο και να τραβάει το μικρόφωνο αργά-αργά προς τα κάτω. Οι περισσότεροι ήμασταν πιωμένοι πριν αρχίσουν οι αγώνες, ήρεμα όμως πιωμένοι, καπνίζοντας πούρα, νιώθοντας την ελαφρότητα της ζωής, περιμένοντας τους να βάλουν εκεί μέσα δυο αγόρια, απάνθρωπο μα έτσι γινόταν, το 'χαν κάνει και σε μας αυτό κι ήμασταν ακόμα ζωντανοί, και, ναι, οι πιο πολλοί, παρέα με μια βαμμένη κοκκινομάλλα ή ξανθιά, ακόμα και εγώ. Τη λέγαν Τζέιν κι είχαμε ένα σωρό δεκάγυρους μεταξύ μας που ένας τους μ' είχε βγάλει νοκ-άουτ. Κι ένιωθα περήφανος όταν γύριζε απ' την τουαλέτα κι ολόκληρη η γαλαρία άρχιζε να χτυπιέται, να σφουρίζει και να ωρύεται καθώς αυτή κουνούσε πέρα-δώθε το μεγάλο, μαγικό, υπέροχο κώλο της μέσα στη στενή φούστα. Όντως ήταν κώλος μαγικός: μπορούσε να σωριάσει έναν άντρα τέζα ν' αγκομαχάει και να ξεφωνίζει ερωτόλογα στον τσιμεντένιο ουρανό. Μετά κατέβαινε και καθόταν δίπλα μου κι εγώ σήκωνα το μπουκάλι σαν βραβείο και της το έδινα, έπινε τη γουλιά της, μου το επέστρεφε και της έλεγα για τ' αγόρια στη γαλαρία: «Θα τα σκοτώσω τα τσογλάνια που ουρλιάζουν».

Κι αυτή κοίταζε το πρόγραμμά της κι έλεγε: «Ποιος λες θα νικήσει στον πρώτο αγώνα;»

Τους διάλεγα σωστά κατά 90 τα εκατό σχεδόν, έπρεπε όμως να τους δω πρώτα. Πάντοτε διάλεγα τον τύπο που χοροπήδαγε λιγότερο, που έμοιαζε σαν να μη θέλει να παλέψει κι αν ο ένας τους έκανε το σταυρό του πριν το καμπανάκι κι ο άλλος όχι, είχα τον νικητή, διάλεγα τον τύπο που δεν έκανε. Συνήθως όμως αυτά πήγαιναν μαζί: Ο τύπος που κούναγε τα χέρια του σαν να πάλευε και χοροπήδαγε τριγύρω ήταν εκείνος που έκανε και το σταυρό του και στο τέλος την έτρωγε στον κώλο.

Εκείνες τις μέρες δεν γίνονταν πολλοί στημένοι αγώνες κι αν γίνονταν ήταν όπως και τώρα - κυρίως ανάμεσα στους βαρέων βαρών. Τους δινανε όμως και καταλάβαιναν εκείνες τις μέρες - κάναμε το ρινγκ γυαλιά-

καρφιά ή βάζαμε φωτιά και σπάζαμε τις καρτέκλες. Απλώς δεν μπορούσε να το αντέξει η τσέπη τους να μας κάνουν πολλούς στημένους αγώνες. Η Λεγεώνα του Χόλγουντ έκανε κακούς αγώνες κι εμείς αποφεύγαμε τη Λεγεώνα. Ακόμα και τα παιδιά του Χόλγουντ ήξεραν πως η δράση ήταν στο Ολίμπικ. Ερχόταν ο Ραφτ και οι άλλοι, παρέα με τις στάρλετ και καρφώνονταν στις θέσεις της πρώτης σειράς. Τα παιδιά της γαλαρίας πήγαιναν πάνω-κάτω και οι μποξέρ πάλευαν σαν μποξέρ και το μέρος γινόταν θαμπό απ' τον καπνό των πούρων και πώς φωνάζαμε, μωρό μου και πετάγαμε λεφτά και πίναμε το ουϊσκι μας και μετά τη λήξη, γραμμή το ντράιβ-ιν και το παλιό κρεβάτι του έρωτα με τις βραμμένες κι ακόλαστες γυναίκες μας. Την κοπάναγες για το σπίτι και μετά κοιμόσουν σαν μεθυσμένος άγγελος. Ποιος είχε ανάγκη την δημόσια βιβλιοθήκη; Ποιος είχε ανάγκη τον Έζρα; Τον ΝΤ.Χ.; Τους Έλιοτ; Τους Σίτγουελ;

Δεν θα ξεχάσω ποτέ την πρώτη βραδιά που είδα τον νεαρό Ενρίκε Μπάλανος. Εκείνη την εποχή λάτρευα ένα μαύρο, που είχε την συνήθεια να φέρνει μαζί του μέσα στο ρίνγκ πριν απ' τον αγώνα ένα μικρό άσπρο αρνάκι και να το σφίγγει στην αγκαλιά του. Γλυκανάλατο, αλλά ήταν σκληρός κι εντάξει και σ' ένα σκληρό εντάξει άντρα επιτρέπεται κάποιο στραβοπάτημα, σωστά;

Τέλος πάντων, ήταν ο ήρωας μου και λεγόταν, μου φαίνεται, Γουάτσον Τζόουνς. Ο Γουάτσον ήταν μποξέρ μεγάλης κλάσης και είχε ταλέντο - ταχύς, γρήγορος, γρήγορος, γρήγορος και τι ΓΡΟΘΙΑ, και τη *γούσταρε* τη δουλειά του. Τότε όμως, κάποια βραδιά χωρίς προειδοποίηση, του ριζανε από δίπλα το νεαρό Μπάλανος και ο Μπάλανος είχε το πάνω χέρι, χωρίς καμιά βιασύνη, αργά πέταξε κάτω τον Γουάτσον και τον συγκύρισε, τον γρονθοκόπησε για τα καλά κοντά στο τέλος. Τον ήρωά μου. Δεν μπορούσα να το πιστέψω. Αν θυμάμαι καλά ο Γουάτσον βγήκε νοκ-άουτ πράγμα που έκανε εκείνη τη βραδιά πραγματικά θλιβερή. Εγώ με το μπουκάλι μου να ουρλιάζω για έλεος, να ουρλιάζω για μια νίκη που απλά δεν ήρθε. Ο Μπάλανος στα σίγουρα υπερείχε - ο γαμιόλης είχε φίδια αντί για μπράτσα και δεν *κουνιόταν*, άπιαστος, ξεγλυστρούσε και τινάζοταν απότομα σαν μοχθηρή αράχνη, καταφέροντας πάντα να κάνει την ζημιά του. Εκείνο το βράδυ ήξερα πια πως μονάχα ένας άντρας με εξαιρετικές ικανότητες θα μπορούσε να τον νικήσει και πως γι' αυτό ο Γουάτσον έπρεπε να πάρει τ' αρνάκι του και να πάει σπιτάκι του.

Πέρασε όλο το βράδυ μέχρι να παραδεχτώ πως είχε νικήσει ο καλύτερος, χύνοντας μέσα μου μια θάλασσα από ουϊσκι, μαλώνοντας με την

γυναίκα μου, βλαστημόντας την που καθόταν εκεί και μου έδειχνε τα υπέροχα πόδια της.

«Ο Μπάλανος. Γερά πόδια. Δεν σκέφτεσαι. Μόνο αντιδρά. Καλύτερα να μην σκέφτεται. Απόψε το κορμί νίκησε τη ψυχή. Όπως συνήθως. Γεια χαρά Γουάτσον, γεια χαρά Σέντραλ Άβενιου, όλα τέλειωσαν».

Έσπασα το ποτήρι μου πάνω στον τοίχο, προχώρησα και την άρπαξα. Είχα πληγωθεί. Αυτή ήταν όμορφη. Πήγαμε και ξαπλώσαμε. Θυμάμαι που μέσα απ' το παράθυρο έμπαινε λίγη βροχή. Την αφήσαμε να πέφτει πάνω μας. Ήταν όμορφα. Ήταν τόσο όμορφα που κάναμε δυο φορές έρωτα κι ο ύπνος μας πήρε με τα πρόσωπά μας στραμμένα προς το παράθυρο και τη βροχή να μας σκεπάζει ολόκληρους. Μέχρι το πρωί τα σεντόνια ήταν μουσκεμα. Σηκωθήκαμε με φτερνίσματα και γέλια. «Ιησούς Χριστός! Ιησούς Χριστούς!». Ήταν αστείο και την ίδια ώρα ο φτωχός Γουάτσον ξαπλωμένος κάπου, με τα μούτρα του αχρηστεμένα και πολτοποιημένα, αντίκρυζε την Αιώνια Αλήθεια, αντίκρυζε τους έξι γύρους, τους τέσσερις γύρους, μετά ξανά πίσω στο εργοστάσιο όπως κι εγώ, σκοτώνοντας οκτώ με δέκα ώρες τη μέρα για πενταροδεκάρες, μη φτάνοντας πουθενά, περιμένοντας τον Μπάρμπα Χάρο. Φταρνιστήκαμε, «Ιησούς Χριστός!». Ήταν αστείο και αυτή είπε, «Είσαι ολόκληρος μπλε, έχεις ΜΠΛΑΒΙΣΕΙ τελείως! Χριστέ μου κοιτάξου στον καθρέφτη!» Και τουρτουρίζα και πέθαινα και στάθηκα μπροστά στον καθρέφτη και ήμουν τελείως ΜΠΛΑΒΗΣ! Γελοίο! Ένα κρανίο κι ένα σκατό από κόκκαλα! Ξέσπασα σε γέλια, γέλαγα τόσο πολύ που έπεσα πάνω στο χαλί, αυτή έπεσε από πάνω μου και γελάγαμε κι οι δυο μας. Γελάγαμε, γελάγαμε, Χριστέ μου, γελάγαμε μέχρι που σκέφτηκα πως ήμασταν τρελοί. Έπρεπε να σηκωθώ, να ντυθώ, να χτενίσω τα μαλλιά μου, να πλύνω τα δόντια μου, ήμουν πολύ ανακατεμένος για να φάω, έκανα εμετό ενώ έπλενα τα δόντια μου, βγήκα έξω και προχώρησα προς τα πανύψηλα φώτα του εργοστασίου, μόνο με το φως του ήλιου νιώθεις όμορφα αλλά πρέπει να δέχεσαι τα πράγματα όπως έρχονται.

ΣΑΝΤΑ ΑΝΙΤΑ, 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 1968, 3.10 μ.μ. Εξ αιτίας του Αλπέν Ντανς ο Κουίλο Μπέμπι δεν κέρδισε και 'γώ έχασα τα λεφτά μου. Η τέταρτη κούρσα έχει τελειώσει και δεν έχω πιάσει τίποτα, είμαι μέσα 40 δολάρια, θα 'πρεπε να 'βαζα στον Μπόξερ Μπομπ στην 2η με τον Μπιάνκο, έναν απ' τους καλύτερους τζόκεϊ που δεν είναι γνωστός στον πολύ κόσμο, στα 5 προς 9. Με οποιονδήποτε άλλον τζόκεϊ, τον Λαμπέρτ ή τον Πινέδα ή τον Γκοντζάλες, το άλογο θα έπεφτε στα 5 προς 6 ή θα 'ρχόταν στα λεφτά του. Αλλά ξέρω μια παλιά παροιμία (φτιάχνω παλιές παροιμίες καθώς περιπλανιέμαι με τα κουρέλια μου) που λέει ότι το να ξέρεις και να μην καταφέρνεις τίποτα είναι χειρότερο από το να είσαι άσχετος. Γιατί αν κάνεις κάποια υπόθεση και δεν βγει αληθινή μπορείς απλά να πεις, σκατά, η θεά τύχη είναι εναντίον μου. Αλλά αν ξέρεις και δεν πετύχεις, τότε υπάρχουν σοφίτες και σκοτεινοί διάδρομοι στο μυαλό σου για να τους ανεβοκατεβαίνεις και να σπάζεις το κεφάλι σου. Αυτό δεν κάνει καλό στην υγεία, σε κάνει να περνάς άσχημα βράδυα, να γίνεσαι τύφλα... Σε τσακίζει.

Εντάξει. Οι παλιοί ιπποδρομιάκηδες δεν σβήνουν σιγά-σιγά. Πεθαίνουν. Μια κι έξω, με το χειρότερο τρόπο, στην ανατολική 5η οδό ή πουλώντας εφημερίδες στις αποβάθρες, κάνοντας πως όλα είναι ένα καλαμπουρι, με το μυαλό τους κομμένο στη μέση, τα σωθικά τους να ανακατεύονται, τον πούτσο τους χωρίς γλυκό μουνάκι. Νομίζω πως ήταν κάποιος απ' τους αγαπημένους μαθητές του Φρόντ, που τώρα έχει γίνει φιλόσοφος με μιαν κάποια φήμη - τον διάβαζε συχνά η πρώην γυναίκα μου - αυτός που είπε ότι ο τζόγος είναι μια μορφή αυνανισμού. Πολύ ωραίο να είσαι έξυπνο παιδί και να λές αυτά τα πράγματα. Και σχεδόν σε όσα λέγονται υπάρχει πάντοτε μια στάλα αλήθεια. Αν ήμουν κι εγώ άνετο και έξυπνο παιδί, νομίζω πως θα μπορούσα να πω κάτι σαν «το να καθαρίζεις τα νύχια σου με μια βρώμικη λίμα είναι μια μορφή αυνανισμού». Και πιθανόν να κέρδιζα και καμιά υποτροφία, κανά χιλιάρικο, καμιά σαρδέλα στον ώμο και 14 καυλωμένα κωλαράκια. Θα πω μονάχα το εξής: εκτός απ' τα εργοστάσια, τα παγκάκια στα πάρκα, τις δουλειές του ποδαριού, τις κακές γυναίκες, τις άσχημες συνθήκες ζωής - ο μέσος άνθρωπος πάει στον ιππόδρομο γιατί τον παλαβώνει το να βιδώνει μπουλόνια, το ανισόρροπο μούτρο του επιστάτη, το χέρι του σπιτονοικοκύρη, η πεθαμένη σεξουαλικότητα του εραστή. Η φορολογία, ο καρκίνος, η

θλίψη. Τα ρούχα που διαλύονται τη δεύτερη φορά που θα τα φορέσεις, το νερό που μοιάζει με κάτουρο, οι γιατροί που δουλεύουν στα νοσοκομεία όπως οι εργάτες στα εργοστάσια, οι πολιτικοί που 'χουν το μυαλό τους μονάχα στις γκόμενες, ..θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε για πολύ, αλλά το μόνο που θα καταφέραμε θα ήταν να μας κατηγορήσουν ότι είμαστε πικρόχολοι και μανιακοί αλλά ο κόσμος μας κάνει τρελούς (και τρελές) και ακόμα κι οι άγιοι είναι μανιακοί, τίποτα δεν σώζεται. Έτσι, λοιπόν, σκατά. Υπολογίζω ότι έχω γαμήσει μονάχα 2.500 κωλαράκια αλλά έχω παρακολουθήσει ίσαμε 12.500 κούρσες και αν μπορώ να σας συμβουλευσω σε κάτι, είναι το εξής: αρχίστε να ζωγραφίζετε με νερομπογιές.

Προσπαθώ όμως να πω το εξής: Οι περισσότεροι άνθρωποι πάνε στις κούρσες επειδή βρίσκονται σε αγωνία, ναι ναι και είναι τόσο απελπισμένοι που θα ρισκάραν κάποια περισσότερη αγωνία από το να αντιμετωπίσουν την παρουσία θέση τους(;) στη ζωή. Λοιπόν τα αφεντικά δεν είναι και τόσο μαλάκες όσο νομίζουμε, που και καλά κάθονται στις βουνοκορφές τους μελετώντας τον στροβιλισμό των μερμηγκιών. Ξέρετε ότι ο Τζόνσον είναι ένα από τα μεγαλύτερα καθίκια που μας φόρτωσαν στην πλάτη μας. Είμαστε κολλημένοι, μας τη φέρανε, μας έχουν τσακίσει, μας έχουν πιάσει μαλάκες. Τόσο μαλάκες που μερικοί από μας καταλήγουμε στο να αγαπούμε τους βασανιστές μας επειδή υπάρχουν για να μας βασανίζουν με λογικές μεθόδους βασανιστηρίων. Αυτό φαίνεται τόσο φυσικό, από τη στιγμή που δεν παρουσιάζεται τίποτα άλλο. Πρέπει να είναι σωστό γιατί είναι το μόνο που υπάρχει. Τι; Εκεί είναι η Σάντα Ανίτα. Εκεί είναι και ο Τζόνσον. Και, όπως και να 'χει το πράγμα εμείς τους κρατάμε εκεί. Εμείς οι ίδιοι στήνουμε τα όργανα των βασανιστηρίων μας και ουρλιάζουμε όταν μας ξεσκίζει τα γεννητικά μας όργανα ο ανώμαλος φύλακας κραδαινοντας το μεγάλο ασημένιο σταυρό (ο χρυσός πάει πια). Επομένως, αυτό εξηγεί το γιατί μερικοί από μας, αν όχι οι περισσότεροι από μας, αν όχι όλοι μας είμαστε εκεί ας πούμε μια μέρα σαν την 22 Μαρτίου του 1968, ένα απογευματάκι στην Αρκάντια της Καλιφόρνιας.

Τέλος της 5ης κούρσας. Κέρδισε το 12ο άλογο, το Καντράν. Ο πίνακας δείχνει 5 στα 2 κι εγώ έχω να παίρνω. Τ' άλογο πήρε εύκολα την κούρσα, προσπερνώντας τ' άλλα άλογα στην τελική ευθεία μ' αυξανόμενη υπεροχή. Είμαι μέσα 40 δολάρια. Αλλά έχω δέκα δελτία και περιμένο την επίσημη ανακοίνωση. Το 5 στα 2 πληρώνει από 7 μέχρι

7,80 δολάρια στο ελάχιστο στοιχήμα κι αυτό σημαίνει ότι τα δέκα κερδίζοντα δελτία, θα μου επιστρέψουν από 35 έως 39 δολάρια. Έτσι υπολογίζω πως θα 'ρθω σχεδόν στα λεφτά μου. Τ' άλογο παιζόταν τρίτο φαβορί και δεν άλλαξε απ' το 5 στα 2 μέχρι να κλείσουν τα στοιχήματα. Η επίσημη πληρωμή άναψε στο τοταλιζατέρ:

5,40 δολάρια.

Έτσι ακριβώς έγραφε η οθόνη. Πέντε και σαράντα δολάρια - ωωωχ. Αυτό σήμαινε κάπου ανάμεσα στο 8 στα 5 και 9 στα 5, δηλαδή καμιά σχέση με το 5 στα 2. Πιο πριν, την ίδια βδομάδα, απ' τη μια στιγμή στην άλλη, διπλασίασαν την τιμή του πάρκινγκ στον ιππόδρομο, από 25 το πήγαν στα 50 σεντς. Αμφιβάλλω αν διπλασίασαν και τους μισθούς των υπαλλήλων του πάρκινγκ. Επίσης ανέβασαν και την εισοδο από 1,95 σε 2 δολάρια. Και τώρα 5,40 δολάρια. Το στανιό τους. Ένα σιγανό βογγητό δυσπιστίας διέσχισε τη μεγάλη εξέδρα απ' άκρη σ' άκρη. Στις 13.000 κούρσες που έχω παρακολουθήσει δεν είδα ποτέ μου να συμβαίνει κάτι τέτοιο. Ο πίνακας δεν είναι αλάνθαστος. Έχω δει ένα 9 στα πέντε να πληρώνει 6 δολάρια και άλλες μικροδιακυμάνσεις αυτού του είδους, αλλά δεν έχω δει ποτέ μου ένα 5 στα 2 να πληρώνει όσο το 8 στα 5, ούτε κι έχω δει ποτέ μου ένα 5 στα 2 να πέφτει σε ένα αναβόσβημα (το τελευταίο) από το 5 στα 2 σχεδόν στο 8 στα 5. Για να γίνει αυτό θα 'πρεπε την τελευταία στιγμή να έμπαινε ένα στοιχήμα αστρονομικό.

Το πλήθος άρχισε να γιουχάρει, ΟΥΟΥΟΥ ΟΥΟΥ ΟΥΟΥΟΥΟΥ! Οι φωνές έσβυναν, μετά ξανάρχιζαν. ΟΥΟΥ ΟΥΟΥ ΟΥΟΥΟΥΟΥ! Και κάθε φορά που ξανάρχιζαν κράταγαν και πιο πολύ. Ο όχλος είχε μυριστεί κάποια βρωμοδουλειά, κάποια ληστεία. Μας είχαν σφάζει για μια ακόμα φορά. 5,40 δολάρια σήμαινε ότι θα έπαιρνα πίσω 27 δολάρια αντί για τα 39 που περίμενα. Και δεν ήμουν ο μοναδικός που την πάθαινε. Ένιωθες το πλήθος να σπαρταράει. που το είχαν μαδήσει. Πολλοί από κει μέσα σε κάθε κούρσα παιζανε τα λεφτά για το νοίκι, για το φαί, για τη δόση του αυτοκινήτου.

Κοίταξα προς τα κάτω στο στίβο κι εκεί πέρα ήταν ένας τύπος που ανέμιζε το πρόγραμμά του, δείχνοντας προς τον πίνακα. Προφανώς μιλάγε σε κάποιον έφορο του ιπποδρόμου. Μετά ο τύπος ανέμιζε το πρόγραμμά του προς το πλήθος, γνέφοντάς τους να κατέβουν κάτω, παρακινώντας τους να μπουν στο στίβο. Κάποιος μπήκε, ηδώνοντας το φράκτη. Το πλήθος ζητωκραύγασε. Κι άλλος ένας βρήκε την πύλη στο φράκτη ανοιχτή. Τώρα ήταν τρεις. Το πλήθος ζητωκραύγαζε. Ο κόσμος ένιωθε

καλύτερα. Άρχισαν να μπαινουν όλο και πιο πολλοί και το πλήθος ζητωκραύγαζε. Όλοι ένιωθαν καλύτερα. Μια ευκαιρία. Μια ευκαιρία; Κατά κάποιο τρόπο. Μπήκαν κι άλλοι. Θα πρέπει να 'ταν γύρω στους 40 με 65 ανθρώπους απλωμένοι σ' ολόκληρο το στίβο.

Από το megάφωνο ακούστηκε η φωνή του εκφωνητή: «ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΙ, ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΝΑ ΑΔΕΙΑΣΕΤΕ ΤΟ ΣΤΙΒΟ ΓΙΑ ΝΑ ΜΠΟΡΕΣΟΥΜΕ ΝΑ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΜΕ ΤΗΝ 6η ΚΟΥΡΣΑ!»

Η φωνή του δεν ήταν ευγενική. Δέκα αστυνομικοί του ιππόδρομου ήταν εκεί κάτω με τις γκριζες στολές της Σάντα Ανίτα. Καθένας τους είχε κι ένα όπλο. Το πλήθος γιουχάριζε ΟΥΟΥΟΥΟΥΟΥ!

Μετά ένας απ' τους παίχτες πρόσεξε πως ετοιμάζαν την επόμενη κούρσα. Διάβολε, προσπαθούσαν να μπλοκάρουν το στίβο. Το πλήθος μετακινήθηκε προς το γρασίδι που περικυκλώνει το χωματένιο στίβο, καθώς τα άλογα βγήκαν για να παρελάσουν πριν ξεκινήσει η κούρσα. Ήταν οκτώ άλογα που τα οδηγούσε ο έφιππος συνοδός με την κόκκινη κυνηγετική του ζακέτα και το μαύρο καπελάκι. Το πλήθος απλώθηκε κατά μήκος του στίβου.

«ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ», είπε ο εκφωνητής, «ΑΔΕΙΑΣΤΕ ΤΟ ΣΤΙΒΟ! ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΑΔΕΙΑΣΤΕ ΤΟ ΣΤΙΒΟ! Ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΣΕ ΝΑ ΚΑΤΑΓΡΑΨΕΙ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ. Η ΤΙΜΗ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΗ!»

Τα άλογα κινιόνταν αργά-αργά προς το πλήθος που περίμενε. Φαίνονταν μεγάλα και νευρικά.

Ρώτησα τον Ντένβερ Ντάνι, έναν τύπο που πηγαίνει στις κούρσες από πιο παλιά από μένα, «Τι στο διάολο τρέχει, Ντένβερ;»

«Ο πίνακας δείχνει σωστά», μου είπε, «δεν είναι εκεί το κόλπο. Κάθε δολάριο που στοιχηματίζεται καταγράφεται. Όταν έκλεισαν οι μηχανές ο πίνακας έδειχνε 5 στα 2. Ο πίνακας ξανάναψε και υπήρχαν οι τελικές διακυμάνσεις απλά το 5 στα 2 παρέμενε, Τώρα κοιτά να δεις, οι Γάλλοι έχουν μια παλιά παροιμία που λέει, «Ποιος θα μας φυλάξει απ' τους ίδιους μας τους φύλακες;» Όπως θα θυμάσαι, ο Καντράν ήταν ολοφάνερα ο νικητής. Ένα σωρό πράγματα μπορεί να έγιναν. Ίσως οι μηχανές να μην ήταν κλειδωμένες κατά τη διάρκεια της κούρσας. Από τη στιγμή που ο Καντράν ήταν ολοφάνερα πια ο νικητής μπορεί η διεύθυνση να ήταν εκεί και να έβαζε συνέχεια στην διατρητική μηχανή δελτία που κέρδιζαν. Άλλοι λένε πως μπορούν να τα κανονίζουν έτσι, ώστε μια ή δυο μηχανές να παραμένουν ανοιχτές και να τις χρησιμοποιούν, ενώ άλλες είναι κλειδωμένες. Στ' αλήθεια δεν ξέρω. Το μόνο που ξέρω

είναι ότι έχουν κάνει κάποια ΣΚΑΤΟΔΟΥΛΕΙΑ και αυτό το ξέρουν κι όλοι οι άλλοι εδώ.

Τα άλογα προχώρησαν προς το πλήθος. Ο έφιππος συνοδός και το προστινό άλογο, ένα τέρας, το ΡΙΤΣ ΝΤΙΖΑΪΑΡ, με αναβάτη τον Πιερς προχώρησαν προς τη γραμμή του κόσμου που περίμενε. Ένα απ' τα παιδιά πέταξε στους μπάτσους κάτι πολύ πρόστυχο και τρεις απ' τους μπάτσους τον πήραν στο φράκτη και τον έσπασαν στο ξύλο. Τους την έπεσε το πλήθος και τον άφησαν να φύγει και έτρεξαν πάλι πίσω στις θέσεις τους μπροστά απ' τη γραμμή του κόσμου που ήταν απλωμένος στο στίβο. Τα άλογα συνέχιζαν να προχωρούν και φαινόταν πως θα προσπαθούσαν να περάσουν ανάμεσα απ' τον κόσμο. Είχαν πάρει διαταγές. Αυτή ήταν η στιγμή: άνθρωποι πάνω σε άλογα εναντίον ανθρώπων που δεν είχαν τίποτα. Δυο-τρεις ξάπλωσαν μπροστά στα άλογα, μπροστά ακριβώς στη γραμμή της εκκίνησης. Αυτό ήταν. Το πρόσωπο του έφιππου συνοδού παραμορφώθηκε ξαφνικά, έγινε κατακόκκινο σαν την κυνηγετική του ζακέτα, άρπαξε το άλογο νούμερο ένα, το ΡΙΤΣ ΝΤΙΖΑΪΑΡ, από τα γκέμια και σπιρουνιάζοντας και το δικό του, όρμησε καταπάνω στην ανθρώπινη σάρκα, με τα μάτια κλειστά. Πέρασε. Δεν είμαι σίγουρος αν έσπασε το σβέρκο κανενός ή όχι.

Ο συνοδός όμως είχε κερδίσει αξία το μισθό του. Καλό τσιράκι της διεύθυνσης. Και κάποιοι απ' τους λίγους που διαφωνούσαν ζητωκραύγασαν στις εξέδρες.

Το πράγμα όμως δεν τέλειωσε εκεί. Κάποιοι άρπαξαν το άλογο με το νούμερο ένα και προσπάθησαν να τραβήξουν τον τζόκεϊ απ' τη σέλα και να τον πετάξουν στο έδαφος. Τότε μπήκαν στη μέση και οι μπάτσοι. Τα άλλα άλογα προχώρησαν ανάμεσα απ' τον κόσμο, αλλά τα παιδιά εκείνη τη στιγμή κράταγαν το άλογο με το νούμερο ένα και πετάξαν σχεδόν κάτω απ' τη σέλα τον Πιερς. Και αυτό ήταν και το τέλος της φασαρίας.

Είμαι σίγουρος πως αν τα είχαν καταφέρει να ριξουν τον Πιερς απ' τη σέλα θα κατέληγαν να κάψουν τις εξέδρες και να τα σπάσουν όλα σ' αυτό το καταραμένο τσίρκο. Στο μεταξύ, οι μπάτσοι τις βρέχανε μια χαρά στα παιδιά. Δεν τράβηξαν όπλα, αλλά οι μπάτσοι φαινόταν να το γλεντάνε το πράγμα, ιδιαίτερα ένας τους που έδερνε συνέχεια ένα γέρο στο κεφάλι, στο σβέρκο και στη ραχοκοκκαλιά. Ο Πιερς πέρασε μέσα απ' τον κόσμο με το ΡΙΤΣ ΝΤΙΖΑΪΑΡ, έναν εκτομία με πολύ ταιριαστό όνομα κι άρχισαν το ζέσταμα για την κούρσα του ενάμιση μιλίου. Οι

μπάτσοι ήταν ιδιαίτερα βίαιοι και δραστήριοι και οι διαμαρτυρόμενοι δεν φαινόταν να ενδιαφέρονται και πολύ να ανταποδώσουν τα χτυπήματα. Το παιχνίδι ήταν χαμένο. Έτσι ο στίβος άδειασε.

Η επόμενη φωνή που ακούστηκε απ' το πλήθος ήταν: «ΜΗΝ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΖΕΤΕ! ΜΗΝ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΖΕΤΕ! ΜΗΝ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΖΕΤΕ!»

Τι φοβερό γεγονός, έ; Ούτε ένα δολάριο στα όρνια - τα χοντρά ανώμαλα βόδια να μείνουν χωρίς φράγκο, να τους πετάξουν έξω απ' τα σπίτια του Μπέβερλι Χιλς. Πολύ καλοί όλοι τους. Ήδη είχαν παιχτεί 6 χιλιάρικα σε στοιχήματα όταν άρχισαν να ουρλιάζουν, «ΜΗΝ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΖΕΤΕ!» Ήμασταν παγιδευμένοι, μας είχαν ξεζουμίσει, μας είχαν δέσει τα χέρια, δεν μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα άλλο παρά να στοιχηματιζόμαστε ξανά και ξανά.

Δέκα μπάτσοι στεκόταν κατά μήκος του φράκτη. Περήφανοι και αληθινοί, είχαν κερδίσει με τον ιδρώτα τους το μεροκάματο μιας σκληρής μέρας. Ο νικητής της 6ης κούρσας ήταν ο ΟΦΦ και ο πίνακας έδειξε εννιά στο ένα και το πλήρωσε. Αν ο πίνακας είχε πληρώσει οχτώ ή επτά, σήμερα δεν θα υπήρχε Σάντα Ανίτα.

Διάβασα πως την άλλη μέρα, το Σάββατο, πήγαν στον ιππόδρομο γύρω στις 45.000 άνθρωποι, πράγμα που ήταν φυσικό.

Εγώ δεν ήμουν εκεί και δεν έλειπα και σε κανέναν. Την ώρα που τ' άλογα έτρεχαν εγώ έγραφα τούτο το κομμάτι.

23 Μαρτίου, 8 μ.μ., Λος Αντζελες, η ίδια αναθεματισμένη θλίψη και να μην έχεις να πας πουθενά.

Την άλλη φορά μπορεί και να το πιάσουμε το νούμερο ένα.

Χρειάζεται εξάσκηση, λίγο κέφι και λίγη τύχη.

ΗΡΘΕ ΕΚΕΙΝΟΣ Ο ΤΥΠΟΣ με τα στρατιωτικά και μου είπε, «Τώρα που συνέβη αυτό με τον Κένεντι, πρέπει κάτι να γράψεις». Ισχυρίζεται πως είναι συγγραφέας, γιατί δεν γράφει εκείνος γι' αυτό; Πάντοτε εγώ είμαι ο τυχερός που πρέπει να μαζέψει τα ασουλούπωτα αρχίδια τους και να τα βάλει σ' έναν μικρό λογοτεχνικό σακί για πάρτη τους. Νομίζω πως τώρα έχουμε αρκετούς ειδικούς στην υπόθεση - αυτή η δεκαετία είναι ακριβώς: η Δεκαετία των Ειδικών και η Δεκαετία των Δολοφόνων. Και ούτε ένας απ' αυτούς δεν αξίζει φράγκο. Το κύριο πρόβλημα σ' ένα γεγονός σαν την τελευταία πολιτική δολοφονία είναι ότι όχι μόνο χάνουμε έναν άνθρωπο κάποιας αξίας αλλά ότι χάνουμε επίσης πολιτικές, πνευματικές και κοινωνικές απολαβές, και τέτοια πράγματα *υπάρχουν*, έστω κι αν φαίνονται μεγαλόστομα. Αυτό που εννοώ είναι ότι σε μια κρίση που ξεσπά μετά από μια δολοφονία, οι απάνθρωπες κι αντιδραστικές δυνάμεις τείνουν να εδραιώσουν τις προκαταλήψεις τους, εκμεταλλευόμενες την ευκαιρία προκειμένου να σύρουν την Ελευθερία στην θέση του κατηγορούμενου.

Σχετικά με το να είσαι *δραστήριος* και να ασχολείσαι με τα προβλήματα της ανθρωπότητας δεν θέλω να δείξω τόσο ζήλο όσο ο Καμύ (βλέπε τα δοκίμια του) γιατί το μεγαλύτερο μέρος της ανθρωπότητας με αηδιάζει. Η μοναδική σωτηρία *μπορεί* να προέλθει από μια τελειώς νέα αντιληψη για την Οικουμενική Εκπαιδευτική-Δονητική κατανόηση της ευτυχίας, της πραγματικότητας και της ροής. Έτσι μόνο θα σωθούν τα μικρά παιδιά που δεν έχουν δολοφονηθεί ακόμα, αλλά στοιχηματίζω εικοσιπέντε στο ένα, θα δολοφονηθούν. Γιατί θα ήταν πολύ καταστρεπτικό για το συνάφι της εξουσίας να επιτραπούν οι νέες αντιλήψεις. Όχι, δεν είμαι κανένας Καμύ, αλλά φίλοι μου με ενοχλεί να βλέπω τους Αρχικρετίνους να κάνουν την Τραγωδία κοπανιστό αέρα.

Απόσπασμα δήλωσης του Κυβερνήτη Ρέικαν: «Ο απλός, νοικοκύρης, νομοταγής, θεοσεβούμενος άνθρωπος, είναι το ίδιο ενοχλημένος και ανήσυχος με σένα και μένα γι' αυτό που συνέβη».

«Αυτός και όλοι εμείς, είμαστε τα θύματα της νοοτροπίας που αναπτύσσεται στην χώρα μας την τελευταία δεκαετία - μιας νοοτροπίας που θέλει τον άνθρωπο να διαλέγει μόνος του τους νόμους που θα υπακούσει, που του επιτρέπει να πάρει το νόμο στα χέρια του για μια υπόθεση. Που έγκλημα δεν σημαίνει απαραίτητα και τιμωρία».

«Αυτή τη νοοτροπία την έχουν προκαλέσει οι δημαγωγικοί και ανευθουνοί λόγοι των λεγόμενων ηγετών, κυβερνητικών ή μη».

Αλλά, Θεέ μου, δεν μπορώ να συνεχίσω. Είναι τόσο θλιβερό. Ο Πατέρας-Σύμβολο με το παλιό λουρί ακονίσματος του ξυραφιού να μας δέρνει στον κώλο. Τώρα ο καλός κυβερνήτης σκοπεύει να μας πάρει τα παιχνίδια μας και να μας βάλει στο κρεβάτι χωρίς φαγητό.

Κύριε, δεν δολοφόνησα εγώ τον Κένεντι, κανέναν απ' τους δυο τους. Ούτε τον Κινγκ. Ούτε τον Μάλκομ Χ. Ούτε τους υπόλοιπους. Αλλά για μένα είναι αρκετά προφανές ότι σκοπεύουν και πυροβολούν μία προς μία τις Αριστερίζουσες Φιλελεύθερες δυνάμεις - όποια κι αν είναι η αιτία (ύποπτος επειδή κάποτε δούλευε σε κατάσταση υγιεινής διατροφής και μισούσε τους εβραίους) - όποια κι αν είναι η αιτία, οι αριστεροί δολοφονούνται και μπαίνουν στους τάφους τους ενώ οι δεξιοί δεν έχουν ούτε καν λεκέδες στα ρεβέρ των παντελονιών τους. Μήπως δεν πυροβόλησαν επίσης τον Ρούσβελτ και τον Τρούμαν; Δημοκρατικούς. Τι περίεργο.

Το ότι οι δολοφόνοι είναι άρρωστοι το παραδέχομαι, άρρωστος όμως είναι κι ο Πατέρας-Σύμβολο. Οι Θεοφοβούμενοι μου λένε ότι έχω «αμαρτήσει» επειδή γεννήθηκα άνθρωπος και μια φορά κι έναν καιρό οι άνθρωποι έκαναν κάτι σε κάποιον Ιησού Χριστό. Εγώ δεν σκότωσα ούτε τον Χριστό ούτε τον Κένεντι· ούτε και ο κυβερνήτης Ρέιγκαν. Αυτό μας κάνει ίσους κι όχι αυτόν από πάνω. Δεν βλέπω για ποιο λόγο να χάσω κάποιες νομικές ή πνευματικές ελευθερίες, έστω και τόσο μικρές όσο είναι τώρα. Ποιος λέει μπουρδες σε ποιον. Αν κάποιος πεθάνει στο κρεβάτι ενώ γαμάει, πρέπει εμείς οι υπόλοιποι να σταματήσουμε να συνουσιαζόμαστε; Αν ένας πολίτης είναι τρελός πρέπει όλοι οι πολίτες να αντιμετωπιστούν σαν τρελοί; Αν κάποιος σκότωσε τον Θεό, ήθελα εγώ να σκοτώσω τον Θεό; Αν κάποιος σκότωσε τον Κένεντι, ήθελα εγώ να σκοτώσω τον Κένεντι; Τι κάνει τον κυβερνήτη, τον ίδιο, τόσο σωστό και μας τους υπόλοιπους τόσο λάθος; Αυτοί που του γράφουν τους λόγους του και που δεν το κάνουν και τόσο καλά.

Μια πολύ παράξενη παρατήρηση: Οδηγούσα άσκοπα στην πόλη στις 6 και 7 Ιουνίου και είδα ότι στις νέγρικες περιοχές εννιά στα δέκα αυτοκίνητα είχαν τους προβολείς τους αναμμένους την ημέρα σαν φόρο τιμής προς τον Κένεντι. Καθώς οδηγούσα προς τα βόρεια η αναλογία έπεφτε μέχρις ότου κατά μήκος της Μπουλβάρ Χόλιγουντ και της Σάνσετ ανάμεσα στο Λα Μπρι και στο Νόρμαντι έγινε ένα στα δέκα. Ο Κένεντι ήταν λευκός, φίλοι μου. Σαν εμένα. Όσο οδηγούσα δεν είχα

αναμμένους τους προβολείς μου. Παρ' όλα αυτά, καθώς οδηγούσα ανάμεσα στο Εχποξισιον και το Σέντσορι, ένιωσα να με διαπερνά μια ήρεμη και θαυμάσια ανατριχίλα που μ' έκανε να νιώσω καλύτερα.

Αλλά καθώς λέω, όλοι συμπεριλαμβανομένου και του κυβερνήτη, έχουν στόμα και σχεδόν όλοι, εδραιώνοντας τις προκαταλήψεις τους, συνεχίζουν να μετατρέπουν την τραγωδία σε κοπανιστό αέρα. Αυτοί που τα έχουν θέλουν και να τα κρατήσουν και θα σου εξηγήσουν πόσο στραβό είναι το καθετί που θα τους ξεκολλούσε από τα χρυσά τους συρτάρια. Είμαι απολίτικος, μ' αυτές όμως τις αισχρές μαλακίες που λένε οι αντιδραστικοί για να μας μπερδέψουν έχω μπουχτίσει και μου 'ρχεται να μπω στον χορό.

Ακόμα και οι αθλητικοί συντάκτες μπήκαν στο χορό και όπως όλοι ξέρουμε οι αθλητικοί συντάκτες είναι ότι χειρότερο μπορεί να υπάρξει όταν πρόκειται να γράψουν και ιδίως όταν πρόκειται να σκεφτούν. Δεν ξέρω τι είναι χειρότερο, το γράψιμό τους ή η σκέψη τους, αλλά όποιο κι αν είναι συναποτελούν ένα σωματείο εκτραωμάτων και αποκρουστικών τεράτων. Καθώς πρέπει να έχετε αντιληφθεί, η χειρότερη μορφή χιούμορ βρίσκει τα θλιβερά της εργαλεία στην ακραία υπερβολή. Το ίδιο κάνει και η χειρότερη μορφή σκέψης που πατρνάει το εγώ και τον συναισθηματισμό.

Ένας αθλητικός συντάκτης στη μεγαλύτερη μετριοπαθή εφημερίδα μας άρχισε έτσι, παραθέτω σε αποσπάσματα (ενώ ο Ρ. Κένεντι ήταν στο χειρουργείο):

«Το Βίαιο Κράτος της Αμερικής: Ένα Έθνος στο Χειρουργείο».

«...για μια ακόμα φορά η Ωραία Αμερική δέχτηκε μια σφαίρα στο βουβώνα. Η χώρα βρίσκεται στο χειρουργείο. Οι Βίαιες Πολιτείες της Αμερικής. Μια σφαίρα είναι ισχυρότερη από ένα εκατομμύριο ψήφους...»

«Δεν πρόκειται για Δημοκρατία, πρόκειται για Παραφροσύνη. Για μια χώρα που φοβάται να τιμωρήσει τους εγκληματίες της, να επιβάλλει πειθαρχία στα παιδιά της, να κλειδώσει τους τρελούς της...»

«Ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών εκλέγεται στα καταστήματα σιδηρικών, με καταλόγους ταχυδρομικώς αποστελλομένων εμπορευμάτων...»

«Η Ελευθερία πυροβολείται. Το «δικαίωμα» στο φόνο είναι το ύψιστο δικαίωμα σ' αυτή τη χώρα. Η αδράνεια είναι αρετή. Ο πατριωτισμός αμαρτία. Ο συντηρητισμός είναι αναχρονισμός. Ο Θεός είναι πάνω από τριάντα χρονών. Το να είσαι νέος είναι η μόνη θρησκεία - λες και

πρόκειται για αρετή που κερδήθηκε με κόπο. Η «ευπρέπεια» είναι κάτι το βρώμικο, μια περιφρονητική έκφραση για τη δουλειά. Η «αγάπη» είναι κάτι για το οποίο χρειάζεσαι πενικιλίνη. «Αγάπη είναι να προσφέρεις ένα λουλούδι σ' ένα γυμνό νεαρό με ψείρες στα μαλλιά ενώ η μάνα σου κάθεται σπίτι με ραγισμένη καρδιά. «Αγαπάτε» άγνωστους κι όχι τους γονείς».

«Μ' αρέσουν αυτοί που έχουν κουρτινες στα παράθυρα, όχι αυτοί που έχουν αφίσες στους τοίχους. Ο τύπος που την επόμενη φορά θα πει τα λεφτά «χήνες» θα πρέπει να πληρωθεί μ' αυγά. Βαρέθηκα να μου λένε πως θα 'πρεπε να προσπαθήσω να «κατανοήσω» το κακό. Πρέπει το καναρίνι να «κατανοεί» τη γάτα;»

«Το Σύνταγμα ποτέ δεν θεωρήθηκε ασπίδα ενάντια στον εκφυλισμό. Ξεκινάς καίγοντας τη σημαία και καταλήγεις στο να καις το Ντιττρόιτ. Καταργείτε την ποινή του θανάτου για όλους εκτός από τους προεδρικούς υποψήφιους και τους προέδρους...»

«...Οι Άνθρωποι του Θεού έγιναν άνθρωποι του Όχλου. Εθνικός μας Ύμνος οι κραυγές μέσα στη νύχτα. Οι Αμερικανοί δεν μπορούν να περπατήσουν μέσα στα ίδια τους τα πάρκα, ν' ανέβουν στα ίδια τους τα λεωφορεία. Είναι αναγκασμένοι να φυλακίζουν τον ίδιο τους τον εαυτό».

«Ορθώσου, Αμερική!» φωνάζει ο λαός, αλλά τον αγνοούν. Δείξε τα δόντια σου, λένε. Απειλήσε ότι θα αντεπιτεθείς. Το λιοντάρι δείχνει τα δόντια του και τα τσακάλια το βάζουν στα πόδια. Ένα ζώο που τρέμει απ' τον φόβο του προκαλεί επίθεση. Αλλά η Αμερική δεν ακούει».

«...νευρωτικοί φοιτητές με τα πόδια πάνω σε γραφεία που δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν, γκρεμίζουν πανεπιστήμια που δεν ξέρουν πως να τα ξαναφτιάξουν».

«...Όλα ξεκινάνε απ' την αποθέωση ανεργάσιτων ατόμων χαρμαμφάδων, θρασύδειλων προσκεκλειμένων στο φιλεδσπλαχνο τραπέζι της δημοκρατίας που το αναποδυγυρίζουν πάνω στους κατάπληχτους οικοδεσπότες τους...»

«...Ας προσεχθηθούμε στο Θεό να μπορέσουν οι θεραπευτές μας να κάνουν καλά τον Μπόμπι Κένεντι. Ποιος όμως θα κάνει καλά την Αμερική;»

Σας κάνει αυτός ο τύπος; Αυτό μου πέρασε απ' το νου. Πολύ εύκολο. Φοιτητική πρόζα γεμάτη στόμφο που την κυριαρχεί μονάχα μια επιθυμία να επιβιώσει στη παρούσα τάξη πραγμάτων. Μήπως οδηγείτε σκουπιδιά-

ρικο; Ε, και τι έγινε; Υπάρχουν καλύτερες δουλειές που τις κάνουν με χειρότερο τρόπο.

Κλείστε μέσα τους τρελούς. Αλλά ποιος είναι τρελός; Όλοι μας παίζουμε το μικρό μας παιχνίδι, βασιζόμενοι στις θέσεις των πιονόν, των αλόγων, των πύργων, του βασιλιά, της βασίλισσας, ω, τι στο διάβολο, αρχίζω να μιλάω σαν αυτόν.

Και τώρα έχουμε τους τρελογιατρούς, τους διανοούμενους, τις τηλεοπτικές συζητήσεις, τα εντεταλμένα προεδρικά συμβούλια να προσπαθούν να διευκολύνουν τι τρέχει με μας. Ποιος είναι τρελός, ποιος είναι ευτυχισμένος, ποιος είναι λυπημένος, ποιος έχει δικιο, ποιος άδικο. Κλείστε μέσα τους τρελούς, όταν οι πενηνταεννιά στους εξήντα που συναντάς στο δρόμο είναι παλαβοί απ' τις βιομηχανικές νευρώσεις, τις συζύγους και το συνεχή αγώνα. Χωρίς καθόλου καιρό να χαλαρώσουν και ν' ανακαλύψουν πού βρίσκονται ή γιατί. Και όταν το χρήμα που τους αναπτέρωνε διαρκώς το ηθικό και τους τύφλωνε, τόσο καιρό, δεν αρκεί πια, τότε τι κάνουμε; Ελάτε τώρα, οι δολοφόνοι ήταν μαζί μας για πολύ καιρό. Μόνο που δεν ήταν κάτι το περιεργο, απλώς κάποιος με πρόσωπο σαν πριονίδι και μάτια σαν σκατολεκέδες. Σαν κι αυτόν τόσοι και τόσοι άνδρες, όπως και γυναίκες. Εκατομμύρια.

Και σύντομα θα πάρουμε τις αναφορές από τις επιτροπές των τρελογιατρών, καλή ώρα σαν τις επιτροπές για τους φτωχούς που μας είπαν πως κάποιοι άνθρωποι νιώθουν πείνα στο στομάχι, που θα μας πουν πως κάποιοι άνθρωποι νιώθουν πείνα στο κεφάλι. Κι έπειτα όλα θα ξεχαστούν μέχρι την επόμενη κάπως συναισθηματικά φορτισμένη δολοφονιούλα ή το επόμενο κάψιμο μιας πόλης, που όλοι θα μαζευτούν ξανά και θα ξεστομίσουν τους ανιαρούς λόγους, θα νιώσουν τας χείρας των και θα εξαφανιστούν σαν κουράδες στην τουαλέτα. Μοιάζει πράγματι να μην τους νοιάζει όσο διατηρείται η ισορροπία. Οι τρελογιατροί με τα μαγικά τους κόλπα και τ' απατηλά τους λόγια θ' ανακαλύψουν την αιτία στη μάνα σου που είχε στραβά πόδια ή στον πατέρα σου που έπινε ή στο κοτόπουλο που κουτσούλησε στο στόμα σου, όταν ήσουν τριών χρονών. Γι' αυτό έγινες ομοφυλόφιλος ή πρεσαδόρος. Ο,τιδήποτε εκτός απ' την απλή αλήθεια, ότι μερικοί άνθρωποι νιώθουν άσχημα επειδή έτσι όπως είναι η ζωή είναι άσχημη γι' αυτούς και ότι θα μπορούσε εύκολα να γίνει καλύτερη. Όμως όχι, οι τρελογιατροί, με τα μηχανιστικά τους τερτίπια που κάποια μέρα όλοι θα τα πάρουν χαμπάρι θα συνεχίσουν να μας λένε πως είμαστε όλοι τρελοί και θα καλοπληρώνονται κιόλας

για να το κάνουν αυτό. Μονάχα που εμείς δεν μασάμε από τέτοια. Θυμάστε κάποια τραγούδια;

«Τι τυχερός που είμαι
μπορώ να ζω πλούσια
γιατί έχω μια τσέπη γεμάτη
όνειρα...»

«Τούτος ο κόσμος είναι δικός μου
ακόμα και με άδειο πορτοφόλι
γιατί έχω μια τσέπη γεμάτη
όνειρα...»

ή:

«Όχι πια άλλα λεφτά στην τράπεζα
όχι πια άλλα ευχαριστώ
τι να κάνουμε γι' αυτό
αχ, τι να κάνουμε γι' αυτό:
ας σβήσουμε τα φώτα κι
ας πάμε για ύπνο».

Αυτό που δεν θα μας πουν είναι ότι οι τρελοί μας, οι δολοφόνοι μας προέρχονται *όντως* από τον σημερινό τρόπο ζωής, τον καλό, παλιό Γνήσια Αμερικάνικο Τρόπο Ζωής και Θανάτου. Χριστέ μου, το ότι δεν δείχνουμε όλοι εξωτερικά τρελοί, να ποιο είναι το θαύμα! Και μια που ήμασταν μάλλον καταθλιπτικοί μέχρις εδώ, ας τελειώσουμε μέσα στη λάμψη της φαντασίας, μιλώντας, γι' αυτό που μιλάγαμε, για την τρέλα. Κάποτε ήμουν κάτω στη Σάντα Φε μιλώντας, όχι, μάλλον πίνοντας με κάποιον φίλο μου που ήταν τρελογιατρός με κάποια φήμη και στη μέση ενός απ' τα μεθύσια μας έσκυψα και τον ρώτησα:

«Τζιν, πες μου, είμαι τρελός; Έλα φίλε μου, ρίχτο. Μπορώ να το αντέξω».

Τέλειωσε το ποτό του, τ' άφησε στο τραπεζάκι και μου είπε, «Πρώτα θα πρέπει να μου δώσεις την αμοιβή μου».

Ήξερα πια πως τουλάχιστον ο ένας μας ήταν τρελός. Ο κυβερνήτης Ρέιγκαν κι οι αθλητικοί συντάκτες του Λος Αντζελες δεν είχαν εμφανιστεί τότε. Κι ο δεύτερος Κένεντι δεν είχε ακόμα δολοφονηθεί. Αλλά είχα την παράξενη αίσθηση, καθισμένος σ' εκείνο το δωμάτιο μαζί του, πως τα πράγματα δεν πήγαιναν καλά, καθόλου καλά μάλιστα και δεν θα

πήγαιναν καλά, δεν θα πήγαιναν καθόλου καλά για τα επόμενα δυο χιλιάδες τουλάχιστον χρόνια.

Κι έτσι τώρα φίλε μου με το τζάκετ, γράψε την δική σου...

«Τέρμα», είπε, «οι νεκροί κέρδισαν».

«Οι νεκροί κέρδισαν, κέρδισαν, κέρδισαν», είπε ο Μος.

«Ποιος κέρδισε στο μπέιζμπολ;» ρώτησε ο Άντερσον τον Μος.

«Ξέρω 'γώ;»

Ο Μος πήγε προς το παράθυρο. Είδε έναν αμερικάνο να προσπερνάει. Φώναξε έξω απ' το παράθυρο.

«'Ει, ποιος κέρδισε στο ματς;»

«Οι Πειρατές, 3-2», απάντησε ο αμερικάνος.

«Τ' άκουσες, ε;» ρώτησε ο Μος τον Άντερσον.

«Ναι. Οι Πειρατές, 3-2».

«Αναρωτιέμαι ποιος πήρε την ένατη κούρσα;»

«Αυτό το ξέρω», είπε ο Μος. «Ο Αστροναύτης II, 7 στο 1».

«Μ' αναβάτη;»

«Τον Γκάρτζα».

Καθόντουσαν πίνοντας την μπύρα τους. Δεν ήταν αρκετά μεθυσμένοι.

«Οι νεκροί κέρδισαν», είπε ο Άντερσον.

«Πες μου τίποτα καινούριο», είπε ο Μος.

«Λοιπόν πρέπει να βρω κανένα μουνάκι αρκετά γρήγορα, γιατί αλλιώς θα χαζέψω».

«Η τιμή είναι πάντα πολύ ψηλή. Ξέχνα το».

«Το ξέρω μα δεν μπορώ να το ξεχάσω. Έχω αρχίσει να βλέπω κάτι τρελά όνειρα. Πως γαμάω κοτόπουλα απ' τον κώλο».

«Κοτόπουλα; Και πετυχαίνει;»

«Στα όνειρα πετυχαίνει».

Ρούφαγαν την μπύρα τους. Ήταν δυο παλιοί φίλοι, τριανταπεντάρηδες με επάγγελμα χωρίς κανένα ενδιαφέρον. Ο Άντερσον μ' ένα γάμο, ένα διαζύγιο και κάπου αφημένα δυο παιδιά. Ο Μος με δυο γάμους, δυο διαζύγια κι ένα παιδί. Ήταν Σάββατο απόγευμα στο διαμέρισμα του Μος.

Ο Άντερσον πέταξε στον αέρα ένα άδειο μπουκάλι μπύρας, που αφού διέγραψε ένα τόξο, προσγειώθηκε πάνω στ' άλλα στο μεγάλο καλάθι των αχρήστων. «Ξέρεις», είπε «απλώς μερικοί άντρες δεν τα καταφέρνουν με τις γυναίκες. Εγώ ποτέ μου δεν τα κατάφερα με τις γυναίκες. Τ' όλο πράγμα φαίνεται φοβερά βαρετό, και όταν τελειώσει νιώθεις πράγματι να σ' έχουν γαμήσει».

«Αστειόεσαι;»

«Ξέρεις τι εννοώ: σπασμένος, εξαπατημένος. Τα βρακιά πεταμένα στο πάτωμα μ' έναν ελαφρότατο μονάχα λεκέ από σκατά πάνω τους κι αυτή να βαδίζει αργά προς το μπάνιο, νικηφόρα. Μένεις ξαπλωμένος εκεί, κοιτάζοντας το ταβάνι, με το πετσό σου κουρασμένο κι αναρωτιέσαι γιατί στο διάολο τα κάνεις όλα αυτά. Ξέροντας επιπλέον πως θα 'σαι υποχρεωμένος ν' ακούσεις την κοκορόμουαλη φλυαρία της όλο το υπόλοιπο βράδυ... κι έχω και μια κόρη. Χμμμ, κοίτα, με θεωρείς μήπως σεμνότυφο ή αδερφή ή δεν ξέρω τι άλλο;»

«Έλα ρε φίλε. Σε καταλαβαίνω. Ξέρεις, μου θυμίζει μια φορά που πήγα στο σπίτι ενός κοριτσιού. Την ήξερα πολύ λίγο, με είχε στείλει κατά κάποιον τρόπο ένας φίλος. Εμφανίστηκα μ' ένα μπουκάλι και της έδωσα δέκα δολάρια. Δεν ήταν άσχημα και δεν έπιασα παραμύθια για πνευματικές ή ψυχικές επαφές. Κύλισα δίπλα της, νιώθοντας αρκετά ελεύθερος, κοίταξα το ταβάνι, τεντώθηκα και περίμενα να κάνει τη διαδικασία του μπάνιου. Αυτή έψαξε κάτω από το στρωματέξ και τράβηξε ένα κουρέλι και μου το 'δωσε να σκουπιστώ. Μου 'φυγε η ψυχή. Το γαμημένο το κουρέλι ήταν κοκκαλωμένο παντού. Αλλά το 'παιξα άνετος. Βρήκα ένα μαλακό σημείο και σκουπίστηκα. Μου πήρε λίγη ώρα να το βρω. Μετά χρησιμοποίησε αυτή το κουρέλι. Έφυγα τρέχοντας από 'κει μέσα. Κι αν θες πες με σεμνότυφο».

Για λίγο έμειναν κι οι δυο αμίλητοι, πίνοντας την μύρα τους.

«Αλλά ας μην είμαστε μαλάκες», είπε ο Μος.

«Μμμμ;» ρώτησε ο Άντερσον.

«Υπάρχουν και καλές γυναίκες».

«Μμμμ;»

«Ναι, εννοώ όταν όλα πάνε καλά. Κάποτε είχα μια γκόμενα, Χριστέ μου, και γαμώ τις φάσεις. Ούτε ψυχικές επαφές, ούτε τίποτα».

«Και τι έγινε;»

«Πέθανε νέα».

«Ζόρικο».

«Ζόρικο, ναι. Τα κοπάνισα μέχρι θανάτου».

Ασχολήθηκαν με τις μύρες τους.

«Πώς γίνεται;» ρώτησε ο Άντερσον.

«Πώς γίνεται τι;»

«Πώς γίνεται και συμφωνούμε σχεδόν στα πάντα;»

«Γι' αυτό είμαστε και φίλοι, φαντάζομαι. Φιλία σημαίνει, να έχεις κοινές προκαταλήψεις για την ζωή».

«Μος και Άντερσον. Ντουέτο. Θα 'πρεπε να βγούμε στο Μπρόν-γρουέ».

«Τα καθίσματα θα 'ταν άδεια».

«Μάλιστα».

(Σιγή, σιγή, σιγή) έπειτα:

«Η μύρα είναι όλο και πιο ξεθυμασμένη. Σίγουρα τις έχουν χαλάσει πια».

«Ναι. Ο Γκάρτζα. Δεν κέρδισα ποτέ με τον Γκάρτζα».

«Τα ποσοστά του δεν είναι ψηλά».

«Ναι μα τώρα που ο Γκοντζάλες ξεμπερδεψε με την ψώρα ίσως ξαναρχίσει τις καλές εμφανίσεις».

«Ο Γκοντζάλες. Δεν είναι καλός. Τ' άλογα του πάντα παραπατούν στις στροφές».

«Βγάζει πιο πολλά λεφτά από μας».

«Δεν είναι δα και κανένα θαύμα».

«Όχι».

Ο Μος εκσφεδόνισε το μπουκάλι της μύρας του προς το καλάθι, απότυχε.

«Ποτέ μου δεν ήμουν αθλητής», είπε. «Θεέ μου, στο σχολείο πάντοτε με βάζανε προτελευταίο όταν φτιάχνανε τις ομάδες. Ακριβώς πριν απ' τον ηλίθιο τον καθυστερημένο. Ουϊντσελ τον λέγανε».

«Τι να 'γινε ο Ουϊντσελ;»

«Τώρα είναι πρόεδρος μιας εταιρείας χάλυβα».

«Θεέ μου».

«Θές ν' ακούσεις και τα υπόλοιπα;»

«Γιατί όχι».

«Ο ήρωας. Ο Χάρι Τζέκινς. Τώρα βρίσκεται στο Σαν Κουεντίν».

«Θεέ μου. Μα ποιοι είναι στη φυλακή οι καλοί ή οι κακοί;»

«Κι οι δυο: κι οι καλοί κι οι κακοί».

«Εσύ έχεις κάνει φυλακή. Πώς είναι;»

«Είναι το ίδιο».

«Τι εννοείς;»

«Εννοώ ότι είναι μια κοινωνία αυτού του κόσμου σε άλλη βάση. Ταξινομούνται ανάλογα με την απασχόλησή τους. Οι μεγαλοπατεώνες δεν συναναστρέφονται με τους κλέφτες αυτοκινήτων. Οι κλέφτες αυτοκινήτων δεν συναναστρέφονται με τους βιαστές. Οι βιαστές δεν συναναστρέφονται με τους πρόστυχους επιδειξιές. Όλοι ταξινομούνται ανά-

λογα με το τι τους έπιασαν να κάνουν. Για παράδειγμα, κάποιος που γυρίζει τσόντες κατατάσσεται αρκετά ψηλά ενώ κάποιος που έκανε ανήθικες προτάσεις σε παιδιά κατατάσσεται πολύ χαμηλά.»

«Κι εσύ πώς τους κατατάσσεις;»

«Όλους το ίδιο: συλληφθέντες.»

«Καλά, τότε, ποια είναι η διαφορά ανάμεσα σ' έναν κατάδικο και στο μέσο άνθρωπο που προσπερνάς στο δρόμο;»

«Ο κατάδικος είναι ένας Αποτυχημένος που έκανε προσπάθειες.»

«Κέρδισες. Ακόμα θέλω κάποιο μουνάκι.»

Ο Μος πήγε στο ψυγείο κι έβγαλε κι άλλες μπίρες. Κάθισε κι άνοιξε δυο.

«Αχ αυτά τα μουνάκια», είπε, «μιλάμε σαν δεκαπεντάχρονα παιδάκια. Απλώς δεν μπορώ πια να το κάνω, απλώς δεν μπορώ να κλείσω τα μάτια μπροστά σ' όλες τις ανιαρές υπεκφυγές, να κάνω τις μικρές λεπτότητες. Μερικοί άντρες έχουν ταλέντο από φυσικού τους. Σκέφτομαι τον Τζίμι Ντάβενπορτ. Χριστέ μου τι ξιπασμένο φρικαλέο αρχίδι που ήταν, αλλά οι γυναίκες τον υπεραγάπαγαν. Φρικαλέο τέρας. Αφού τέλειωνε το γαμήσι πήγαινε στο ψυγείο τους και κατουρούσε πάνω στις ξεσκεπαστες σαλάτες και μέσα στα κουτιά με το γάλα, παντού όπου μπορούσε. Το έβρισκε πολύ αστείο. Μετά έβγαινε αυτή και καθόταν κάτω, με τα μάτια πεταγμένα έξω σαν μανιτάρια απ' έρωτα για τον μπάσταρδο. Μ' έπαιρνε και μένα μαζί του στα σπίτια των γκόμενών του για να μου δείξει πώς το έκανε και μέχρι που μ' έβαζε και μένα στο κόλπο που και πού, τα είδα γι' αυτό τα ξέρω. Φαίνεται όμως πως οι πιο όμορφες γυναίκες γυρεύουν πάντοτε τους τσόγλανους και τους απατεώνες. Μήπως ζηλεύω, μήπως κάνω λάθος;»

«Έχεις δικιο, φίλε. Η γυναίκα αγαπάει τους απατεώνες γιατί λένε όμορφα ψέμματα.»

«Λοιπόν, τότε, υποθέτοντας πως αυτό είναι αλήθεια - ότι τα θηλυκά τεκνοποιούν με τους απατεώνες - δεν καταστρατηγείται ο νόμος της Φύσης που λέει ότι ο ισχυρός ζευγαρώνει με τον ισχυρό; Τι είδους κοινωνία προκύπτει απ' αυτό;»

«Οι νόμοι της κοινωνίας κι οι νόμοι της φύσης είναι διαφορετικοί. Εδώ έχουμε μια αφύσικη κοινωνία. Γι' αυτό και πάμε κατά διαόλου. Από διαισθηση το θηλυκό ξέρει ότι οι νούλες επιβιώνουν στην κοινωνία μας και γι' αυτό και τις προτιμάει. Το μόνο που την ενδιαφέρει είναι να κρατήσει το παιδί και να το αναθρέψει με ασφάλεια.»

«Λες δηλαδή, ότι εξαιτίας των θηλυκών βρισκόμαστε σήμερα στο χείλος της κόλασης.»

«Η λέξη γι' αυτό είναι "μισογυνής"».

«Και ο Τζίμι Ντάβενπορτ είναι Βασιλεύς.»

«Βασιλεύς των Κατουρλιάρηδων. Το μουνί μας έχει προδώσει και τα ατομικά ωάρια τους κοντεύουν να μας θάψουν ζωντανούς...»

«Με μια λέξη "μισογυνισμός"».

Ο Μος σήκωσε το μπουκάλι με την μπίρα.

«Στον Τζίμι Ντάβενπορτ!»

Ο Άντερσον ύψωσε κι αυτός το δικό του:

«Στον Τζίμι Ντάβενπορτ!»

Άδειασαν τα μπουκάλια τους.

Ο Μος άνοιξε άλλα δυο. «Δυο μοναχικοί γέροι που κατηγορούν τις κυρίες...»

«Δυο αρχίδια και μισά, να τι είμαστε», είπε ο Άντερσον.

«Σωστά.»

«Άκου, είσαι σίγουρος πως δεν ξέρεις κανα-δυό μουνάκια πουθενά;»

«Ίσως.»

«Γιατί δεν δοκιμάζεις;»

«Είσαι καραγκιόζης», είπε ο Μος. Έπειτα σηκώθηκε και πήγε στο τηλέφωνο. Πήρε ένα νούμερο.

Περίμενε.

«Σαρίν;» είπε. «Ω, ναι, Σαρίν... Εδώ Λου. Λου Μος... θυμάσαι; Το πάρτι στην Κατέλα Άβενιου. Στο σπίτι του Λου Μπρίνσον... Και γαμώ τις βραδιές. Και βέβαια το ξέρω πως ήμουν πρόστυχος αλλά τα βρήκαμε, θυμάσαι; Πάντα μου άρεσες, είναι το πρόσωπο, νομίζω πως είναι το πρόσωπο, τόσο κλασικό... Όχι. Μόνο κανα-δυό μπίρες. Τι κάνει η Μαίρη Λου; Εξαιρετικό άτομο η Μαίρη Λου. Έχω εδώ αυτόν τον φίλο... Τι; Διδάσκει φιλοσοφία στο Χάρβαρντ. Χωρίς πλάκα. Αλλά είναι σωστός τύπος. Το ξέρω πως το Χάρβαρντ είναι Νομική Σχολή! Αλλά τι στο διάβολο, έχουν ακόμα πάρε-δώσε και με τον Καντ! Μια Σεβρολέτ του '65. Μόλις πλήρωσα την τελευταία δόση. Πότε; Έχεις ακόμα εκείνο το πράσινο φόρεμα με την παλαβή ζώνη που κρέμεται μέχρι κάτω στο πίσω μέρος; Δεν κάνω πλάκα. Πολύ σέξυ. Και όμορφη. Συνέχεια σε ονειρεύομαι, εσένα και τα κοτόπουλα. Τι; Ένα αστείο έκανα. Τι θα γίνει με την Μαίρη Λου; Εντάξει. Περιήφια. Πες της όμως πως αυτός ο τύπος είναι πολύ ξεχωριστός. Πνευματώδης. Ντροπαλός. Όλα αυτά... Ω, ένας μακρι-

νός ξάδελφος. Μαιρυλαντ. Τι; Ω, διάβολε, έχω δυνατή οικογένεια! Ω, αλήθεια; Τώρα κάνεις εσύ πλάκα. Τέλος πάντων, είναι εδώ στην πόλη και είναι ελεύθερος. Όχι, και βέβαια δεν είναι παντρεμένος! Γιατί να πω ψέμματα; Όχι, σε σκέφτομαι συνέχεια - εκείνη τη ζώνη που κρέμεται χαμηλά - το ξέρω πως φαίνεται σαχλό-πρώτη. Είσαι πρώτη. Βέβαια, ράδιο και θέρμανση. Στο Στριπ; Μόνο κάτι πιτσιρικάδες πάνε εκεί κάτω τώρα πια. Γιατί δεν φέρνω κανένα μπουκάλι; ...εντάξει, συγγνώμη. Όχι, δεν λέω πως είσαι μεγάλη. Χριστέ μου, με ξέρεις, εμένα και το στόμα μου. Όχι, θα τηλεφωνούσα αλλά με έστειλαν εκτός πόλης. Πόσο είναι; Είναι 32, αλλά φαίνεται νεώτερος. Νομίζω πως παίρνει κάποια επιχορήγηση, θα πάει στην Ευρώπη όπου να 'ναι. Να διδάξει στην Χαϊδελβέργη. Όχι, χωρίς πλάκα. Τι ώρα; Εντάξει, Σαρίν. Θα τα πούμε, γλύκα».

Ο Μος το 'κλεισε. Κάθισε. Σήκωσε την μύρα του.

«Έχετε μια ώρα ελευθερία, καθηγητά».

«Μια ώρα;» ρώτησε ο Άντερσον.

«Μια ώρα. Πρέπει να πουδράρουν τα μουνάκια τους κι όλα τα σχετικά.

Ξέρεις δα πώς γίνονται αυτά».

«Στον Τζίμι Ντάβενπορτ!» είπε ο καθηγητής απ' το Χάρβαρντ.

«Στον Τζίμι Ντάβενπορτ!» είπε ο πρεσσαδόρος.

Και στράγγιζαν τα μπουκάλια τους.

ΧΤΥΠΗΣΕ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ.

Αυτός ήταν καθισμένος στο χαλί. Τράβηξε απ' το καλώδιο ολόκληρη τη συσκευή πάνω στο πάτωμα. Μετά σήκωσε το ακουστικό. Ακούστηκε ένας ήχος.

«Εμπρός;» είπε.

«Μακ Κάλερ!»

«Ναι;»

«Πάνε τρεις μέρες».

«Από πότε;»

«Από τότε που έχεις να 'ρθεις για δουλειά».

«Φτιάχνω ένα Δοχείο Λέιντεν».

«Τι είναι αυτό;»

«Μια συσκευή αποθήκευσης στατικού ηλεκτρισμού, που εφευρέθηκε το 1746 από τον Κούνιους του Λέιντεν».

«Έκλεισε το τηλέφωνο και το πέταξε στην άλλη άκρη του δωματίου. Το ακουστικό έπεσε απ' τη θέση του. Τέλειωσε την μύρα του και πήγε να χέσει. Ανέβασε το φερμουάρ και ξαναγύρισε στο άλλο δωμάτιο.

«ΝΤΑ ΝΤΑ!» τραγουδούσε.

«ΝΤΑ ΝΤΑ

ΝΤΑ ΝΤΑ

ΝΤΑ ΝΤΑ ΝΤΑ ΝΤΑ!»

Του άρεσε ο Χερμπ Ας Τ. Μπρας. Χριστέ μου, τι σκέτη μελαγχολία.

«ΡΑ ΝΤΑ

ΡΑ ΝΤΑ

ΡΑ ΝΤΑ ΝΤΑ ΝΤΑ»

Όταν κάθισε στη μέση του χαλιού, δίπλα του ήταν η κόρη του, ενάμιση χρονών. Έκλασε.

«Έι, ΕΚΛΑΣΕΣ!» είπε εκείνη.

«ΕΚΛΑΣΑ!» είπε αυτός.

Γέλασαν κι οι δυο τους.

«Φρεντ», του είπε αυτή.

«Ναι;»

«Θα σου πω κάτι».

«Ρίχτο».

«Της μαμάς της βγάλαμε όλ' αυτά τα σκατά απ' τον κόλο της».

«Ναι;»

«Ναι, αυτοί οι άνθρωποι βάλανε τα δάχτυλά τους μέσα στον κόλω της και βγάλανε από 'κει όλ' αυτά τα σκατά».

«Τι σε κάνει να μιλάς μ' αυτόν τον τρόπο; Το ξέρεις πως δεν έγινε κάτι τέτοιο».

«Ναι έγινε, έγινε! Το είδα!»

«'Αντε φέρε μου μια μπύρα».

«Καλά».

Έτρεξε προς το άλλο δωμάτιο.

«ΡΑ ΝΤΑ»

τραγουδησε,

«ΡΑΝ ΝΤΑ

ΡΑ ΝΤΑ

ΡΑ ΝΤΑ ΝΤΑ ΝΤΑ!»

Η κόρη του ξαναγύρισε με την μπύρα.

«Γλυκιά μου», είπε, «θέλω να σου πω κάτι».

«Καλά».

«Ο πόνος είναι τώρα σχεδόν ολοκληρωτικά παντού. Όταν θα πονάω παντού δεν θ' αντέξω άλλο».

«Γιατί δεν γίνεσαι θλιμμένος όπως εγώ;» τον ρώτησε.

«Είμαι ήδη θλιμμένος».

«Γιατί δεν γίνεσαι θλιμμένος όπως εγώ και τα λουλουδία;»

«Θα προσπαθήσω», είπε αυτός.

«Ας χορέψουμε το «Ο Άνθρωπος απ' τη Μάντσα», είπε αυτή.

Το έβαλε. Χορέψανε, αυτός δυο μέτρα ψηλός κι αυτή γύρω στο 1/3 ή 1/4 του ύψους του. Χορέψαν χωριστά με διαφορετικές φιγούρες και ήταν πολύ σοβαροί, ταυτόχρονα όμως γελούσαν κιόλας καμιά φορά.

Ο δίσκος σταμάτησε.

«Ο Μάρτι με χαστούκισε», του είπε.

«Τι;»

«Ναι, ο Μάρτι κι η μαμά ήταν σφιχταγκαλιασμένοι και φιλιόντουσαν στην κουζίνα κι εγώ δίψαγα και ζήτησα απ' τον Μάρτι ένα ποτήρι νερό κι ο Μάρτι δεν μου 'δινε και μετά έκλαιγα και μετά ο Μάρτι με χαστούκισε».

«'Αντε φέρε μου μια μπύρα!»

«Μπύρα! Μπύρα!»

Σηκώθηκε, προχώρησε και σήκωσε τ' ακουστικό. Τη στιγμή που το σήκωνε, χτύπησε.

«Ο κύριος Μακ Κάλερ;»

«Μάλιστα;»

«Η ασφάλεια του αυτοκινήτου σας έληξε. Η καινούρια τιμή είναι 248 δολάρια το χρόνο και πρέπει να πληρωθούν προκαταβολικά. Έχετε πάρει τρεις κλίσεις για τροχαιές παραβάσεις. Κάθε παράβαση από την μεριά μας την θεωρούμε το ίδιο σαν τροχαιο ατύχημα...».

«Αρχίδια!»

«Πώς;»

«Ένα τροχαιο ατύχημα κοστίζει λεφτά σε σας, η λεγόμενη παράβαση κοστίζει λεφτά σε μένα. Κι αυτά τα αγοράκια με τις μοτοσυκλέτες τους, που μας προστατεύουν από τον εαυτό μας, πρέπει να δώσουν δεκάξι μέχρι τριάντα κλίσεις τη μέρα για να αγοράσουν σπίτια, καινούρια αυτοκίνητα και ρούχα και μιχλιμπιδία για τις μικροαστές γυναίκες τους. Μη με φορτώνεις με τις μαλακίες σου. Δεν οδηγάω πια. Χθες την νύχτα φούνταρα το αμάξι μου απ' την προκουμαία. Για ένα πράγμα μόνο μετανιώνω».

«Για ποιο;»

«Που δεν ήμουν κι εγώ μέσα στο καλάμαξο όταν βούλιαξε».

Ο Μακ Κάλερ έκλεισε το τηλέφωνο και πήρε την μπύρα που του έφερε η κόρη του.

«Μικρή κυρία», είπε, «μακάρι μερικές απ' τις ώρες σου να είναι τουλάχιστον καλύτερες απ' τις δικές μου».

«Σ' αγαπάω, Φρέντι», είπε αυτή.

Άπλωσε τα χέρια της και τα 'βαλε γύρω απ' το κορμί του, μα τα χέρια της δεν μπορούσαν να τον αγκαλιάσουν ολόκληρο.

«Σε σφιγγώ! Σ' αγαπάω! Σε σφιγγώ!»

«Κι εγώ σ' αγαπάω, μικρή κυρία».

Την αγκάλιασε και την έσφιξε. Ήταν αναποκοκκινισμένη κι αν ήταν γάτα θα γουργουρίζε.

«Τι περιεργός κόσμος, φίλε μου» είπε αυτός. «Έχουμε τα πάντα μα δεν μπορούμε να τα χαρούμε».

Κάθισαν στο πάτωμα και παίζανε το παιχνίδι «ΧΤΙΣΤΕ ΜΙΑ ΠΟΛΗ». Είχαν μερικές διαφωνίες για το πού ήταν οι σιδηροδρομικές γραμμές και τι ακριβώς ή ποιος επιτρεπόταν να τις χρησιμοποιεί.

Τότε χτύπησε το κουδούνι. Αυτός σηκώθηκε κι άνοιξε την πόρτα. Η κόρη του τους είδε.

«Μαμά! Μάρτι!»

«Μάζεψε τα πράγματά σου, γλυκιά μου, είναι ώρα να φύγεις!»
 «Θέλω να μείνω με τον Φρέντι!»
 «Είπα, μάζεψε τα πράγματά σου!»
 «Μα θέλω να μείνω με τον Φρέντι!»
 «Δεν πρόκειται να στο ξαναπώ! Μάζεψε τα πράγματά σου, ειδημή θα στις βρέξω!»
 «Φρέντι, πες τους κι εσύ πως θέλω να μείνω!»
 «Θέλει να μείνει».
 «Πάλι μεθυσμένος είσαι, Φρέντι. Σου είπα ότι δεν θέλω να πίνεις όταν είσαι με το παιδί!»
 «Έ, καλά, κι εσύ μεθυσμένη είσαι!»
 «Μην την λες μεθυσμένη, Φρέντι», είπε ο Μάρτι, ανάβοντας ένα τσιγάρο. «Έτσι κι αλλιώς δεν σε συμπαθώ. Πάντοτε πιστευα πως είσαι ψιλοα-
 δερφή».
 «Σ' ευχαριστώ που μου λες τι νομίζεις πως είμαι».
 «Μόνο μην την αποκαλείς μεθυσμένη, Φρέντι, αλλιώς θα σου μαυρίσω τον κώλο...»
 «Μια στιγμή, έχω κάτι να σου δείξω».
 Ο Φρέντι πίσωπάτησε προς την κουζίνα. Όταν βγήκε από 'κει τραγού-
 δαγε:
 «ΡΑ ΝΤΑ
 ΡΑ ΝΤΑ
 ΡΑ ΝΤΑ ΝΤΑ ΝΤΑ!»
 Ο Μάρτι είδε το χασαπομάχαιρο. «Τι νομίζεις πως πρόκειται να κάνεις μ' αυτό το πράμα; Θα στο χώσω στον κώλο».
 Χωρίς αμφιβολία, αλλά θα 'θελα να σου πω κάτι. Η κυρία από το αρμόδιο γραφείο της τηλεφωνικής εταιρίας μου τηλεφώνησε και μου είπε πως θα μου κόψουν το τηλέφωνο γιατί δεν ταχτοποιήσα τους προηγούμε-
 νους λογαριασμούς μου. Της είπα πως θα 'θελα να την πηδήξω και το 'κλεισε».
 «Και τι μ' αυτό;»
 «Εννοώ, πως κι εγώ μπορώ να κόψω».
 Ο Φρέντι κινήθηκε πολύ γρήγορα. Η γρηγοράδα του ήταν σκέτη μαγεία. Το χασαπομάχαιρο βυθίστηκε τέσσερις-πέντε φορές στο λαρύγγι του Μάρτι προτού αυτός πέσει προς τα πίσω, κάτω, κάτω στα μισά της σκάλας.
 «Χριστέ μου... μη με σκοτώσεις, σε παρακαλώ, μη με σκοτώσεις».

Ο Φρέντι ξαναγύρισε στο μπροστινό δωμάτιο, πέταξε το μαχαίρι στο τζάκι και ξανακάθισε πάνω στο χαλί. Η κόρη του κάθισε δίπλα του.
 «Τώρα μπορούμε να τελειώσουμε το παιχνίδι μας».
 «Βεβαίως».
 «Όχι αυτοκίνητα στις σιδηροδρομικές γραμμές».
 «Διάβολε όχι. Θα μας συλλάβει η αστυνομία».
 «Και 'μείς δεν θέλουμε να μας συλλάβει η αστυνομία, έτσι;»
 «Ουχ ουχ».
 «Ο Μάρτι είναι γεμάτος αίματα, έ;»
 «Και βέβαια είναι».
 «Μ' αυτό είμαστε φτιαγμένοι;»
 «Κυρίως».
 «Κυρίως τι;»
 «Κυρίως από αίμα και κόκκαλα και πόνο».
 Κάθισαν εκεί παίζοντας το «Χτίστε μια Πόλη». Σειρήνες ακουγότου-
 σαν. Ένα ασθενοφόρο, πολύ αργά. Μια περιπόλος από τρία μπατσάδικα. Μια άσπρη γάτα πέρασε από δίπλα, κοίταζε τον Μάρτι, σήκωσε τη μύτη της κι έφυγε τρέχοντας. Ένα μυρμήγκι σκαρφάλωσε στη σόλα του αρι-
 στερου του παπουτσιού.
 «Φρέντι;»
 «Τι 'ναι;»
 «Θέλω να σου πω κάτι».
 «Ρίχτο».
 «Αυτοί οι άνθρωποι βάλανε τα δάχτυλα τους μέσα στον κώλο της μαμάς και βγάλανε από 'κει όλα αυτά τα σκατά...»
 «Εντάξει, σε πιστεύω».
 «Πού είναι η μαμά τώρα;»
 «Δεν ξέρω».
 Η μαμά έτρεχε πάνω-κάτω στους δρόμους μιλώντας σ' όλους, στους εφημεριδοπώλες, στους μανάβηδες, στους μπάρμαν, στους ανώμαλους, στους σαδιστές, στους μοτοσυκλετιστές, στους θαλασσοδαρμένους, στους ξέμπαρκους ναυτικούς, στους χασομέρηδες, στους απατεώνες, στους αναγνώστες του Μαρ Γουάινστοκ, και πάει λέγοντας κι ο ουρανός ήταν γαλάζιος και για πρώτη φορά μετά από χρόνια τα μάτια της ήταν ζωντανά κι όμορφα. Αλλά ο θάνατος είναι βαρετό πράγμα. Ακόμα και για τις γάτες και για τα μερμήγκια.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ζόρικα. Οι δάσκαλοι σε τυραννάνε με χάρακες και τα σκουλήκια τρώνε τα καλαμπόκια. Πολυβόλα στημένα πάνω σε τρίποδα, σημαδεύουν πότε άσπρες και πότε μαύρες κοιλιές. Αλλά όλες οι κοιλιές είναι ίδιες.

Άνθρωποι τρώνε ξύλο απλά και μόνο για να φάνε ξύλο. Στα δικαστήρια το τέλος είναι γραμμένο από πριν και όλα όσα προηγούνται είναι απλά και μόνο θέατρο. Παίρνουν τους ανθρώπους μέσα σε δωμάτια για ανάκριση και τους βγάζουν έξω μισούς ή καθόλου ανθρώπους.

Κάποιοι ελπίζουν στην επανάσταση αλλά όταν επαναστατείς και εγκαθιδρύεις την καινούρια σου κυβέρνηση ανακαλύπτεις ότι άλλαξε ο Μαωλιός και φόρεσε τα ρούχα του αλλιώς. Οι μπάτσοι του Σικάγο έκαναν σίγουρα λάθος όταν άνοιξαν τα κεφάλια των δημοσιογράφων των μεγάλων εφημερίδων. Εκείνα τα χτυπήματα στο κεφάλι ίσως να τους έκαναν ν' αρχίσουν να σκέφτονται και οι μεγαλοδημοσιογράφοι - πέρα ίσως τους Τάιμς της Νέας Υόρκης παλιότερα και κάποιες εκδόσεις της Κρίστιαν Σάιενς Μόνιτορ - σταμάτησαν να σκέφτονται με την κήρυξη του Πρώτου Παγκόσμιου Πόλεμου. Μπορείς να χτυπήσεις το ΟΠΕΝ ΣΙΤΙ γιατί δημοσίευσε ένα φυσιολογικό τμήμα του ανθρώπινου σώματος, όταν όμως κλωστήσεις στον κώλο τον αρθρογράφο μιας εφημερίδας με κυκλοφορία ένα εκατομμύριο, καλύτερα να είσαι προσεκτικός γιατί μπορεί να ξεχάσει τις διαφημίσεις και ν' αρχίσει να γράφει την αλήθεια για το Σικάγο και για οποιοδήποτε άλλο μέρος. Ίσως να μπορέσει να γράψει μια στήλη μόνο, αυτή όμως η μια στήλη μπορεί να βάλει ένα εκατομμύριο αναγνώστες σε σκέψεις - έτσι για αλλαγή - και κανείς δεν ξέρει τι θα μπορούσε να συμβεί τότε. Βέβαια η κλειδαριά είναι διπλοκλειδωμένη: όταν σου επιτρέπουν να διαλέξεις ανάμεσα στον Νίξον και τον Χάμφρεϊ είναι σαν να σου λένε να διαλέξεις ανάμεσα στο να φας ζεστά σκατά ή κρύα.

Είναι αλήθεια, τίποτα στον ορίζοντα δεν δείχνει ότι τα πράγματα θ' αλλάξουν. Τα γεγονότα της Πράγας απογοήτευσαν ένα σωρό παιδιά που είχαν ξεχάσει την Ουγγαρία. Τριγυρνάνε στα πάρκα με αφίσες του Τσε, με φωτογραφίες του Κάστρο στα χαιμάλιά τους, ψέλνοντας ΟΟΟΟ-ΟΟΟΟΜΜΜΜ, ΟΟΟΟΟΟΟΜΜΜ, ενώ τους οδηγούν ο Ουίλιαμ Μπάρουζ, ο Ζαν Ζενέ και ο Άλεν Γκίνσμπεργκ. Ξεπερασμένοι πια, ως συγγραφείς, ασθενικοί, τρελοί, κλούβιοι, γυναικωτοί - όχι ομοφιλόφυλοι μα γυναικωτοί - κι αν ήμουν μπάτσος θα έκανα κέφι να τους τινάξω

ο ίδιος με το κλομπ τα μυαλά. Κρεμάστε με γι' αυτό. Οι ηλίθιοι παίρνουν πίπα την ψυχή του συγγραφέα του δρόμου. Υπάρχει μονάχα ένας τρόπος για να γράψεις, ΜΟΝΟΣ μπροστά σε μια γραφομηχανή. Ο συγγραφέας που πρέπει να βγει στο δρόμο, είναι ο συγγραφέας που δεν ξέρει τι σημαίνει δρόμος. Έχω δει ρήτορες σε εργοστάσια, μπουρδέλα, φυλακές, μπαρ, πάρκα αρκετούς για 100 ζωές 100 ανθρώπων. Το να βγεις στο δρόμο όταν ήδη έχεις αποκτήσει ΟΝΟΜΑ σημαίνει να παίρνεις τον εύκολο δρόμο - αυτοί σκότωσαν τον Τόμας και τον Μπήαν και καμιά πενηνταριά άλλους, με την ΑΓΑΠΗ τους, το ουίσκι τους, την ειδωλολατρεία τους, το μουνι τους. ΟΤΑΝ ΑΦΗΝΕΙΣ ΤΗ ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΗ ΣΟΥ, ΑΦΗΝΕΙΣ ΤΟ ΠΟΛΥΒΟΛΟ ΣΟΥ ΚΙ ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΝΑ ΞΕΧΥΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΑΡΟΥΡΑΙΟΙ. Όταν ο Καμύ άρχισε να δίνει διαλέξεις μπροστά στους ακαδημαϊκούς το γράψιμο του πέθανε. Ο Καμύ δεν ξεκίνησε σαν ρήτορας, ξεκίνησε σαν συγγραφέας. Δεν ήταν το αυτοκινητιστικό δυστύχημα που τον σκότωσε.

Όταν κάποιος απ' τους λιγοστούς φίλους μου ρωτάνε, «Μπουκόβσκι, γιατί δεν δίνεις ποιητικές βραδιές;» απλώς δεν μπορούν να καταλάβουν γιατί λέω «όχι».

Κι έτσι έχουμε το Σικάγο κι έτσι έχουμε την Πράγα και δεν είναι καθόλου διαφορετικά από ό,τι ήταν πάντα. Το μικρό αγόρι θα τις φάει στον κόλλο κι όταν (κι εάν) το μικρό αγόρι γίνει μεγάλο θα δώσει κι αυτό ξυλιές στον κόλλο. Θα προτιμούσα να δω τον Κλίβερ πρόεδρο παρά τον Νίξον αλλά αυτό δεν είναι και τόσο σπουδαίο. Αυτό που πρέπει να μάθουν αυτοί οι αναθεματισμένοι επαναστάτες που στρογγυλοκάθονται σπίτι μου, πίνοντας την μύρα μου, τρώγοντας το φαγητό μου κάνοντας φιγούρα στις γκόμενες τους είναι ότι το πράγμα πρέπει να βγαίνει από τα μέσα. Δεν μπορείς έτσι απλά να δώσεις σ' έναν άνθρωπο μια καινούρια κυβέρνηση σαν ένα καινούριο καπέλο και να περιμένεις φορώντας το καπέλο να γίνει καινούριος άνθρωπος. Θα έχει ακόμα συντηρητικές τάσεις και γεμάτη κοιλιά κι ας έχει πλήρη συλλογή δίσκων του Ντιζι Γκαϊέσπι. Ένα σωρό άνθρωποι ορκίζονται ότι πρόκειται να γίνει επανάσταση αλλά δεν θα μου άρεσε καθόλου να τους βλέπω να σκοτώνονται για το τίποτα. Μπορούν δηλαδή να σκοτωθούν πολλοί και τίποτα να μην αλλάξει παρόλο που ανάμεσα σ' αυτούς που θα πεθάνουν θα 'ναι και μερικοί καλοί. Και μετά καταλήγεις: με μια κυβέρνηση ΠΑΝΩ στον κόσμο. Ένα νέο δικτάτορα μεταμφιεσμένο σε πρόβατο. Η ιδεολογία χρησιμεύει μονάχα για να συνεχιστεί ο πόλεμος.

Το άλλο βράδι κάποιος νεαρός μου είπε (καθόταν στο κέντρο του χαλιού και έμοιαζε γεμάτος πνεύμα και ομορφιά):

«Θα φράξω όλους τους υπονόμους. Ολόκληρη η πόλη θα κολυμπήσει στα σκατά!»

Ποιος ο λόγος; Ο νεαρός είχε ήδη πει αρκετά σκατά για να θάψει ολόκληρη την πόλη του Λος Άντζελες και την μισή περιοχή μέχρι την Πασαντένα.

Μετά είπε, «Έχεις καμιά άλλη μύρα Μπουκόβσκι;»

Η πουτανίτσα του σταύρωσε τα πόδια της ψηλά και μ' άφησε να δω λιγάκι το ροζ βρακί της κι έτσι σηκώθηκα και του έφερα μια μύρα.

Η επανάσταση φαίνεται πολύ ρομαντική, ξέρεις. Δεν είναι όμως. Είναι αίμα και τρέλα και θέλει κότσια, είναι πιτσιρικάδες που μπλέκονται και σκοτώνονται, είναι πιτσιρικάδες που δεν καταλαβαίνουν τι στο διάολο τρέχει. Είναι η πουτάνα σου, η γυναίκα σου που της ξεσκίζουν την κοιλιά με τις ξιφολόγχες και μετά την βιάζουν απ' τον κόλλο μπροστά στα μάτια σου. Είναι άνθρωποι να βασανίζουν ανθρώπους που γέλαγαν με Μίκι Μάους. Πριν μπλεχτείς στα πράγματα, αποφάσισε πρώτα πώς είναι τα πνεύματα και πώς θα είναι όταν όλα τελειώσουν. Δεν συμφωνώ με τον Ντος - ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ - ότι κανένας άνθρωπος δεν έχει το δικαίωμα να αφαιρεί την ζωή ενός άλλου. Ίσως όμως χρειάζεται κάποια σκέψη πριν. Φυσικά η πουστιά βρίσκεται στο ότι αφαιρούν τις ζωές μας χωρίς να ρίξουν ούτε μια σφαίρα. Κι εγώ έχω δουλέψει για μηδαμινά μεροκάματα ενώ κάποιος χοντρός βίαζε δεκατετράχρονες παρθένες στο Μπέβερλι Χιλς. Έχω δει να πυροβολούν ανθρώπους γιατί άργησαν πέντε λεπτά στην τουαλέτα. Έχω δει πράγματα που ούτε καν θέλω να μιλάω γι' αυτά. Αλλά πριν σκοτώσεις κάτι σιγουρέψου ότι έχεις να το αναπληρώσεις με κάτι καλύτερο από τις πολιτικάντικες, ομορτυνιστικές, χλευαστικές, όλο μίσος μαλακίες που λέγονται στα δημόσια πάρκα. Μέχρι τώρα, δεν έχω δει τίποτα άλλο, παρά συναισθηματικό και ρομαντικό πόθο για Επανάσταση, δεν έχω δει ούτε έναν ηγέτη ικανό να τον εμπιστευθείς, ούτε μια ρεαλιστική πλατφόρμα που να σε διασφαλίζει ΕΝΑΝΤΙΑ στην προδοσία που πάντοτε, μέχρι τώρα, έχει επακολουθήσει. Αν πρόκειται να σκοτώσω άνθρωπο δεν θέλω να τον δω να αντικαθίσταται από ένα αντίγραφο με καρμπόν του ίδιου ανθρώπου και με τον ίδιο τρόπο. Σπαταλήσαμε την Ιστορία σαν μάτσος μεθυσμένων που παίζουν ζάρια στην αντρική τουαλέτα του συνοικιακού μπαρ. Ντρέπομαι που είμαι μέλος της ανθρώπινης φυλής αλλά δεν θέλω να προσθέσω κι άλλο

σ' αυτή την ντροπή, θέλω να ξύσω και να αφαιρέσω λίγη απ' αυτή.

Μπορείς να μιλάς για Επανάσταση ενώ η κοιλιά σου είναι γεμάτη απ' την μύρα κάποιου άλλου ή να ταξιδεύεις με μια δεκαεξάχρονη που το 'σκασε απ' το σπίτι της από Κεκτημένη Ταχύτητα. Μπορείς να μιλάς για Επανάσταση ενώ τρία χαϊβάνια συγγραφείς διεθνούς φήμης σε έχουν να χορεύεις το χορό των ΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟΜΜΜ. Αλλά είναι άλλο πράγμα να την κάνεις, είναι άλλο πράγμα να την προκαλέσεις. Παρίσι 1870-71, 20.000 άνθρωποι δολοφονημένοι στους δρόμους, οι δρόμοι κόκκινοι, το αίμα να ρέει κι οι αρουραίοι να βγαίνουν και να τρών' τα κορμιά κι οι άνθρωποι πεινασμένοι, λεηλατημένοι, χωρίς να ξέρουν πια τι τους γίνεται, να βγαίνουν και να ξεκολλούν τους αρουραίους απ' τα πτώματα και να τρών' τους αρουραίους. Και πού είναι το Παρίσι, απόψε; Και τι είναι το Παρίσι απόψε; Και ο φιλαράκος μου πάει να βάλει κι άλλα σκατά πάνω απ' αυτά και χαζογελάει. Καλά, είναι στα είκοσι και διαβάζει κυρίως ποίηση. Και η ποίηση μοιάζει με βρεγμένο κουρελόπανο για το πλύσιμο των πιάτων.

Και το χόρτο. Πάντοτε έλεγαν πως χόρτο και Επανάσταση είναι το ίδιο. Το χόρτο απλά δεν είναι και τόσο καλό. Για τ' όνομα του Θεού, αν νομιμοποιούσαν το χόρτο ο μισός κόσμος θα σταμάταγε να καπνίζει. Η ποτοαπαγόρευση δημιούργησε πιο πολλούς αλκοολικούς από πριν. Το απαγορευμένο είναι το πιο γλυκό. Ποιος θέλει να γαμάει την δικιά του γυναίκα κάθε βράδι; Ή έστω και μια φορά τη βδομάδα;

Υπάρχουν πολλά που θα 'θελα να κάνω. Πρώτα-πρώτα, θα 'θελα να σταματήσουν να είναι τόσο πολύ άσχημοι οι υποψήφιοι πρόεδροι που μου πασάρουν. Μετά θ' άλλαζα τα μουσεία. Δεν υπάρχει τίποτα πιο καταθλιπτικό ή πιο αποκρουστικό από ένα μουσείο. Είναι ν' απορείς γιατί δεν είναι μεγαλύτερο το ποσοστό των τριχρονων κοριτσιών που τα πειράζουν στα σκαλιά του μουσείου. Πρώτα απ' όλα θα τοποθετούσα τουλάχιστον ένα μπαρ σε κάθε όροφο. Αυτό και μόνο θα κάλυπτε όλους τους μισθούς και θα επέτρεπε την ανακαίνιση και την σωτηρία μερικών πινάκων και της ξεχαρβαλωμένης προϊστορικής, με τεράστια δόντια, τίγρης που η κωλοτρυπίδα της έχει αρχίσει πια να μοιάζει με ξεχυλωμένη τσέπη. Μετά θα τοποθετούσα ένα συγκρότημα ροκ, μια μάντα σουίνγκ και μια συμφωνική ορχήστρα σε κάθε όροφο, συν τρεις-τέσσερις εμφανίσιμες γυναίκες να τριγυρνάνε και να σου γυαλίζουν. Δεν μαθαίνεις τίποτα ούτε βλέπεις τίποτα αν δεν νιώθεις ταραχή. Ο περισσότερος κόσμος κοιτάζει αυτήν την προϊστορική τίγρη πίσω απ' το τζάμι και την προσπερνάει

στα κρυφά, λιγάκι ντροπιασμένος και λιγάκι βαριεστημένος.

Μα δεν βλέπετε έναν τύπο και τη γυναίκα του με μια μύρα ο καθένας στο χέρι, να κοιτάζουν την τίγρη και να λένε, «Πανάθεμα, κοίτα αυτούς τους χαυλιόδοντες! Μοιάζει λιγάκι με ελέφαντα, ε;»

Και αυτή να λέει, «Γλύκα μου, πάμε σπίτι να κάνουμε έρωτα!»

Και αυτός να λέει, «Τον κώλο σου! Όχι πριν κατέβω στο ισόγειο να δω το Σπαντ του 1917. Λένε ότι ο Έντι Ρικενμπάκερ πέταξε ο ίδιος μ' αυτό. Πέτυχε δεκαεφτά Ούννους. Άλλωστε λένε πως βάζουν και Πινκ Φλόιντ εκεί, κάτω».

Οι Επαναστάτες όμως θα κάψουν τα μουσεία. Πιστεύουν πως το κάψιμο είναι η κατάλληλη απάντηση για όλα. Θα 'καιγαν και τη γιαγιά τους ακόμα αν δεν μπορούσε να τρέξει αρκετά γρήγορα. Και μετά θα ψάχνουν τριγύρω για νερό ή για κάποιον που να μπορεί να κάνει μια εγχείρηση σκωληκοειδίτιδας ή για κάποιον που να μπορεί να εμποδίσει τους πραγματικούς τρελούς να τους κόψουν τα λαρύγγια πάνω στον ύπνο. Και θα ανακαλύψουν πόσοι αρουραίοι ζουν σε μια πόλη, όχι άνθρωποι, μα πραγματικοί αρουραίοι. Και θα δουν ότι οι αρουραίοι είναι τα τελευταία πλάσματα που πνίγονται, καίγονται, λιμοκτονούν και τα πρώτα που μπορούν να βρουν τροφή και νερό επειδή αυτό το κάνανε για αιώνες χωρίς βοήθεια. Οι αρουραίοι είναι οι αληθινοί επαναστάτες, οι αρουραίοι είναι οι πραγματικοί αντεργκράουντ, αλλά δεν χρειάζονται τον κώλο σου παρά μόνο για να τοντσιμπολογήσουν και δεν τους ενδιαφέρουν τα ΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟΜΜΜ.

Δεν λέω παρατήστε τα. Είμαι με το μέρος του αληθινού ανθρώπινου πνεύματος όπου κι αν βρίσκεται, όπου κι αν κρύβεται, ό,τι κι αν είναι. Προσέξτε όμως τους απατεώνες που τα λένε τόσο όμορφα και σας παρατάνε σε μια πλατεία με 4 σκληροτράχηλους μπάτσους και οκτώ ή εννιά εθνοφρουρούς και τον αφαλό σας μονάχα για τελευταία προσευχή. Τα παλικάρια αυτά που ουρλιάζουν για την θυσία σας στα δημόσια πάρκα βρίσκονται συνήθως όσο μακρύτερα γίνεται όταν αρχίζει το νταβαντούρι. Θέλουν να ζήσουν για να γράψουν τα απομνημονεύματά τους.

Παλιά ήταν οι απατεώνες της θρησκείας. Όχι ο μεγάλος εκκλησιαστικός απατεώνας, που όλοι βαριόντουσαν, συμπεριλαμβανομένου και του ιεροκήρυκα. Αυτός ήταν πολύ ανιαρός. Αλλά στις μικρές αποθήκες τις βαμμένες άσπρες. Χριστέ μου, τι σαχλαμάρες λέγανε. Πήγαινα συχνά εκεί μεθυσμένος και καθόμουν και παρακολουθούσα. Ιδιαίτερα αφού με είχαν διώξει απ' τα μπαρ. Ήταν καλύτερα απ' το να κάθομαι σπίτι μου

και να τρώγομαι με τον εαυτό μου. Τα καλύτερα μέρη με απατεώνες της θρησκείας ήταν το Λος Άντζελες και έπειτα η Νέα Υόρκη και η Φιλαδέλφεια. Φίλε μου, εκείνοι οι ιεροκήρυκες ήταν καλλιτέχνες. Παραλίγο να με κάνουν κι εμένα να κυλιέμαι στο πάτωμα. Οι πιο πολλοί τους, μόλις είχαν ξεμεθύσει, με κατακόκκινα μάτια και χρειάζονταν κι άλλα δολαριάκια για να ξαναπιούν ή ίσως και για κανένα τσιγαριλίκι, διάολε, δεν ξέρω.

Παραλίγο να με κάνουν και μένα να κυλιέμαι στο πάτωμα, εμένα που ήμουν κουλαριστός και κουρασμένος. Ήταν καλύτερα κι από γαμήσι, ακόμα κι αν δεν κατάφερνες να χύσεις. Θέλω να ευχαριστήσω αυτούς τους μάγκες, που οι περισσότεροι ήταν αράπηδες, συγγνώμη, μαύροι, για τις όποιες διασκεδαστικές βραδιές. Νομίζω πως αν έγγραφα ποτέ κάποια ποιήματα ίσως να το οφείλω σ' αυτούς.

Τώρα όμως αυτό το παιχνίδι χάνεται. Ο Θεός απλούστατα δεν πλήρωσε το νοίκι ούτε κι έφερε ένα μπουκάλι κρασί όσο κι αν ξεφώνισαν όσο κι αν λέρωσαν τα τελευταία τους καθαρά ρούχα πάνω στο πάτωμα. Ο Θεός είπε ΠΕΡΙΜΕΝΕΤΕ και είναι δύσκολο να ΠΕΡΙΜΕΝΕΙΣ όταν η κοιλιά σου είναι άδεια και η ψυχή σου δεν νιώθει και τόσο καλά και μπορεί ίσως να ζήσεις μόνο μέχρι τα 55 σου κι η τελευταία φορά που εμφανίστηκε ο Θεός ήταν σχεδόν 2.000 χρόνια πριν. Έκανε μονάχα λίγα φτηνά καρναβαλιστικά κόλπα, άφησε κάποιους Εβραίους να τον σταυρώσουν κι έπειτα την κοπάνησε απ' το προσκήνιο. Ο άνθρωπος κουράζεται, γαμώτο, να υποφέρει. Τα δόντια στο στόμα του ή η ίδια πάντα γυναίκα στο ίδιο πάντα δωματιάκι, αρκούν για να τον πεθάνουν.

Οι απατεώνες της θρησκείας πάνε μαζί με τους απατεώνες της επανάστασης και δεν μπορείς να ξεχωρίσεις την κωλοτροπίδα απ' το μουνί, αδέρφια. Καταλάβαιτέ το αυτό και έχετε κάνει μια αρχή. Ακούστε προσεχτικά κι έχετε κάνει μια αρχή. Καταπιήτε τα όλα και είστε νεκροί. Ο Θεός κατέβηκε απ' το δέντρο, πήρε το φίδι και το σφιχτό μουνάκι της Εδέμ μακριά και τώρα έχετε τον Καρλ Μαρξ να πετάει χρυσόμηλα από το ίδιο δέντρο, κυρίως με τη μορφή νέγρου.

Αν γίνεται αγώνας κι εγώ πιστεύω πως γίνεται, πάντα γινόταν κι απ' αυτόν βγήκαν οι Βαν Γκογκ και οι Μάλερ καθώς κι οι Ντίζι Γκιλέσπι κι οι Τσάρλι Πάρκερ, τότε παρακαλώ προσέξτε τους ηγέτες σας γιατί υπάρχουν πολλοί στις γραμμές σας που θα προτιμούσαν να γίνουν πρόεδροι της Τζένεραλ Μότορς παρά να κάψουν το βενζινάδικο της Σελ στην γωνία. Αλλά απ' τη στιγμή που δεν μπορούν να έχουν το ένα, διαλέγουν

το άλλο. Είναι οι ανθρωπίνου αρουραίοι των αιώνων που μας έχουν κρατήσει εδώ που βρισκόμαστε. Είναι ο Ντούμπτσεκ που γυρίζει απ' την Ρωσία μισός άνθρωπος και φοβάται τον ψυχικό θάνατο. Ο άνθρωπος πρέπει τελικά να μάθει πως είναι προτιμότερο να πεθάνει ενώ του κόβουν σιγά-σιγά τ' αρχίδια παρά να ζήσει με όποιον άλλο τρόπο. Ηλίθιο; Όχι πιο ηλίθιο από το μεγαλύτερο θαύμα. Αν έχετε όμως πιαστεί στην παγίδα, ας καταλαβαίνετε πάντοτε τι είναι αυτό που δίνετε για αντάλλαγμα, ακριβώς, γιατί αλλιώς η ψυχή θα κάνει πίσω. Ο Καζανόβας συνήθιζε να χώνει τα δάχτυλά του, τα χέρια του στα φορέματα των γυναικών ενώ οι άντρες έμεναν παράμερα στην βασιλική αυλή. Αλλά κι ο Καζανόβας πέθανε, δεν ήταν τίποτα άλλο από ένας γέρος με μεγάλο πούτσο, μακριά γλώσσα και καθόλου κουράγιο. Το να πούμε ότι έζησε καλά είναι αλήθεια. Το να πούμε ότι θα μπορούσα να φτύσω αδιάφορα στον τάφο του είναι επίσης αλήθεια. Οι κυρίες την πέφτουν συνήθως στο μεγαλύτερο βλάκα που μπορούν να βρουν, γι' αυτό κι η ανθρωπίνη φυλή βρίσκεται εκεί που βρίσκεται σήμερα: έχουμε αναθρέψει τους έξυπνους και μόνιμους Καζανόβες, που είναι τελείως κούφιοι από μέσα, σαν τα σοκολατένια πασχαλιάτικα κουνελάκια που χαρίζουμε στα φτωχά μας παιδιά.

Το λίκνο των Τεχνών όπως και το λίκνο των Επαναστατών βριθεί από τα πιο αφάνταστα, γεμάτα ψείρες αλλόκοτα πλάσματα, που αναζητούν την παρηγοριά της κόκα-κόλας επειδή δεν μπορούν ούτε να βρουν δουλειά σαν λαντζέρηδες ούτε και να ζωγραφίσουν σαν τον Σεζάν. Εάν δεν σε θέλει το αφεντικό, το μόνο που μπορείς να κάνεις είναι να προσευχθείς ή να δουλέψεις για ένα καινούριο αφεντικό. Και όταν ανακαλύψεις ότι κι εκείνο το αφεντικό δεν σε θέλει, τότε γιατί όχι ένα άλλο; Ο καθένας ευχαριστημένος με τον δικό του τρόπο.

Ναι, έτσι γέρος που είμαι, είμαι ιδιαίτερα ευχαριστημένος που ζω σ' αυτή τη συγκεκριμένη ηλικία. ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΑΚΙ ΑΠΛΩΣ ΚΟΥΡΑΣΤΗΚΕ ΝΑ ΤΡΩΕΙ ΤΟΣΑ ΠΟΛΛΑ ΣΚΑΤΑ. Παντού συμβαίνει αυτό. Πράγα. Γουάτς. Ουγγαρία. Βιετνάμ. Δεν είναι η κυβέρνηση. Είναι ο Άνθρωπος εναντίον των κυβερνήσεων. Είναι ο Άνθρωπος που δεν γίνεται πια να τον κοροϊδεύουν τελείως με τα «Λευκά Χριστούγεννα» του Μπιγκ Κρόσμι και τα βαμμένα πασχαλιάτικα αυγά που πρέπει να τα κρύβουμε απ' τα παιδιά που με τη σειρά τους πρέπει να ΨΑΞΟΥΝ ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΒΡΟΥΝ. Από υποψήφιους προέδρους της Αμερικής που τα πρόσωπα τους στις οθόνες των τηλεοράσεων σε αναγκάζουν να τρέχεις στο μπάνιο και να ξερνάς.

Μ' αρέσει αυτή η εποχή. Μ' αρέσει αυτή η αίσθηση. Οι νέοι άρχισαν τελικά να σκέφτονται. Και οι νέοι έχουν γίνει όλο και περισσότεροι. Αλλά κάθε φορά που βρίσκουν έναν επικεφαλής γι' αυτά που νιώθουν, αυτός ο επικεφαλής δολοφονείται. Οι γέροι και οι αρτηριοσκληρωτικοί φοβούνται. Ξέρουν πως η επανάσταση μπορεί να ξεπηδήσει από τους εκλογικούς καταλόγους κατά τον αμερικάνικο τρόπο. Μπορούμε να τους σκοτώσουμε χωρίς ούτε μια σφαιρα. Μπορούμε να τους σκοτώσουμε με το να γίνουμε απλώς πιο αληθινοί και πιο ανθρώπινοι και με το να απορρίψουμε με την φήφο μας τα σκατά. Αλλά είναι έξυπνοι. Τι μας προσφέρουν; Τον Χάμφρεϊ ή τον Νίξον. Όπως έχω πει, κρύα σκατά, ζεστά σκατά, είναι όλα σκατά.

Το μόνο πράγμα που μ' έσωσε και δεν με δολοφόνησαν είναι ότι εγώ είμαι μικρό σκατό, δεν κάνω πολιτική, παρατηρώ. Δεν είμαι με το μέρος κανενός παρά με το μέρος του ανθρώπινου πνεύματος, που στο τέλος-τέλος ακούγεται μάλλον επιπόλαιο, σαν κομπάρσος, που σημαίνει όμως κυρίως το πνεύμα μου, που σημαίνει και το δικό σου επίσης, γιατί αν δεν είμαι στ' αλήθεια ζωντανός, πώς μπορώ να σε 'δώ;

Φίλε μου, πώς θα 'θελα να 'δώ όλους τους ανθρώπους που περπατάνε στο δρόμο να φοράνε γερά ζευγάρια παπούτσια, να τους 'δώ να βρίσκουν ωραία κωλαράκια για να γαμάνε και να έχουν τις κοιλίες τους γεμάτες. Χριστέ μου, ο τελευταίος κώλος που γάμησα ήταν το 1966 και από τότε κωλοβαράω. Και δεν υπάρχει κωλοβάρεμα που να συγκρίνεται μ' αυτή την εξάισια τρύπα.

Είναι δύσκολοι οι καιροί, αδέρφια, και δεν ξέρω τι ακριβώς να σας πω. Είμαι λευκός, αλλά είμαι αναγκασμένος να συμφωνήσω - δεν εμπιστεύομαι και τόσο αυτή την ιστορία με το χρώμα - ότι δεν είμαι σκληρός και δεν μ' αρέσουν και τόσο πολύ ούτε τα μαλακά σκατά, έχω δει όμως ένα σωρό από σας τους μαύρους που με κάνουν να ξερνάω σε όλη την διαδρομή από το Βένις Γουέστ μέχρι το Μαϊάμι Μπιτς. Η Ψυχή δεν έχει δέρμα. Η ψυχή έχει μονάχα σωθικά που θέλουν να ΤΡΑΓΟΥΔΗΣΟΥΝ, τελικά, δεν το ακούτε αδέρφια; Απαλά, δεν μπορείτε να τ' ακούσετε, αδέρφια; Ένα καλωμένο κωλαράκι και μια καινούρια Κάντιλακ δεν πρόκειται να λύσουν τίποτα, να πάρει ο διάολος. Ο Ποπάι θα έχει ένα μάτι και ο Νίξον θα είναι ο επόμενός σας πρόεδρος. Ο Χριστός ξεγλύστησε απ' τον σταυρό και τώρα είμαστε εμείς καρφωμένοι στον γαμημένο, μαύροι και λευκοί, λευκοί και μαύροι, πέρα για πέρα.

Εκλογή μας είναι το να μην έχουμε εκλογή. Αν κινηθούμε πολύ γρή-

γορα, είμαστε νεκροί. Αν δεν κινηθούμε αρκετά γρήγορα, είμαστε νεκροί. Δεν είναι δικιά μας η τράπουλα. Πώς να χέσεις όταν έχεις χωμένη στον κώλο σου μια χριστιανική τάπα 2.000 μέτρων;

Αν ζητάτε τη γνώση, μη διαβάζετε τις αηδίες του Καρλ Μαρξ. Ανακαλύψτε, σας παρακαλώ, το πνεύμα. Ο Μαρξ δεν είναι άλλο από τα τανκς που διασχίζουν την Πράγα. Μη σας την κάνουν μ' αυτόν τον τρόπο. Πρώτα απ' όλα, διαβάστε Σελίν. Τον μεγαλύτερο συγγραφέα εδώ και 2.000 χρόνια. Και τον ΞΕΝΟ του Καμύ. Το ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ. Τους ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΚΑΡΑΜΑΖΩΦ. Όλα του Κάφκα. Όλα τα έργα του άγνωστου συγγραφέα Τζον Φάντε. Τα διηγήματα του Τουργκένιεφ. Μακριά από τον Φώκνερ, τον Σαιξπηρ και ιδιαίτερα τον Τζωρτζ Μπέρναρντ Σω, την πιο ολάνθιστη φαντασμαγορία των Αιώνων, έναν πραγματικό μαλάκα με απίστευτες πολιτικές και λογοτεχνικές διασυνδέσεις. Ο μόνος νεώτερος που μπορώ να σκεφτώ που είχε το δρόμο στρωμένο μπροστά του και έγλυφε κώλους όταν χρειαζόταν είναι ο Χέμιγγουέι. Η διαφορά όμως ανάμεσα στον Χέμιγγουέι και τον Σω ήταν ότι ο Χεμ. έγραφε κάποια καλά έργα στην αρχή ενώ ο Σω έγραφε εντελώς επιπόλαια και ανιαρά σκατά απ' την αρχή μέχρι το τέλος.

Έτσι, να που ανακατεύουμε την Επανάσταση με την Λογοτεχνία και ταιριάζουν και τα δυο. Κατά κάποιο τρόπο όλα ταιριάζουν, αλλά κουράστηκα και περιμένω το αύριο.

Θα μου χτυπήσει την πόρτα Εκείνος;

Ποιος νοιάζεται;

Ελπίζω πως αυτό σας έκανε να χύσετε το τσάι σας.

ΕΤΣΙ ΛΟΙΠΟΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ; Ο Θάνατος να ξεχύνεται από Παντού; Τόσο φθινό. Τέτοια απάτη. Τόση κτηνωδία. — Άψητα χάμπουργκερ ξεχασμένα να βρωμάνε στην κουζίνα.

Έκανε εμετό πάνω στο στήθος του, πολύ άρρωστος για να μετακινήσει το κορμί του.

Ποτέ μην ανακατεύεις χάπια με ουίσκι. Δεν αστειεύονται, φίλε μου.

Ένιωθε την ψυχή του να αιωρείται έξω, κάτω απ' το σώμα του. Την ένιωθε να κρέμεται αναποδογυρισμένη εκεί σαν γατί, με τα πόδια της γαντζωμένα στο σωμέ.

Μωρή γαμιόλα, γύρνα πίσω! Είπε στην ψυχή του.

Η ψυχή του γέλασε: με χρησιμοποίησες πολύ άσχημα για πολύ καιρό, μωρό μου. Καλά να πάθεις.

Ήταν γύρω στις τρεις το πρωί.

Δεν νοιαζόταν που θα πέθαινε. Τον ένοιαζαν τα αξεδιάλυτα και σκόρπια κομμάτια που άφηνε πίσω του - μια τετράχρονη κόρη σε κάποιο χίπικο κοινόβιο στην Αριζόνα, κάλτσες και σώβρακα στο πάτωμα, πιάτα στο νεροχύτη. Οι απλήρωτες δόσεις αυτοκινήτου, οι λογαριασμοί ηλεκτρικού, γκαζιού, τηλεφώνου. Και τα κομμάτια του τα αφημένα στα άπλυτα μουνιά μισής εκατοντάδας από πουτάνες. Τα αφημένα πάνω σε κοντάρια σημαιών, σε πυροσβεστικούς κρουνοούς και σε άδεια οικόπεδα. Στα Κατηχητικά της Καθολικής Εκκλησίας, στα κελιά, στα καράβια, στις Επιτροπές Απορίας και στους υπονόμους. Τα αφημένα σε άχρηστα ξυπνητήρια, σε άχρηστα παπούτσια, άχρηστες γυναίκες, άχρηστους φίλους...

Ποιος μπορούσε να τραγουδήσει το μπλουζ, να διώξει μακριά τη θλίψη; Κανείς. Ναι, κανείς δεν μπορούσε κι ούτε μπόρεσε ποτέ. Προσπαθούσαν, αλλά δεν τα κατάφεραν, γιατί ο δρόμος δεν είχε γυρισμό.

Ξέρασε ξανά, έπειτα έμεινε ακίνητος. Άκουγε τα τριζόνια. Τριζόνια στο Χόλιγουντ. Τριζόνια παντού στη Σάνσετ Μπουλβάρ. Τριζόνια γεμάτα υγεία: το μόνο πράγμα που είχε.

Τα τίναξα, Χριστέ μου, τα τίναξα, σκέφτηκε.

Ναι, αδερφέ, τα τίναξες, είπε η ψυχή του.

Θέλω όμως να ξαναδώ το κοριτσάκι μου, είπε στην ψυχή του.

Να ξαναδεις το κοριτσάκι σου; Εσύ δεν είσαι καλλιτέχνης! Μωρέ εσύ δεν είσαι καλλιτέχνης! Εσύ δεν είσαι άντρας! Εσύ είσαι λαπάς!

Είμαι λαπάς, απάντησε στην ψυχή του, δικιο έχεις, είμαι λαπάς.

Είχε φτάσει στο τέλος κάθε θεραπείας. Η μύρα δεν πήγαινε κάτω. Ούτε καν το νερό. Ούτε χάπια, ούτε πρέζα, ούτε χασίς, ούτε μαριχουάνα, ούτε έρωτας, ούτε άνεμος, ούτε ήχος - μόνο τα τριζόνια - ούτε ελπίδα - μόνο τα τριζόνια - ούτε καν ένα σπύρτο για να βάλει εκεί μέσα φωτιά.

Μετά χειροτέρευε.

Ο ίδιος σκοπός άρχισε να παίζει ξανά και ξανά μέσα στο κεφάλι του:

«Καλύτερα να φροντίσεις την επιχείρησή σου κ. Επιχειρηματία, όσο ακόμα μπορείς...»

Και αυτό ήταν. Η ίδια μελωδία ξανά και ξανά:

«Καλύτερα να φροντίσεις την επιχείρησή σου κ. Επιχειρηματία, όσο ακόμα μπορείς...»

«Καλύτερα να φροντίσεις...»

«Καλύτερα να...»

«Καλύτερα...»

Με μια προσπάθεια δανεισμένη μονάχα από την παράνοια του χώρου (ποιος μπορεί να διώξει μακριά τη θλίψη; Κανείς δεν μπορεί) άπλωσε το χέρι του κι άναψε τη μικρή λάμπα πάνω απ' το κεφάλι του, που τώρα ήταν μονάχα ένας γυμνός ηλεκτρικός γλόμπος, το αμπαζούρ είχε σπάσει από παλιά (ποιος μπορεί να διώξει μακριά τη θλίψη;) και πήρε μια κάρτα που βρήκε στο γραμματοκιβώτιο πριν μερικές μέρες κι η κάρτα έλεγε:

«Αγαπητέ: σου στέλνουμε βιαστικά τα χαιρετίσματά μας,

ενώ πίνουμε ρακί και γερμανική μύρα

και αναμένουμε, στην ζεστασιά των βιτρώ του...»

Οι γραμμές μεταμορφώθηκαν στα τσαπατσούλικά και αγενέστατα ορνιθοσκαλισματα των καλοαναθρεμένων που ζουν γεμάτοι τύχη πάνω στη γη χωρίς να χρειάζονται ιδιαίτερη ευφυΐα ή κουράγιο.

Κάτι για το ότι θα έφευγαν για την Αγγλία αύριο. Για ποιήματα που τους έρχονταν σιγά-σιγά. Πάρα πολλές κολακειές και λίγες επισκέψεις.

Ο κόσμος παρακρεμόταν στην άκρη του πούτσου του.

«Σε θεωρούμε τον μεγαλύτερο ποιητή μετά τον Έλιοτ».

Μετά η υπογραφή του καθηγητή και η υπογραφή του αγαπημένου του φοιτητή.

Μονάχα μετά τον Έλιοτ; Σιγά το πράγμα. Τους είχε διδάξει αυτούς τους μπάσταρδους να γράφουν ζωντανή ποίηση με καθαρό ύφος και τώρα χαζοτριγυρνάγανε και οργάνανε την Ευρώπη ενώ αυτός πέθαινε μονάχος σ' ένα δωμάτιο σε κάποια φτωχογειτονιά του Χόλγουντ.

«Καλύτερα να φροντίσεις την επιχείρησή σου κ. Επιχειρηματία, όσο

ακόμα μπορείς...»

Πέταξε την κάρτα κάτω στο πάτωμα. Δεν είχε σημασία. Αν μπορούσε μονάχα να νιώσει λίγη πραγματικά σωστή αυτολύπηση ή κάποιο νευροθυμό ή κάποια εκδικητικότητα του κώλου, αυτό θα τον έσωζε. Αλλά όλα ήταν στεγνά μέσα του, στεγνά και ανόητα και έτσι ήταν από πολύ καιρό.

Οι καθηγητές άρχισαν να του χτυπάνε την πόρτα πριν δυο χρόνια περίπου, προσπαθώντας να δουν από πού ερχόταν. Και δεν υπήρχε τίποτα να τους πει. Οι καθηγητές ήταν όλοι τους ίδιοι - λιγάκι όμορφοι και μάλλον αραχτοί με κάποιο θηλυπρεπή τρόπο, αδύνατα μακριά πόδια, μεγάλα μάτια ορθάνοιχτα σαν σε φωτογραφία και τελικά μάλλον ανόητοι και έτσι οι επισκέψεις τους δεν τον ευχαριστούσαν καθόλου. Δεν ήταν τίποτ' άλλο παρά οι χοντροκέφαλοι αριστοκράτες ενός καταρρέοντος οικοδομήματος. Σαν τον ηλίθιο στο ζαχαροπλαστείο που προσέχει μονάχα το γλυκό του ενώ την ίδια ώρα γκρεμίζεται η σκεπή. Αυτοί βέβαια προσέχουν μονάχα τη σκέψη.

— Προσυλωμένοι στη διάνοηση, προσυλωμένοι στη διάνοηση, προσυλωμένοι...

«Καλύτερα να φροντίσεις την επιχείρησή σου κ. Επιχειρηματία, όσο ακόμα μπορείς...»

Και, Χριστέ μου, αυτός ήταν λαπάς. Όλα εκείνα τα ζόρικα ποιήματα. Σε όλη του τη ζωή έπαιζε τον ζόρικο αλλά ήταν ασθενικός. Όλοι ήταν ασθενικοί, αλήθεια. Ο ζόρικος υπήρχε μονάχα για να προστατεύει τον ασθενικό. Τι γελοία σκατοπαγίδα.

Ένωσε την ανάγκη να σηκωθεί απ' το κρεβάτι. Του στοίχισε. Ξέρασε σ' όλο το χολ κιτρινοπράσινο πολτό και λίγο αίμα. Πρώτα ξάναμμα, μετά ρίγη. Μετά ρίγη, μετά ξάναμμα. Και τα πόδια σαν του ελέφαντα. Φλαμπ. Φλαμπ. Φλαμπ. - και κοιτά (έκλεισε το μάτι σε κάποιον κάπου): το παραπονιαρικό και φοβισμένο Μάτι του Κομφούκιου καρφωμένο πάνω στο τελευταίο του ποτό.

Διώξε μακριά τη θλίψη.

Πήγε στο μπροστινό δωμάτιο και σκεφτόταν:

Είμαι τυχερός που έχω νοικιάσει το μπροστινό δωμάτιο, ακόμα και τώρα.

«Ει, κ. Επιχειρηματία...»

Και δοκίμασε να καθίσει σε μια καρέκλα, δεν τα κατάφερε, χτύπησε άσχημα το μαϊμουδίσιο κόκκαλο του κόκκυγα πάνω στο πάτωμα, γέλασε,

μετά κοιτάξε το τηλέφωνο.

Να λοιπόν πού καταλήγει ένας Μοναχικός: νεκρός μόνος, να πεθαίνει μόνος.

Ένας μοναχικός θα 'πρεπε να ετοιμάζεται από νωρίς.

Όλα τα ποιήματά μου δεν πρόκειται να με βοηθήσουν. Όλες οι γυναίκες που γάμησα ποτέ δεν πρόκειται να με βοηθήσουν. Και όλες οι γυναίκες που δεν γάμησα στα σίγουρα δεν θα με βοηθήσουν. Έχω ανάγκη από κάποιον να μου διώξει την θλίψη. Έχω ανάγκη από κάποιον να πει, σε καταλαβαίνω μικρέ, τώρα χώνεψέ το και πέθανε.

Κοίταξε το τηλέφωνο. Σκέφτηκε και ξανασκέφτηκε σε ποιον θα μπορούσε να τηλεφωνήσει, ποιος θα μπορούσε να του διώξει τη θλίψη, να πει μονάχα την εύκολη λέξη. Έψαξε ανάμεσα στους λιγοστούς που ήξερε ανάμεσα σε δισεκατομμύρια - τους έψαξε έναν προς έναν, τους λίγους που γνώριζε, και ήξερε κιόλας πως ήταν πάρα πολύ νωρίς το πρωί, ώρα καθόλου βολική για να πεθάνεις, δεν ήταν δικαιο και θα νόμιζαν πως τους έκανε πλάκα ή πως προσποιείτο ή πως κλαιγόταν ή πως ήταν μεθυσμένος ή τρελός και δεν μπορούσε να τους μισήσει ή να τους κατηγορήσει γι' αυτό - όλοι κλειδαμπαρωμένοι, παραιτημένοι, αποκομμένοι, όλοι ήταν στο δικό τους μικρό κελί. Έι, κ. Επιχειρηματία...

Γαμώτο!

Δεν ξέρω ποιος ανακάλυψε τούτο το παιχνίδι, αλλά είχε φτιάξει ένα μικρό αριστούργημα. Αυτός που λέμε Θεό; Έχει εξασφαλίσει μια σφαίρα στο κεφάλι. Δεν εμφανίστηκε όμως ποτέ για να τον βάλουν στο σημάδι. Ο Καιρός των Δολοφόνων αστόχησε όταν σημάδεψε το Μεγαλύτερο. Είχαν πιο πριν πετύχει τον Υιό, αλλά Αυτός ξέφυγε. Πιο πονηρά απ' όλους φέρθηκε το Άγιο Πνεύμα, δεν εμφανίστηκε ποτέ.

Αν μπορούσα μονάχα να τηλεφωνήσω στην κορούλα μου θα πέθαινα ευτυχισμένος, σκέφτηκε.

Η ψυχή του βγήκε απ' την κρεβατοκάμαρα κρατώντας ένα άδειο κουτί μπύρας. «Αχά, λαπά λαπά μαλακισμένε λαπά! Η κορούλα σου είναι σ' ένα χίπικο κοινόβιο ενώ η μάνα της τσιμπολογάει τ' αρχίδια ηλίθιων. Άρπα την Μοναχική, χέστη!»

«...χρειάζεσαι αγάπη χρειάζεσαι αγάπη, η αγάπη θα σε οδηγήσει στο τέλος, φίλε μου!»

Να με οδηγήσει στο Τέλος;

Μεγάλος Άτεγκτος Θάνατος, ναι.

Ξέσπασε σε γέλια. Μετά σταμάτησε. Ξανάκανε εμετό. Πιο πολύ αίμα

αυτή τη φορά. Σχεδόν μόνο αίμα.

Ξέχασε το τηλέφωνο και την έκανε πάλι πίσω στον καναπέ.

«... χρειάζεσαι αγάπη, χρειάζεσαι αγάπη...»

Λοιπόν, ευτυχώς, σκέφτηκε, έχουν αλλάξει τουλάχιστον τους δίσκους.

Ο θάνατος δεν ερχόταν τόσο εύκολα όσο νόμιζε. Το αίμα ήταν παντού και τα ρολά ήταν κατεβασμένα. Ο κόσμος ετοιμαζόταν να πάει στην δουλειά. Για μια στιγμή, εκεί που κυλιόταν κάτω, του φάνηκε πως είδε την βιβλιοθήκη, όλα τα βιβλία με τα ποιήματά του και τότε με μιας κατάλαβε πως είχε αποτύχει, δεν έφταιγε ούτε το μετά τον Έλιοτ, ούτε το χθεσινό πρωινό, είχε αποτύχει, ήταν μονάχα μια ακόμα μαϊμού που έπεφτε απ' το δέντρο στο στόμα της τίγρης. Για μια στιγμή τον κατέλαβε η θλίψη, μα μόνο για μια στιγμή.

Δεν βαριέσαι, καλά ήταν κι έτσι. Φύγε Σάτσμο. Ξέχνα τα, Σοστάκοβιτς. Ξέχνα τα κι εσύ Τσαϊκόφσκι που παντρεύτηκες μια παλάβη σοπράνο με ρυτίδες κάτω απ' τα μάτια και μια λεσβία ενώ δεν ήσουν ούτε καν άντρας. Όλοι κάποτε δοκιμάσαμε τη φωτιά και όλοι μας αποτύχαμε σαν πουτσογλύφτες, καλλιτέχνες, ζωγράφοι, γιατροί, νταβατζήδες, πρασινοσκουφηδες, λαντζερηδες, οδοντίατροι, ακροβάτες και συλλέκτες αχλαδιών.

Ο καθένας σταυρωμένος στον δικό του ξεχωριστό σταυρό.

Διώξε μακριά τη θλίψη.

«χρειάζεσαι αγάπη, χρειάζεσαι αγάπη...»

Μετά σηκώθηκε και τράβηξε τα ρολά. Τα καταραμένα τα ρολά είχαν σαπίσει. Έσπασαν απότομα μ' ένα κρακ στη σύνδεση, ξεκόλλησαν, έκαναν ένα δυνατό καταραμένο θόρυβο σαν σφύριγμα κι έπεσαν στο πάτωμα.

Ο γαμημένος ο ήλιος είχε τα χάλια του. Ζωογονώντας τα ίδια κουρασμένα λουλούδια και τις ίδιες μεταχειρισμένες κοπέλες.

Παρακολούθησε τον κόσμο που πήγαινε στη δουλειά. Δεν ήξερε πιο πολλά απ' όσα ήξερε πριν.

Η αβεβαιότητα της γνώσης ήταν το ίδιο με τη βεβαιότητα της μη γνώσης.

Κανείς δεν ήταν ανώτερος, κανείς δεν ήταν τίποτα.

Ξάπλωσε ανάσκελα στον καναπέ του νοικοκύρη. Τον δικό του καναπέ για μια στιγμή.

Μετά απ' όλη αυτή τη φασαρία δεν υπήρχε τίποτα.

Πέθανε.

ΣΑΝ ΞΑΠΟΣΤΕΝΟΥΜΕ ΣΤΑ τοιχώματα του κόσμου στα σκοτεινά σοκάκια του μεθυσιού, σκέφτομαι δυο φίλους που μου δίνουν συμβουλές για διάφορους τρόπους αυτοκτονίας. Υπάρχει καλύτερη απόδειξη τρυφερής συντροφικής φιλίας; Ο ένας απ' τους φίλους μου έχει το αριστερό του χέρι αυλακωμένο από ξυραφιές. Ο άλλος κατάπινε χάπια με τις χούφτες ανάμεσα απ' τη μαύρη γενειάδα του. Και οι δυο γράφουν ποίηση. Υπάρχει κάτι σ' εκείνους που γράφουν ποίηση που τους φέρνει κοντά στο χείλος του γκρεμού. Το πιο πιθανό όμως είναι πως και οι τρεις μας θα ζήσουμε μέχρι τα ενενήντα μας. Μπορείτε να φανταστείτε τον κόσμο του 2010 μ.Χ.; Φυσικά το με τι θα μοιάζει εξαρτάται πολύ από το τι θα γίνει με τη Βόμβα. Φαντάζομαι πως οι άνθρωποι θα εξακολουθούν να τρώνε αυγά για πρωινό, να έχουν σεξουαλικά προβλήματα, να γράφουν ποίηση, να αυτοκτονούν.

Νομίζω πως το 1954 ήταν η τελευταία φορά που προσπάθησα ν' αυτοκτονήσω. Έμενα στον τρίτο όροφο μιας πολυκατοικίας στη Νορθ Μαριπόσα Άβενιου. Έκλεισα όλα τα παράθυρα, άνοιξα την κουζίνα και τους αγωγούς του γκαζιού, χωρίς φυσικά να την ανάψω. Μετά χόθηκα στο κρεβάτι. Το γκάζι άρχισε να κάνει αυτό το πολύ απαλό σφύριγμα. Αποκοιμήθηκα. Θα είχα πετύχει, αλλά η εισπνοή του γκαζιού μου έφερε έναν τέτοιο πονοκέφαλο που ξύπνησα. Σηκώθηκα απ' το κρεβάτι γελώντας και λέγοντας, «Παλιοτσόγλανε, δεν θέλεις να σκοτωθείς!» Έκλεισα το γκάζι κι άνοιξα τα παράθυρα. Συνέχισα να γελάω. Ήταν σαν μια πολύ αστεία φάρσα. Βέβαια δεν δούλευε κι ο αυτόματος διακόπτης της σόμπας, γιατί αλλιώς ο σπινθήρας της θα μ' είχε ξαποστείλει από την πολύτιμη εποχή μου κατευθείαν στην Κόλαση.

Λίγα χρόνια πριν ξυπνώντας απ' το μεθοκόπι μιας βδομάδας σχεδόν το 'χα αποφασίσει ν' αυτοκτονήσω. Εκείνο τον καιρό συζούσα με μια γλυκιά πιτσιρικά και δεν δούλευα. Τα λεφτά είχαν τελειώσει, χρωστούσα το νοίκι και ακόμα κι αν τα κατάφερνα να βρω καμιά δουλειά του κώλου θα έμοιαζε μονάχα σαν κάποιο άλλο είδος θανάτου. Αποφάσισα να αυτοκτονήσω μόλις θα έβγαине απ' το δωμάτιο. Εντωμεταξύ βγήκα έξω στο δρόμο λίγο περιέργως, μόνο λιγάκι, για το τι μέρα ήταν. Στα μεθύσια μας μέρες και νύχτες κύλαγαν μαζί. Μονάχα πίναμε και κάναμε αδιάκοπα έρωτα. Ήταν γύρω στο μεσημέρι και κατηφόρισα το λόφο για να ελέγξω τι μέρα ήταν στην εφημερίδα στη γωνία. Παρασκευή έλεγε η εφημερίδα.

Καλά, η Παρασκευή ήταν μια μέρα το ίδιο καλή με τις άλλες. Έπειτα είδα τον τίτλο ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΜΙΛΤΟΝ ΜΠΕΡΛ ΧΤΥΠΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΑΠΟ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΗ ΒΡΑΧΟΥ. Τώρα πώς στο διάβολο να αυτοκτονήσεις όταν δημοσιεύουν τίτλους σαν κι αυτόν; Έκλεψα μια εφημερίδα και την έφερα στο δωμάτιο. «Μάντεψε τι έγινε» τη ρώτησα. «Τι;» είπε. «Ο ξάδερφος του Μίλτον Μπερλ χτυπήθηκε στο κεφάλι από κατολισθήση βράχου». «Πλάκα μου κάνεις;» «Καθόλου». «Άραγε τι βράχος να ήταν;» «Νομίζω πως ήταν κάποιος στρογγυλός, λείος και κίτρινος». «Ναι, κι εγώ το ίδιο». «Τι χρώμα να 'χουν άραγε τα μάτια του ξαδέρφου του Μίλτον Μπερλ;» «Μάλλον κάπως καφέ, καφέ πολύ ανοιχτό». «Ανοιχτό καφέ τα μάτια, ανοιχτό κίτρινο ο βράχος». «ΚΛΑΝΚ!» «Ναι, ΚΛΑΝΚ!» Βγήκα και πήρα με πίστωση κανα-δυο μπουκάλια κι έτσι η μέρα μας πέρασε αρκετά καλά. Νομίζω πως η εφημερίδα αυτής της μέρας με τον τίτλο εκείνο λεγόταν κάτι σαν «Εξπρές» ή «Ίβνινγκ Χέραλντ». Δεν είμαι βέβαιος. Τέλος πάντων, θέλω να την ευχαριστήσω, όποια εφημερίδα κι αν ήταν, καθώς επίσης και τον ξάδερφο του Μίλτον Μπερλ κι εκείνον το στρογγυλό, λείο, κίτρινο βράχο.

Λοιπόν, μια και το θέμα μας είναι η αυτοκτονία, θυμάμαι κάποτε που δούλευα στα λιμάνια, συνήθως τρώγαμε το φαγητό μας στις αποβάθρες του Φρίσκο με τα πόδια μας κρεμασμένα στην άκρη του μώλου. Λοιπόν μια μέρα είμαι καθισμένος εκεί όταν ο μάγκας που είναι δίπλα μου βγάζει τα παπούτσια του και τις κάλτσες του και τα στοιβάζει πολύ τακτικά δίπλα του. Καθόταν πλάι μου. Μετά άκουσα το σπλατς και να τον μες στο νερό. Ήταν πολύ περίεργο, ούρλιαξε «ΒΟΗΘΕΙΑ!» μόλις μια στιγμή πριν το κεφάλι του χτυπήσει το νερό. Κοιτούσα αποσβωλωμένος. Γι' αναταραγμένο νερό και τις μπουρμπουλήθρες. Ύστερα κάποιος έτρεξε προς το μέρος μου και άρχισε να ουρλιάζει, «ΚΑΝΕ ΚΑΤΙ! ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ Ν' ΑΥΤΟΚΤΟΝΗΣΕΙ!» «Διάολε, τι να κάνω;» «Βρες ένα σκοινί, πέτα του ένα σκοινί, κάτι τέλος πάντων!» Αναπήδησα κι έτρεξα προς μια καλύβα όπου ένας γέρος τύλιγε πακέτα και χαρτόκουτες. «Δώς μου λίγο σκοινί!» Έμεινε να με κοιτάζει. «Γαμώτο, ΔΩΣ' ΜΟΥ ΛΙΓΟ ΣΚΟΙΝΙ! ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΙΝΙΓΕΤΑΙ: ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟΥ ΡΙΞΩ ΣΚΟΙΝΙ!» Ο γέρος γύρισε κι έπιασε κάτι. Μετά μου το 'δωσε. Με τα δυο του δάχτυλα - ήταν ένα κομματάκι μεπερδεμένου άσπρου σπάγκου. «ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟ ΒΡΩΜΟΣΚΥΛΟ!» του φώναξα.

Μέχρι να γίνουν όλα αυτά ένας νεαρός είχε ξεντυθεί και με το σώβρακο βούτηξε κι έβγαλε τον αυτοχειρα. Του νεαρού του έδωσαν ρεπό για

το υπόλοιπο της μέρας του, επί πληρωμή. Ο τύπος που δοκίμασε να αυτοκτονήσει ισχυρίστηκε πως έπεσε κατά λάθος, μόνο που δεν κατάφερε να εξηγήσει γιατί έβγαλε τα παπούτσια και τις κάλτσες του. Δεν τον ξανάδα ποτέ. Μπορεί και να τέλειωσε τη δουλειά εκείνη τη νύχτα. Δεν μπορείς ποτέ να πεις τι είναι αυτό που βασανίζει κάποιον. Ακόμα και τα πιο τετριμμένα πράγματα σου φαίνονται τρομερά όταν βρίσκεσαι σε μια ορισμένη διανοητική κατάσταση. Και η χειρότερη ανησυχία/ φόβος/ αγωνία/ κούραση απ' όλες είναι εκείνη που δεν μπορείς να την εξηγήσεις ή να την καταλάβεις ή ακόμα και να την σκεφτείς. Σε πλακώνουν σαν μεταλλική πλάκα που δεν μπορείς να τη ξεφορτωθείς. Ούτε και για 25 δολάρια την ώρα. Το ξέρω. Αυτοκτονία; Η αυτοκτονία φαίνεται ακατανόητη εκτός κι αν τη σκέφτεσαι ο ίδιος. Δεν χρειάζεται ν' ανήκεις στην Ένωση Ποιητών για να γίνεις μέλος της λέσχης. Όταν ήμουν νεότερος, ζούσα σε κάποιο φθηνό ξενοδοχείο κι είχα ένα φίλο μεγαλύτερο από μένα, πρώην κατάδικο, που η δουλειά του ήταν να καθαρίζει το εσωτερικό μηχανών για την παρασκευή ζαχαρωτών. Δεν φαίνεται να 'ναι και πολύ αξιόλογο το να ζει κανείς γι' αυτό, έτσι δεν είναι; Τέλος πάντων, τα πίναμε μαζί τα βράδια και φαινόταν εντάξει, κάτι σαν μεγάλο παιδί 45 χρόνων, ανέμελος και άνετος, χωρίς καμιά κακία. Λου τον λέγανε. Πρώην εργάτης σε αδαμαντορυχείο. Μύτη γερακίσια. Μεγάλα παραμορφωμένα χέρια, τρύπια παπούτσια, αχτένιστα μαλλιά, όχι και τόσο καταφερτζής με τις γυναίκες όσο εγώ - εκείνο τον καιρό. Τέλος πάντων, δεν πήγε μια μέρα στη δουλειά επειδή τα ήπιε και οι μάγκες τ' αφεντικά τον απόλυσαν. Ήρθε και μου το 'πε. Του είπα να το ξεχάσει - η δουλειά έτσι κι αλλιώς καταβροχθίζει τις καλύτερες ώρες του ανθρώπου. Δεν φάνηκε να τον εντυπωσιάζουν και πολύ τα απλοϊκά μου επιχειρήματα και έφυγε. Μια-δυο ώρες αργότερα κατέβηκα και του χτύπησα για να κάνω τράκα κανα-δυο τσιγάρα. Δεν απάντησε στο χτύπημά μου κι έτσι φαντάστηκα πως θα 'ταν μεθυσμένος. Δοκίμασα ν' ανοίξω την πόρτα κι άνοιξε. Ήταν στο κρεβάτι με το γκάζι ανοιχτό. Η Εταιρία Γκαζιού Νότιας Καλιφόρνιας μάλλον δεν αντιλαμβάνεται πόσο κόσμος εξυπηρετεί. Τέλος πάντων, άνοιξα τα παράθυρα κι έκλεισα το γκάζι. Δεν είχε κουζίνα. Ήταν μονάχα ένας πρώην κατάδικος που είχε χάσει τη θέση του, επειδή δεν πήγε μια μέρα στη δουλειά. «Το αφεντικό λέει πως είμαι ο καλύτερος εργάτης που είχε ποτέ. Το πρόβλημα είναι πως λείπω πολλές μέρες. Δυο τον περασμένο μήνα. Λέει πως αν λείπω άλλη μια φορά είμαι και τέρμα».

Προχώρησα προς το κρεβάτι και τον τράνταξα. «Ρε, παλιοκουφέλα!»

«Τι;»

«Ρε παλιοκουφάλα, ξανακάνε κάτι τέτοιο και θα σε τουλουμιάσω στο ξύλο!»

«Έι, Σκι, μου ΕΣΩΣΕΣ ΤΗ ΖΩΗ! ΣΟΥ ΧΡΩΣΤΑΩ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ! ΜΟΥ ΕΣΩΣΕΣ ΤΗ ΖΩΗ!»

Συνέχισε αυτό το βιολί «μου έσωσες τη ζωή» για κανα-δυο βδομάδες πάνω στο μεθύσι του. Έσκυβε πάνω απ' το κορίτσι μου με τη γερακίσια μύτη του, έβαζε το μεγάλο παραμορφωμένο χέρι του πάνω στο χέρι της ή, χειρότερα, στο γόνατο της και έλεγε, «Ρε, αυτό το γαμημένο τσογλάνι μου έσωσε τη ΖΩΗ! ΤΟ ΞΕΡΕΙΣ;»

«Μου το 'χεις πει χιλιάδες φορές Λου.»

«ΜΑΛΙΣΤΑ, ΜΟΥ ΕΣΩΣΕ ΤΗ ΖΩΗ!»

Δυο-τρεις μέρες αργότερα έφυγε, χρωστώντας το νοίκι δυο βδομάδων. Δεν τον ξανάδα ποτέ μου.

Άραγε αν μιλάς για την αυτοκτονία σε αποτρέπει απ' το να αυτοκτονήσεις; Ή όχι; Κατεβάζω την τελευταία μου μπύρα και το ραδιόφωνο στο πάτωμα παίζει μουσική απ' την Ιαπωνία. Χτυπάει το τηλέφωνο. Κάποιος μεθυσμένος. Υπεραστικό. Νέα Υόρκη. «Κοίτα φιλάρα, όσο βγαίνει ένας Μπουκόβσκι κάθε πενήντα χρόνια, τη βγάζω καθαρή». Επιτρέπω στον εαυτό μου να το απολαύσει. Να το χειριστεί προς όφελος μου. Γιατί ήμουν στις πολύ μαύρες μου, σε κατάσταση παροξυσμού. «Θυμάσαι εκείνα τα μεθύσια που κάναμε παλιά, φιλάρα;» ρωτάει. «Ναι, θυμάμαι». «Τώρα τι κάνεις, γράφεις ακόμα;» «Ναι, μόλις τώρα γράφω για την αυτοκτονία». «Την αυτοκτονία;» «Ναι, έχω κάτι σαν στήλη, σε μια καινούρια εφημερίδα που ξεκινάει τώρα, την «ΟΠΕΝ ΣΙΤΙ». «Και θα το βάλουμε αυτό για την αυτοκτονία;» «Ξέρω 'γώ;» Μιλάμε λίγο ακόμα, μετά το κλείνει. Κάποιο μεθύσι. Κάποια στήλη. Θυμάμαι όταν ήμουν παιδί, υπήρχε ένα τραγούδι, το «ΘΑΙΜΜΕΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ». Το 'παιζαν στην Ουγγαρία, θαρρώ. Και κάθε φορά που παίζαν το «ΘΑΙΜΜΕΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ» κάποιος έπαιρνε το δρόμο για την αυτοκτονία. Τελικά απαγόρευσαν την μετάδωσή του. Το ραδιόφωνο όμως στο πάτωμα παίζει κάτι που ακούγεται το ίδιο κακό. Αν δεν δείτε αυτό το άρθρο πιθανόν να...

ΣΤΗ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ ΕΙΧΑ την τελευταία βάρδια και εκτελούσα παραγγελίες για σάντουιτς και τέτοια. Ο Τζιμ, ο πρωινός μπάρμαν, μου άνοιγε κι έμπαινα στις 5.30 το πρωί, την ώρα που σκούπιζε και έπινα τζάμπα μέχρι τις 7 που ερχόταν ο κόσμος. Έκλεινα το μπαρ στις 2 το πρωί, πράγμα που δεν μου άφηνε και πολύ χρόνο για ύπνο. Εκείνο τον καιρό όμως δεν έκανα και πολλά πράγματα - ούτε κοιμόμουν, ούτε έτρωγα πολύ ή οτιδήποτε άλλο. Το μπαρ ήταν τόσο ξεπεσμένο, παλιό, βρώμικο, βρώμαγε κατουρλιό και θάνατο, που αν έμπαινε καμιά πόρνη για να κάνει καμάκι νιώθαμε ξεχωριστό καμάρι. Δεν είμαι σίγουρος για το πώς πλήρωνα το νοίκι του δωματίου μου ή για το τι σκεφτόμουν. Εκείνον περίπου τον καιρό δημοσιεύτηκε ένα διήγημά μου στο ΠΟΡΤΦΟΛΙΟ III, δίπλα στους Χένρι Μίλερ, Λόρκα, Σαρτρ και άλλους. Τεράστιο, με ξεχωριστά φύλλα, όλα μαζί σ' ένα φάκελο, τυπωμένο το κάθε φύλλο με διαφορετικού τύπου στοιχεία σε έγχρωμο ακριβό χαρτί και με σκίτσα τρελών αναζητήσεων. Κόστισε 10 δολάρια. Η Καρές Κρόσμπι, η εκδότρια, μου έγραψε: «Ένα πολύ ασυνήθιστο και θαυμάσιο διήγημα. Ποιος ΕΙΣΤΕ;» Κι εγώ της απάντησα: «Αγαπητή κ. Κρόσμπι: Δεν έχω ιδέα ποιος είμαι. Είλικρινά δικός σας Τσαρλς Μπουκόβσκι». Ακριβώς μετά απ' αυτό παράτησα το γράψιμο για δέκα χρόνια. Αφού όμως είχε προηγηθεί μια βροχερή νύχτα με δυνατό αέρα, σελίδες του ΠΟΡΤΦΟΛΙΟ να πετάνε τριγύρω στο δρόμο, ανθρώπους να τις κυνηγούν κι εμένα να στέκομαι μεθυσμένος και να παρακολουθώ. Ένας μεγαλόσωμος τζαμοκαθαριστής που έτρωγε πάντοτε έξι αυγά για πρωινό έβαλε το τεράστιο πόδι του στη μέση μιας σελίδας: «Να! Έι! Έπιασα μία!» «Γαμώτο, άστην, άστες όλες να χαθούν!» είπα και ξαναγυρίσαμε μέσα. Είχα κερδίσει κάτι σαν στοιχήμα. Και μου ήταν αρκετό.

Γύρω στις 11 κάθε πρωί ο Τζιμ μου έλεγε πως είχα πει αρκετά, τέρμα τα δίφραγκα, καιρός να πάω καμιά βόλτα. Πήγαινα στο πίσω μέρος του μπαρ και ξάπλωνα στο σοκάκι. Την έβρισκα μ' αυτό γιατί τα φορτηγά ανεβοκατέβαιναν το σοκάκι και κάθε στιγμή ένιωθα πως ίσως και να 'χε έρθει η ώρα μου. Δεν ήμουν όμως τυχερός. Και κάθε μέρα νέγροι πιτσιρικάδες έμπηγαν κλωνάρια στην πλάτη μου και μετά άκουγα τις μανάδες τους να φωνάζουν, «Ελάτε τώρα, ελάτε, αφήστε τον άνθρωπο ήσυχο!» Ύστερα από λίγο σηκωνόμουν, ξαναγύριζα μέσα και συνέχιζα να πίνω. Το πρόβλημα με το σοκάκι ήταν ο ασβέστης. Πάντα κάποιος

με βούρτσιζε να φύγει ο ασβέστης και μετά το έκανε ζήτημα.

Μια μέρα ενώ καθόμουν εκεί πέρα ρώτησα κάποιον, «Πώς γίνεται και κανείς εδώ δεν πάει ποτέ στο μπαρ που είναι λίγο πιο πέρα στον ίδιο δρόμο με μας;» Και μου είπαν, «Εκείνο το μπαρ είναι για γκάνγκστερ. Αν πας εκεί θα σκοτωθείς». Αποτέλειωσα το ποτό μου, σηκώθηκα και κατηφόρισα το δρόμο.

Ήταν πολύ πιο καθαρά σ' εκείνο το μπαρ. Ένα σωρό γεροδεμένοι νεαροί κάθονταν τριγύρω, κάπως βαρύτεροι. Έγινε μεγάλη ησυχία. «Θα πάρω ένα ουϊσκι με νερό», είπα στον μπάρμαν.

Έκανε πως δεν μ' άκουσε.

Δυνάμωσα την ένταση: «Μπάρμαν, είπα, θέλω ένα ουϊσκι με νερό!»

Περιμένα ώρα, μετά γύρισε, ήρθε με το μπουκάλι και με σέρβιρε. Το 'πια μονορούφι.

«Τώρα άλλο ένα».

Πρόσεξα μια νεαρή κυρία που καθόταν μόνη της. Φαινόταν να 'χει μοναξιές. Φαινόταν καλή, πολύ καλή και φαινόταν να 'χει μοναξιές. Είχα κάτι λεφτά. Δεν θυμάμαι πού τα 'χα βρει. Πήρα το ποτό μου προχώρησα και κάθισα δίπλα της.

«Τι θες ν' ακούσεις στο τζουκ-μποξ», τη ρώτησα.

«Ο,τιδήποτε. Ό,τι θες εσύ».

Έριξα κάμποσα κέρρατα. Δεν ήξερα ποιος ήμουν, μπορούσα όμως να ριξώ κέρρατα σ' ένα τζουκ-μποξ. Φαινόταν καλή. Πώς γινόταν να φαίνεται τόσο καλή και να κάθεται μόνη;

«Μπάρμαν! Μπάρμαν! 2 ποτά ακόμα! Ένα για την κυρία κι ένα για μένα!»

Μύριζα το θάνατο στον αέρα. Και τώρα που τον μύριζα δεν ήμουν και τόσο σίγουρος αν μύριζε καλά ή όχι.

«Τι θα πάρεις, γλύκα; Πες στον άνθρωπο!»

Τα πίναμε γύρω στη μισή ώρα όταν ένας απ' τους δυο μαντραχαλάδες που κάθονταν στην άκρη του πάγκου σηκώθηκε, προχώρησε αργά προς το μέρος μου. Στάθηκε πίσω μου, έσκυψε. Αυτή είχε πάει στην τουαλέτα. «Κοίτα να δεις φίλε, θέλω να σου ΠΩ κάτι».

«Ρίχτο. Ευχαρίστησή μου».

«Αυτή είναι το κορίτσι του αφεντικού. Συνέχισε ν' ανακατεύεσαι και θα βρεθείς σκοτωμένος».

Έτσι ακριβώς είπε: «Σκοτωμένος». Όπως ακριβώς στις ταινίες. Ξαναγύρισε στη θέση του. Και κάθισε. Αυτή γύρισε απ' την τουαλέτα και

κάθισε δίπλα μου.

«Μπάρμαν», είπα, «άλλα δυο ποτά».

Συνέχισα να ρίχνω κέρρατα στο τζουκ-μποξ και να συζητώ. Έπειτα θέλησα να πάω στην τουαλέτα. Προχώρησα προς τα 'κει που έλεγε ΑΝΔΡΩΝ και πρόσεξα πως υπήρχε μια μεγάλη σκάλα προς τα κάτω. Είχα κατέβει κανα-δυό σκαλιά όταν κατάλαβα πως οι δυο μαντραχαλάδες που καθόντουσαν στην άκρη του πάγκου με ακολουθούσαν. Δεν ήταν και τόσο ο φόβος, όσο το παράξενο του πράγματος. Δεν μπορούσα να κάνω τίποτα άλλο παρά να συνεχίσω να κατεβαίνω. Μπήκα στο ουρητήριο, κατέβασα το φερμουάρ και άρχισα το κατούρημα. Μισομεθυσμένος, είδα το ρόπαλο να κατεβαίνει. Κούνησα μια στάλα το κεφάλι μου κι αντί να την αρπάξω πάνω απ' τ' αυτί την άρπαξα στο πίσω μέρος του κεφαλιού ακριβώς στη μέση. Φωτάκια στριφογύρισαν και αναβόσβυσαν, μα δεν ήταν και τόσο φρικτά. Τέλειωσα το κατούρημα, το ξανάβαλα μέσα και ανέβασα το φερμουάρ. Στράφηκα. Στεκόντουσαν εκεί περιμένοντας να πέσω. «Με συγχωρείτε», είπα και προχώρησα ανάμεσά τους, ανέβηκα τις σκάλες και κάθισα. Είχα παραλείψει να πλύνω τα χέρια μου.

«Μπάρμαν», είπα, «άλλα δυο».

Αίμα έτρεχε. Έβγαλα το μαντήλι μου και το πίεσα στο πίσω μέρος του κεφαλιού μου. Τότε οι δυο μαντραχαλάδες βγήκαν απ' την τουαλέτα και κάθισαν.

«Μπάρμαν», έγενεσα προς το μέρος τους, «δυο ποτά για τους κυρίους».

Κι άλλο τζουκ-μποξ κι άλλη κουβέντα. Το κορίτσι δεν είχε απομακρυνθεί από μένα. Δεν ξεχώριζα τα πιο πολλά απ' αυτά που 'λεγε. Μετά έπρεπε να ξανακατουρήσω. Σηκώθηκα και ξεκίνησα πάλι για των ΑΝΔΡΩΝ. Ο ένας απ' τους παλικαράδες είπε στον άλλον καθώς περνούσα, «Δεν γίνεται να τον σκοτώσεις αυτό το γιο της σκύλας. Είναι τρελός».

Δεν ξανακατέβηκαν κάτω, όταν όμως ξανανέβηκα δεν κάθισα δίπλα στην κοπέλα. Είχα αποδείξει κάτι τι και είχα χάσει πια κάθε ενδιαφέρον. Τα κοπάνισα εκεί στη συνέχεια της βραδιάς και όταν έκλεισε το μπαρ βγήκαμε όλοι έξω κουβεντιάζοντας, γελώντας και τραγουδώντας. Τις τελευταίες δυο ώρες τα 'πινα μ' έναν μαυρομάλλη πιτσιρικά. Ήρθε προς το μέρος μου: «Κοίτα να δεις, σε θέλουμε στη συμμορία. Το λέει η καρδιά σου. Χρειαζόμαστε έναν μάγκα σαν του λόγου σου».

«Ευχαριστώ, φίλε. Αυτό το εκτιμώ, αλλά δεν μπορώ να το κάνω. Πάντως ευχαριστώ».

Μετά έφυγα. Πάντα η παλιά αίσθηση δράματος.

Μερικά τετράγωνα παρακάτω φάναξα ένα μαπατοσάδικο, τους είπα πως με χτύπησαν και με λήστεψαν δυο ναύτες. Με πήγαν στα επείγοντα περιστατικά και κάθισα κάτω από ένα έντονο φως με ένα γιατρό και μια νοσοκόμα. «Αυτό θα σε πονέσει τώρα», μου είπε. Η βελόνα άρχισε τη δουλειά της. Δεν αισθανόμουν τίποτα. Ένιωθα να ελέγχω αρκετά τον εαυτό μου και τα πάντα. Μου βάζανε κάτι σαν επίδεσμο όταν άπλωσα το χέρι μου και χούφτωσα το πόδι της νοσοκόμας. Της τσιμπησα το γόνατο. Ένιωσα όμορφα.

«Ε! Τι στο διάολο τρέχει με σένα;»

«Τίποτα. Απλώς αστειεύομαι», είπα στο γιατρό.

«Θέλετε να τον πάρουμε μέσα τον τύπο;» ρώτησε ο ένας απ' τους μπάτσους.

«Όχι, πηγαίνετε τον σπίτι. Πέρασε άσχημη νύχτα».

Οι μπάτσοι με γύρισαν με τ' αυτοκίνητο. Εξυπηρέτηση πρώτης. Αν ήμουν στο Λος Άντζελες θα με πήγαιναν για εξακρίβωση. Όταν έφτασα στο δωμάτιό μου ήπια ένα μπουκάλι κρασί και πήγα για ύπνο.

Δεν τα κατάφερα να είμαι παρών το πρωί στις 5.30 όταν άνοιξε το παλιό μπαρ. Γινόταν καμιά φορά. Κάπου-κάπου, έμενα στο κρεβάτι όλη μέρα. Γύρω στις 2 άκουσα δυο γυναίκες να συζητάνε έξω απ' το παράθυρο. «Δεν ξέρω γι' αυτόν τον καινούριο νοικάρη. Καμιά φορά μένει στο δωμάτιό του ολόκληρη τη μέρα με τα παντζούρια κλειστά ακούγοντας μονάχα ραδιόφωνο. Το μόνο που κάνει».

«Τον έχω δει», είπε η άλλη, «τύφλα τον πιο πολύ καιρό, φρικτός τύπος».

«Σκέφτομαι να του πω να φύγει», είπε η πρώτη.

Ω, τι σκατά, σκέφτηκα. Ω, σκατά, σκατά σκατά σκατά σκατά.

Έκλεισα τον Στραβίνσκι, έβαλα τα ρούχα μου και κατέβηκα στο μπαρ. Μπήκα μέσα.

«Ει, να 'τος!!!»

«Νομίσαμε πως σκοτώθηκες!»

«Δεν την είχες κάνει για κείνο το μπαρ των γκάνγκστερ;»

«Ναι».

«Πες μας τα».

«Πρώτα θέλω ένα ποτό».

«Βέβαια, βέβαια».

Το ουϊσκι με νερό έφτασε. Κάθισα στο τελευταίο σκαμπό. Το βρώμικο

ηλιόφως τα κατάφερε να μπει μέσα απ' την 16η και την Φέαρμαουντ. Η μέρα μου είχε αρχίσει.

«Οι φήμες», ξεκίνησα, «ότι είναι πολύ σκληρό στέκι, είναι απόλυτα αληθινές...» μετά τους είπα πάνω-κάτω αυτά που σας διηγήθηκα.

Η συνέχεια της ιστορίας είναι ότι δεν μπορούσα να χτενίσω τα μαλλιά μου για δυο μήνες, ξαναπήγα στο μπαρ των γκάνγκστερ κανα-δυο φορές ακόμα, μου φέρθηκαν καλά κι έφυγα απ' τη Φιλαδέλφεια λίγο αργότερα ψάχνοντας γι' άλλους μελάδες ή για ο,τιδήποτε έψαχνα. Μπελάδες βρήκα αλλά τα υπόλοιπα απ' αυτά που έψαχνα, αυτά δεν τα 'χω βρει ακόμα. Ίσως τα βρίσκουμε όταν πεθαίνουμε. Ίσως όχι. Έχετε τα φιλοσοφικά σας βιβλία, τον παπά σας, τον ιεροκήρυκά σας, τον επιστήμονά σας, μη ρωτάτε λοιπόν εμένα. Και μακριά από μπαρ με ΑΝΔΡΩΝ στο υπόγειο.

ΟΤΑΝ ΠΕΘΑΝΕ Η μητέρα του Χένρι δεν ήταν κι άσχημα. Έγινε μια σεμνή καθολική κηδεία. Ο παπάς θυμιάτισε, μας γέμισε καπνούς κι όλα τέλειωσαν. Το φέρετρο έμεινε κλειστό. Ο Χένρι πήγε κατευθείαν μετά την κηδεία στις ιπποδρομίες. Η μέρα του πήγε καλά. Βρήκε εκεί μια εύκολη κινεζούλα και πήγαν στο διαμέρισμά της. Του μαγειρεύει μπριζόλες και το κάνανε. Όταν πέθανε ο πατέρας του, τα πράγματα ήταν πιο πολύπλοκα. Άφησαν το φέρετρο ανοιχτό και τον είδε για τελευταία φορά. Πιο πριν, η φιλενάδα του γέρου, μια που δεν την είχε συναντήσει ποτέ, κάποια Σίρλεϊ, διπλώθηκε πάνω απ' το φέρετρο, θρηνώντας και κλαίγοντας και άρπαξε το νεκρό κεφάλι και το φιλούσε. Χρειάστηκε να την τραβήξουν για να φύγει. Μετά, όταν ο Χένρι κατέβηκε τις σκάλες, αυτή η Σίρλεϊ τον άρπαξε κι άρχισε να τον φιλάει. «Ω, είσαι φτυστός ο πατέρας σου!» Καύλωσε καθώς τον φίλαγε και όταν την απομάκρυνε κάτι φαινόταν μέσα απ' το παντελόνι του. Έλπιζε να μην το προσέξει ο κόσμος. Σημείωσε να ελέγξει την υπόθεση Σίρλεϊ. Δεν ήταν και πολύ μεγαλύτερή του. Απ' την κηδεία πήγε στις κούρσες, αλλά αυτή τη φορά δεν υπήρχε κινεζούλα. Και έχασε και κάτι λεφτά. Ο γέρος είχε αφήσει το στίγμα του πάνω του.

Ο δικηγόρος είπε πως δεν είχε αφήσει διαθήκη. Λεφτά δεν υπήρχαν αλλά υπήρχε ένα σπίτι κι ένα αυτοκίνητο. Ο Χένρι δεν είχε δουλειά κι έτσι μετακόμισε αμέσως. Και έπινε. Έπινε παρέα με την παλιά του φιλενάδα τη Μέγκυ. Σηκωνόταν γύρω στο μεσημέρι και πότιζε το αναθεματισμένο γρασίδι. Και τα λουλούδια. Ο γέρος αγαπούσε τα λουλούδια. Πότιζε τα λουλούδια. Στεκόταν εκεί, μετά απ' τα μεθύσια, και θυμόταν πόσο τον μισούσε ο γέρος γιατί ο Χένρι δεν αγαπούσε τη δουλειά. Μονάχα έπινε και ξάπλωνε με γυναίκες. Τώρα είχε το αναθεματισμένο σπίτι και το αυτοκίνητο και ο γέρος σάπιζε κάτω απ' το χώμα. Έπρεπε να γνωρίσει τους γείτονες και ιδιαίτερα τον τύπο της βορεινής πλευράς, τον Χάρι, διευθυντή ενός πλυντηρίου. Αυτός ο Χάρι είχε μια αυλή γεμάτη πουλιά. 5.000 δολάρια σε πουλιά. Όλων των ειδών. Από παντού. Είχαν παράξενα χρώματα και σχήματα. Μερικά μιλάγαν. Ένα επαναλάμβανε διαρκώς, «'Αι στο διάολο, άι στο διάολο». Ο Χένρι πιτσιλάγε αυτό το πράμα με νερό αλλά δεν ωφελούσε, το πουλί έλεγε «Έχεις σπίρτα;» και μετά έλεγε «άι στο διάολο», πέντε-έξι φορές, πολύ γρήγορα. Ολόκληρη η αυλή ήταν γεμάτη από τα συρμάτινα κλουβιά τους. Ο Χάρι ζούσε

για τα πουλιά. Ο Χένρι ζούσε για το μεθοκόπι και το μουνί. Ίσως να δοκίμαζε με κανένα από κείνα τα πουλιά. Πώς γαμάς ένα πουλί;

Η Μέγκυ ήταν καλή στο κρεβάτι αλλά σαν Ιρλανδο-ινδιάνα όταν μεθούσε ήταν σωστή θύελλα. Πού και πού έπρεπε να τη δέρνει. Βρήκε το τηλέφωνο της Σίρλεϊ και της ζήτησε να περάσει απ' το σπίτι. Άρχισε να τον ξαναφιλάει, λέγοντας πως ήταν φτυστός ο πατέρας του. Την άφησε και μετά της ανταπόδωσε το φιλί. Δεν την γάμησε εκείνο το βράδυ, προτιμώντας να περιμένει και να σιγουρευτεί. Δεν ήθελε να την τρομάξει.

Ο Χάρι ερχόταν σχεδόν κάθε βράδυ μαζί με τη γυναίκα του και τα πίνανε παρέα. Ο Χάρι μιλάγε για το πλυτήριο και τα πουλιά. Τα πουλιά μισούσαν τη γυναίκα του Χάρι. Η γυναίκα του Χάρι σταύρωνε τα πόδια της προκλητικά καθώς μιλούσε για το πόσο μισούσε τα πουλιά και ο Χένρι καταλάβαινε πως κάτι γινόταν κάτω απ' το παντελόνι του. Οι αναθεματισμένες οι γυναίκες συνεχώς τον έβαζαν σε πειρασμό. Μετά άρχισε να περνάει κι η Σίρλεϊ και τα πίναν όλοι μαζί. Της Μάγκυ δεν της άρεσε να 'χει τη Σίρλεϊ μέσα στα πόδια της και ο Χένρι κοίταζε συνέχεια μια τη Σίρλεϊ και μια τη γυναίκα του Χάρι και αναρωτιόταν πια ήταν η καλύτερη. Έτσι όλα γίνανε το ίδιο βράδυ. Η γυναίκα του Χάρι μέθυσε και άφησε ελεύθερα όλα τα πουλιά. Πουλιά αξίας 5.000 δολαρίων και ο Χάρι καθόταν ξαφνιασμένος, μεθυσμένος και μετά άρχισε να ουρλιάζει και να δέρνει τη γυναίκα του. Κάθε φορά που χτύπαγε τη γυναίκα του αυτή έπεφτε κάτω και ο Χένρι μπάνιζε κάτω απ' το φόρεμά της. Είδε το κυλοτάκι της πολλές φορές. Άρχισε να καυλώνει του κερατά. Η Μέγκυ έτρεξε έξω προσπαθώντας να πιάσει τα πουλιά και να τα βάλει στα κλουβιά τους, αλλά όπως φαίνεται δεν μπορούσε να τα πιάσει. Τρέχανε πάνω-κάτω στο δρόμο, κάθονταν στα δένδρα, στέκονταν στις στέγες, τρελά πουλιά αξίας 5.000 δολαρίων, όλα με διαφορετικά σχήματα και χρώματα, που απολάμβαναν τη σύγχυση της ελευθερίας. Ο Χένρι δεν μπορούσε να κρατηθεί άλλο. Άρπαξε τη Σίρλεϊ και την πήγε στη κρεβατοκάμαρα. Την ξεγύμνωσε και ανέβηκε πάνω της. Ήταν σχεδόν τόσο μεθυσμένος που δεν μπορούσε να το κάνει. Κάθε φορά που ο Χάρι χτύπαγε τη γυναίκα του, η γυναίκα του ουρλιάζε και αυτός έδινε ένα πιο δυνατό σπρώξιμο. Μετά μπήκε η Μέγκυ μ' ένα πουλί, ένα πουλί με μια πορτοκαλί τούφα στο κεφάλι, μια πορτοκαλί τούφα στο στήθος και δυο πορτοκαλί τούφες πάνω στα πόδια. Το υπόλοιπο πουλί ήταν γκριζο και ηλίθιο. Είχε κοστίσει στον Χάρι 300 δολάρια. Η Μέγκυ κραύγαζε, «Έπιασα ένα πουλί!» και όταν δεν βρήκε τον Χένρι πήγε

στην κρεβατοκάμαρα. Μόλις είδε τι γινότανε κάθισε απλώς σε μια καρέκλα με το πουλί στα γόνατά της, παρακολουθώντας και στριγγιζοντας ενώ ο Χάρι συνέχισε να πετάει τη γυναίκα του στο πάτωμα που ουρλιάζε και όταν ήρθε η αστυνομία βρήκε αυτή την κατάσταση. Δυο νεαροί μπάτσοι. Οι μπάτσοι τράβηξαν τον Χένρι, τους ανάγκασαν όλους να βάλουν τα ρούχα τους και τους πήγαν στο τμήμα. Ήρθε κι άλλο περιπολικό με άλλους δυο νεαρούς μπάτσους. Η Μέγκυ αγρίεψε και χτύπησε τον έναν μπάτσο και την πήρανε μαζί τους μ' ένα απ' τα περιπολικά. Ο μπάτσος οδήγησε το αμάξι στους λόφους και τη γαμήσανε και οι δυο τη Μέγκυ στο πίσω κάθισμα. Αναγκάστηκαν να της περάσουν χειροπέδες. Ο άλλος μπάτσος πήρε τον Χένρι, τον Χάρι, τη Σίρλεϊ και τη γυναίκα του Χάρι κάτω στο τμήμα, τους καταχώρησε και τους έκλεισε μέσα και τα πουλιά έτρεχαν πάνω-κάτω στο δρόμο.

Εκείνη την Κυριακή ο ιεροκήρυκας μίλησε για τους «έκφυλους αλκοολικούς που φέρνουν την αμαρτία και την ντροπή στην ενορία μας». Η Μέγκυ, η μόνη που δεν ήταν φυλακή, ήταν πολύ θρήσκα. Καθόταν στην πρώτη σειρά με τα πόδια της στραυρωμένα προκλητικά. Από τον άμβωνα ο ιεροκήρυκας έπιανε μάτι τα πόδια της. Σχεδόν μπορούσε να δει το κυλοτάκι της. Άρχισε να νιώθει κάτι κάτω απ' το παντελόνι του, ευτυχώς, ο άμβωνας έκρυβε τη θεά αυτού του σημείου. Αναγκάστηκε να κοιτάξει έξω απ' το παράθυρο χωρίς να σταματήσει να μιλάει μέχρι που το φούσκωμα κάτω απ' το παντελόνι του εξαφανίστηκε.

Ο Χάρι έχασε τη δουλειά του. Ο Χένρι πούλησε το σπίτι. Ο ιεροκήρυκας τα 'φτιαξε με τη Μέγκυ. Η Σίρλεϊ παντρεύτηκε έναν επισκευαστή τηλεοράσεων. Ο Χάρι καθόταν και κοίταγε τα άδεια κλουβιά ενώ τα πουλιά πέθαιναν στους δρόμους απ' την πείνα. Κάθε φορά που έβρισκε κι ένα πεθαμένο πουλί στους δρόμους ξανάδερνε τη γυναίκα του. Ο Χένρι χαρτόπαιξε και ήπιε τα λεφτά μέσα σε έξι μήνες.

Τ' όνομά μου είναι Χένρι. Το Τσαρλς είναι το μεσαίο μου όνομα. Όταν πέθανε η μητέρα μου δεν ήταν κι άσχημα. Μια σεμνή καθολική κηδεία. Θυμιατισματα. Κλειστό φέρετρο. Όταν πέθανε ο πατέρας μου τα πράγματα ήταν μεπερδεμένα. Άφησαν το φέρετρο ανοιχτό και η φιλέναδα του γέρου διπλώθηκε πάνω απ' το φέρετρο... φιλούσε το νεκρό κεφάλι, και έτσι άρχισαν όλα.

ΥΓ. — Δεν μπορείς να γαμήσεις ένα πουλί αν δεν το πιάσεις πρώτα.

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΠΡΑΓΜΑ σε ένα μοντέρνο στεγνωτήριο ατμού είναι, βέβαια, ο τρόπος που περιποιείται τα ρούχα, και ο Βασιλιάς με κλώτσησε στον κώλο πέντε φορές, μια, δυο, τρεις, τέσσερις, πέντε, και να 'μαι στην Ατλάντα, χειρότερα απ' την Νέα Υόρκη, πιο άφραγκος, πιο τρελός, πιο άρρωστος, πιο αδύνατος. Με λιγότερες πιθανότητες να τα καταφέρω από μια 53χρονη πόρνη ή μια αράχνη σε φλεγόμενο δάσος, τέλος πάντων, περπατούσα έξω στους δρόμους, ήταν νύχτα κι έκανε κρύο και κανένας Θεός, καμιά γυναίκα, κανένας ηλίθιος εκδότης δεν νοιαζόταν.

Τις αράχνες δεν τις ένοιαζε, δεν μπορούσαν να τραγουδήσουν, δεν ήξεραν τ' όνομά μου, το κρύο όμως το 'ξερε και οι δρόμοι έγλυφαν την κοιλιά μου την κρύα κι άδεια. Οι δρόμοι ξέρουν πολλά. Προχώραγα μ' ένα καλιφορνέζικο άσπρο πουκάμισο, παλιό μες στην παγωνιά και γύρω στις 9 το βράδυ, χτύπησα μια πόρτα σχεδόν δυο χιλιάδες χρόνια αφότου τα βρόντηξε κάτω ο Χριστός. Η πόρτα άνοιξε και ένας άνδρας χωρίς πρόσωπο στάθηκε στο κατώφλι. Είπα, χρειάζομαι δωμάτιο, βλέπω πως έχετε μια πινακίδα Ενοικιάζονται Δωμάτια. Και αυτός είπε, δεν σε γουστάρω. Γιατί, λοιπόν, να μπω στον κόπο.

Το μόνο που θέλω είναι ένα δωμάτιο, είπα. Κάνει πολύ κρύο. Θα σε πληρώσω. Μπορεί να μην έχω αρκετά για μια βδομάδα αλλά το μόνο που θέλω είναι να ξεφύγω απ' αυτό το κρύο. Το πρόβλημα δεν είναι ότι πεθαίνεις, είναι ότι χάνεσαι.

'Αι γαμήσου, είπε αυτός. Η πόρτα έκλεισε.

Περιπλανήθηκα στους δρόμους που δεν ήξερα τ' όνομά τους. Δεν ήξερα πού να πάω. Το θλιβερό ήταν πως κάτι δεν πήγαινε καλά. Και δεν μπορούσα να το διατυπώσω. Κρεμιόταν μέσα στο κεφάλι μου σαν ευαγγέλιο. Τι μαλακίες. Τι τρόπος να ξεμένεις. Ούτε χάρτης. Ούτε άνθρωποι. Ούτε ήχος, μόνο σφήγκες. Τοίχοι. Άνεμος. Ο πούτσος μου και τ' αρχίδια μου κρεμιόνταν χωρίς να τα νιώθω. Μπορούσα να ουρλιάξω ο,τιδήποτε στο δρόμο και κανείς να μην ακούσει, κανείς να μην δώσει πεντάρα. Όχι ότι θα 'πρεπε. Δεν ζηταγα αγάπη. Υπήρχε όμως κάτι πολύ παράξενο. Τα βιβλία ποτέ δεν μιλούσαν γι' αυτό. Ούτε οι γονείς. Αλλά οι αράχνες ήξεραν. Γαμώτο.

Πρόσεξα για πρώτη φορά πως ό,τι ήταν ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΠΟΙΟΥ είχε πάνω του ΚΛΕΙΔΑΡΙΑ. Τα πάντα ήταν κλειδωμένα. Ένα μάθημα για τους κλέφτες, τους αλήτες και τους τρελούς, η όμορφη Αμερική.

Τότε είδα μια εκκλησία. Δεν συμπαθούσα ιδιαίτερα τις εκκλησίες, ειδικά όταν ήταν γεμάτες κόσμο. Αλλά στις 9 το βράδυ δεν θα 'ταν. Ανέβηκα τα σκαλιά.

‘Ει, έι, γυναίκα, έλα να δεις τι απόμεινε απ’ τον άντρα σου.’

Θα μπορούσα να κάτσω για λίγο εκεί αναπνέοντας την δυσωδία, να καταλάβω ίσως κάτι για το Θεό, να του δώσω ίσως μια ευκαιρία. Τράβηξα την πόρτα.

Η γαμημένη ήταν κλειδωμένη.

Γύρισα και κατέβηκα τα σκαλιά.

Συνέχισα να περπατάω στους δρόμους, να στριβώ σε γωνίες χωρίς λόγο. Απλώς περπατούσα. Τώρα ήταν πάνω μου. Ο τοίχος. Αυτό ήταν που φοβόνταν οι άνθρωποι. Όχι μόνο το να αποκλειστούν για πάντα, αλλά και το να μην έχουν έναν φίλο. Χωρίς αμφιβολία, σκέφτηκα αυτό ΜΠΟΡΕΙ να σε τρομοκρατήσει μέχρι θανάτου. Μπορεί να σε ΣΚΟΤΩΣΕΙ. Το φθινό τους κόλπο να την κάνουν και να πιαστούν. Να έχουν κάθε είδους κάρτες στο πορτοφόλι τους. Λεφτά. Ασφάλιση. Αυτοκίνητο. Κρεβάτι. Παράθυρο. Τουαλέτα. Γατί. Σκυλί. Φυτό. Μουσικό όργανο. Πιστοποιητικό γεννήσεως. Λόγους για να θυμώνουν. Εχθρούς. Οπαδούς. Πουδριέρες. Οδοντογλυφίδες. Κώλο χωρίς αρρώστιες. Μπανιέρα. Κάμερα. Οδοντόβουρτσες. Ω, Θεέ μου.

Πέρασα μια μικρή γέφυρα και τότε είδα μια άλλη πινακίδα: ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΔΩΜΑΤΙΑ. Προχώρησα προς το σπίτι. Χτύπησα. Φυσικά και χτύπησα. Τι νομίζετε πως θα 'κανα. Θα χόρευα κλακέτες με το άσπρο μου καλιφορνέζικο πουκάμισο και τον παγωμένο κρύο κώλο μου;

Μάλιστα, η πόρτα άνοιξε. Γριά, έκανε πολύ κρύο για να προσέξω αν είχε πρόσωπο ή όχι. Φαντάζομαι δεν θα 'χε. Υπολόγισα τα ποσοστά. Στο διάολο τα μαθηματικά. Φοβερός μαθηματικός με παγωμένο κώλο. Έτριψα τα χείλια μου για λίγο και μετά μίλησα.

Βλέπω πως νοικιάζετε δωμάτια.

Σωστά. Και;

Έχω λόγους να πιστεύω πως ίσως χρειαστώ ένα δωμάτιο.

Χρειάζεσαι κι ένα δολάριο και ένα εικοσπενταράκι.

Για ένα βράδυ;

Για μια βδομάδα.

Για μια βδομάδα;

Σωστά.

Χριστέ μου.

Τσάκωσα το δολάριο και το εικοσπεντάρι και της τα 'δωσα. Έτσι έμεινα με δυο-τρια δολάρια. Κοίταξα μέσα στο σπίτι. Χριστέ μου. Μια μεγάλη φωτιά έκαιγε. Δυο μέτρα πλατιά, ενάμισυ μέτρο ψηλή. Δεν εννοώ πως το σπίτι καιγόταν. Την είχαν ανάψει εκεί που έπρεπε. Ένα μαγικό τζάκι. Μπορούσες να ξαναβρείς τη ζωή σου κοιτάζοντας απλώς εκείνη τη φωτιά. Μπορούσες να πάρεις ίσαμ' ένα κιλό χωρίς να τρως, κοιτάζοντας απλώς εκείνη τη φωτιά. Δίπλα στη φωτιά καθόταν ένας γέρος. Τον έβλεπα να λούζεται στην κόκκινη δόξα της φωτιάς. Το στόμα του κρεμόταν ανοικτό. Δεν έμοιαζε να ξέρει πού βρισκόταν. Έτρεμε ολόκληρος. Δεν μπορούσε να σταματήσει να τρέμει. Ο φτωχοδιάβολος. Προχώρησα ένα βήμα προς τα μέσα.

‘Αντε γαμήσου, είπε η γριά.

Τι εννοείς; Πλήρωσα το νοίκι μου. Μια ολόκληρη ΒΔΟΜΑΔΑ.

Σωστά. Το δωμάτιό σου είναι έξω. Ακολουθα με.

Η γριά έκλεισε την πόρτα μ' αυτόν τον φτωχοδιάβολο εκεί μέσα και προχώρησε κάτω στο μονοπάτι προς την πρόσοψη. Μονοπάτι, που λέει ο λόγος. Ολόκληρη η μπροστινή αυλή ήταν μέσα στη βρωμιά. Σκληρή κρύα βρωμιά. Στην μπροστινή αυλή υπήρχε μια καλύβα από κόντρα πλακέ που δεν την είχα προσέξει. Η δύναμη της παρατηρητικότητάς μου ήταν πάντα σκατά. Έσπρωξε και άνοιξε την πόρτα από κόντρα πλακέ που κρεμόταν από έναν μεντεσέ.

Δεν έχει κλειδαριά. Αλλά κανείς δεν θα σ' ενοχλήσει εκεί μέσα.

Πιστεύω πως έχετε δίκιο.

Έφυγε. Βγήκα σωστός. Είχα δει το πρόσωπό της, δεν είχε πρόσωπο. Μονάχα σάρκα που κρεμιόταν απ' τα κόκκαλα σαν κομματιασμένο κρέας στην πλάτη ενός κοτόπουλου.

Δεν υπήρχε φως. Ένα καλώδιο κρεμιόταν μονάχα απ' το ταβάνι. Το πάτωμα ήταν βρώμικο. Υπήρχαν όμως εφημερίδες πάνω στο πάτωμα, κάτι σαν χαλί, ένα κρεβάτι χωρίς σεντόνια και μια λεπτή κουβέρτα. Μια. Λεπτή κουβέρτα. Μετά βρήκα μια λάμπα πετρελαιού! Μεγαλείο! Τύχη! Θαύμα!! Είχα ένα σπίρτο κι έτσι την άναψα. Μια ΦΛΟΓΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΗΚΕ!

Ήταν μια όμορφη φωτιά, είχε μέσα της ψυχή, πλαγιές ηλιόλουστων βουνών, καυτά ρυάκια χαμογελαστών ψαριών, ζεστές κάλτσες με μυρωδιά κάπως σαν φρυγανιά. Κράτησα το χέρι μου πάνω απ' τη μικρή φλόγα. Είχα όμορφα χέρια. Να και κάτι που είχα. Είχα όμορφα χέρια.

Η μικρή φλόγα έσβησε.

Έπαιξα με την λάμπα πετρελαίου, μα γεννημένος στον 20ο αιώνα δεν ήξερα και πολλά γι' αυτά τα πράγματα. Δεν χρειάστηκε όμως και μια ζωή για να καταλάβω πως χρειαζόμουν κι άλλο υγρό, καύσιμο, φωτιστικό πετρέλαιο, όπως τέλος πάντων κι αν το λένε.

Έσπρωξα κι άνοιξα την κόντρα πλακέ πόρτα και βγήκα στην αστροφώτιστη νύχτα του Θεού. Χτύπησα την πόρτα του σπιτιού με τα όμορφα μου χέρια.

Ναι. Η πόρτα άνοιξε. Η γριά στεκόταν εκεί. Ποιος άλλος; Ο Μίκι Ρούνεϊ; Έριξα μια κλεφτή ματιά στο φτωχοδιάβολο το γέρο που έτρεμε δίπλα στην εξαιρεσία φωτιά. Καταραμένος ηλίθιος.

Τι 'ναι; ρώτησε η γριά με το κοτίσιο πρόσωπο.

Να, δεν θέλω να σας ενοχλήσω, αλλά ξέρετε εκείνη η μικρή λάμπα πετρελαίου;

Ναι.

Να, έσβησε.

Ναι;

Ναι. Αναρωτιέμαι μήπως θα μπορούσατε να μου δανείσετε λίγο καύσιμο.

Είσαι τρελός, παιδί μου, αυτό το σκατόπραμα κοστίζει ΛΕΦΤΑ!

Δεν βρόντηξε την πόρτα. Είχε την αρχαία αταραξία. Την έκλεισε με μια απίστευτη βλάχικη αρχοντιά. Εκπαίδευση αιώνων. Καλοί πρόγονοι. Όλοι τους με κοτίσια πρόσωπα. Τα κοτίσια πρόσωπα θα κληρονομήσουν τον κόσμο.

Ξαναγύρισα στο δωμάτιό μου (;) και κάθισα στο κρέβατι. Έπειτα έγινε κάτι που μ' έφερε σε μεγάλη αμηχανία: αν και είχα πολύ καιρό να φάω, ξαφνικά ήθελα να χέσω. Έπρεπε να σηκωθώ και να βγω στον κόσμο του Θεού ξανά και να χτυπήσω εκείνη την πόρτα ξανά. Ούτε αυτή τη φορά βγήκε ο Μίκι Ρούνεϊ.

Ναι.

Συγγνώμη που σας ενοχλώ ξανά. Αλλά το δωμάτιό μου δεν έχει τουαλέτα. Υπάρχει πουθενά καμιά τουαλέτα;

Εκεί πέρα! έδειξε.

Εκεί;;

ΕΚΕΙ! και άκου...

Ναι;

Άι γαμήσου αγοράκι. Ερχόσαστε όλοι σας εδώ και χτυπάτε με το παλαβό σας κεφάλι. Και μπάζετε όλον τον ΚΡΥΟ ΑΕΡΑ από ΚΕΙ έξω ΕΔΩ

μέσα!

Συγγνώμη.

Αυτή τη φορά τη βρόντηξε την πόρτα. Ένωσα τον ζεστό αέρα στ' αυτιά μου, για μια στιγμή κι ανάμεσα στ' αρχίδια. Ήταν γλυκιά αίσθηση. Μετά προχώρησα προς το κατασκευάσμα που χρησίμευε σαν τουαλέτα.

Η τουαλέτα δεν είχε καπάκι.

Κοίταξα κάτω μέσα στην λεκάνη. Έμοιαζε να πηγαινει μιλια μέσα στη γη. Και βρώμαγε όσο καμιά άλλη λεκάνη κι αυτό το βεβαιώνω υπευθύνως. Στο φεγγαρόφωτο μπορούσα να δω μια αράχνη καθισμένη στο μέσο του ιστού της. Μια μεγάλη, χοντρή αράχνη. Πολύ γνωστική. Ο ιστός ήταν τυλιγμένος γύρω-γύρω στο στόμιο της λεκάνης. Ξαφνικά μου έφυγε κάθε όρεξη για χέσιμο.

Ξαναγύρισα στο δωμάτιό μου. Κάθισα στο κρεβάτι κι άπλωσα το όμορφο χέρι μου όσο μπορούσα προς το ηλεκτρικό σύρμα που κρεμόταν. Λίγο ήθελα ακόμη. Καθόμουν εκεί μισότρελος, γεμάτος ξεραμένα σκατά, αιωρούμενος απ' αυτό το σύρμα. Μετά σηκώθηκα και βγήκα έξω. Κατηφόρισα γύρω στο ένα τετράγωνο και στάθηκα κάτω από ένα παγωμένο δέντρο. Ένα μεγάλο παγωμένο δέντρο. Με όλα εκείνα τα ξεραμένα σκατά μέσα μου. Στάθηκα έξω από ένα μανάβη. Στέκονταν απλά εκεί πέρα, κάτω από το κίτρινο φως, συζητώντας. Με όλα εκείνα τα ΦΑΓΗΤΑ εκεί μέσα. Δεν έδιναν δεκάρα για τις τέχνες, ή τα διηγήματα, ή τον Πλάτωνα, ή ακόμα και για τον Κάπτεν Κιντ. Τους ένοιαζε ο Μίκι Ρούνεϊ. Εγώ δεν ήμουν σκέτα σκατά. Δεν μπορούσα να είμαι.

Ξαναγύρισα στο δωμάτιό μου. Το πρωί έγραψα ένα μεγάλο γράμμα στον πατέρα μου στα περιθώρια των εφημερίδων. Αγόρασα ένα φάκελο κι ένα γραμματόσημο και το ταχυδρόμησα. Του έλεγα πως πέθαινα της πείνας και πως θα 'θελα το εισιτήριο για το Λος Άντζελες και όσον αφορούσε την άρτη μου να πάνε να γαμηθούν τα διηγήματα. Δες τον ΝτεΜάς, έγραφα, κόλλησε σύφιλη και τρελάθηκε κωπηλατώντας σε μια βάρκα. Στείλε λεφτά.

Δεν θυμάμαι αν τελικά έχεσα περιμένοντας, αλλά η απάντηση ήρθε. Έσχισα τον φάκελο. Κούνησα τις σελίδες. Ήταν δέκα-δώδεκα σελίδες γραμμένες κι απ' τις δυο πλευρές, αλλά ούτε φράγκο. Οι πρώτες λέξεις ήταν ΤΕΡΜΑ ΤΑ ΔΙΦΡΑΓΚΑ!

...μου χρωστάς ακόμα ΔΕΚΑ ΔΟΛΑΡΙΑ, που δεν ΜΟΥ ΤΑ ΧΕΙΣ ΕΠΙΣΤΡΕΨΕΙ! Δουλεύω σκληρά για να βγάλω τα λεφτά μου. Δεν μπορώ

να σε συντηρώ για να γράφεις τα ηλίθια διηγήματά σου. Αν είχες πουλήσει ΠΟΤΕ καμιά ιστορία ή αν είχες κάποιο ταλέντο θα 'ταν διαφορετικά, αλλά διάβασα τις ιστορίες σου, είναι ΑΣΧΗΜΕΣ. Ο κόσμος δεν θέλει να διαβάσει ΑΣΧΗΜΑ πράγματα. Θα 'πρεπε να γράφεις σαν τον Μαρκ Τουέν. Ήταν μεγάλος άντρας. Μπορούσε κι έκανε τον κόσμο να γελάει. Σ' όλες τις δικές σου ιστορίες οι ήρωές σου αυτοκτονούν ή τρελαινονται ή δολοφονούν κάποιον. Τις πιο πολλές φορές η ζωή δεν είναι έτσι όπως την φαντάζεσαι εσύ. Βρες μια καλή δουλειά. ΚΑΝΕ κάτι μόνος σου...

Το γράμμα συνέχιζε για πολύ. Δεν μπορούσα να το τελειώσω. Το μόνο που ήθελα εγώ ήταν λεφτά. Ξανακούνησα τις σελίδες. Είχα αφιδιάσει τόσο πολύ που ούτε καν μπορούσα να νιώσω άσχημα. Αργότερα την ίδια μέρα καθώς τριγύρναγα είδα μια πινακίδα. Χρειαζόμαστε βοηθό. Και φυσικά, χρειαζόνταν κάποιον για ένα συνεργείο σιδηροτροχιών κάπου δυτικά του Σακραμέντο. Υπόγραψα. Εκεί είχα μερικές φασαρίες και με το συνεργείο. Δεν ήμουν και πολύ δημοφιλής ανάμεσα στα παιδιά, το τραίνο ήταν τουλάχιστον εκατό χρονών, μέσα στη σκόνη. Ένας απ' τους τύπους τρύπωνε κάτω απ' την θέση μου ενώ εγώ προσπαθούσα να κοιμηθώ και μου φυσούσε τη σκόνη στα μούτρα ενώ οι άλλοι χασκογελούσαν. ΣΚΑ-ΤΑ! Πάντως ήταν καλύτερα απ' την Ατλάντα. Τελικά θύμωσα και σηκώθηκα. Ο τύπος σηκώθηκε και πήγε και στάθηκε με την παρέα του.

Ο φίλος είναι ηλίθιος, είπε. Αν έρθει προς τα 'δώ θέλω να με βοηθήσετε παιδιά.

Δεν πήγα προς τα 'κει. Ο Μαρκ Τουέν μάλλον θα 'βγαζε κάμποσα γέλια απ' το γεγονός. Θα πήγαινε κοντά τους να πιουν και να τραγουδήσουν παρέα. Άντρας αληθινός. Σαμ Κλεμ. Εγώ δεν άξιζα και πολλά, αλλά ήμουν μακριά απ' την Ατλάντα, όχι τελειώς νεκρός ακόμα, είχα όμορφα χέρια και έναν δρόμο να τραβήξω.

Το τραίνο συνέχισε την πορεία του.

Στο Φοβητσιάρη Μπουκόβσκι

Σε λέω φοβητσιάρη Μπουκόβσκι, γιατί πιστεύω πως είσαι πρόστυχος μην γίνεσαι έξαλλος, γιατί μ' αρέσει η προστυχιά σου - καυλώνω όταν σε διαβάζω· να κοιτάξεις κάτω απ' τα φορέματα των γυναικών ή να μαλακίζεσαι μέσα στα ασανσέρ ή να μυρίζεις εσώρουχα - για να τη βρεις· τώρα ξέρω πως αναρωτιέσαι ποια είναι αυτή που σου γράφει. Λοιπόν θα σου πω ποια είμαι, καθαρά και ξάστερα ώστε να μην υπάρξει λάθος στο να με ξεχωρίσεις. Είμαι το καθαρό απαλό μουνάκι που σκέφτεσαι όταν γαμάς αυτά τα ξενέρωτα ρυτιδωμένα μουνιά, είμαι αυτή που κάθεται στην μπροστινή από σένα σειρά στις ολονύκτιες προβολές και σε παρακολουθεί να μαλακίζεσαι μέσα απ' την τσέπη του παλτού σου και ανασηκάνω αργά τη φούστα μου, ελπίζοντας πως θα ρίξεις ένα βλέμμα στα μπούτια μου καθώς εσύ - σηκάνεσαι να σκουπίσεις τα χέρια σου, το λέω σεξ εξ απο-στάσεως. Αλλά μ' αρέσει, μ' αρέσει να νιώθω τη βαριά σου ανάσα στο σβέρκο μου καθώς προσπαθείς να τρυπώσεις τα δάχτυλά σου στον κώλο μου μέσα απ' τη σχισμή του καθίσματος. Τώρα θα σκέφτεσαι, (ωραία τα λες, αλλά δεν σε θυμάμαι). Αλλά από 'δώ και πέρα θα/με σκεφτεσαι/και στο κάτω-κάτω- αυτό ήθελα έτσι κι αλλιώς. Πρόστυχέ μου άντρα -

Ανυπόγραφο

Το κοινό παίρνει από το συγγραφέα, ή από το γραπτό, αυτό που χρειάζεται και αφήνει τα υπόλοιπα. Συνήθως όμως παίρνουν αυτό που τους χρειάζεται λιγότερο και αφήνουν αυτό που τους χρειάζεται περισσότερο. Όπως κι αν είναι, όλα αυτά μου επιτρέπουν να εκτελώ τους μικρούς μου ιερούς γύρους ανεμπόδιστος. Αν τα καταλάβαιναν αυτά, τότε δεν θα υπήρχαν πια δημιουργοί, θα βράζαμε όλοι στο ίδιο καζάνι. Όπως είναι τώρα τα πράγματα, εγώ βράζω στο δικό μου καζάνι και αυτοί στο δικό τους. Και νομίζω πως το δικό μου βράζει περισσότερο.

Το σεξ έχει ενδιαφέρον αλλά δεν είναι το παν. Εννοώ ότι δεν είναι τόσο σημαντικό (σωματικά) όσο η αφόδευση. Ο άνθρωπος μπορεί να ζήσει 70 χρόνια χωρίς να γαμήσει ούτε έναν κώλο αλλά μπορεί να πεθάνει σε μια βδομάδα χωρίς μια σύσπαση των εντέρων.

Εδώ στις Ηνωμένες Πολιτείες ιδιαίτερα, έχουν μεγαλοποιησει το σεξ πολύ περισσότερο από την απλούστατη του σημασία. Μια γυναίκα με σεξυ σώμα το μετατρέπει αμέσως σε όπλο για ΥΛΙΚΕΣ απολαβές. Και δεν μιλάω για την πουτάνα του μπουρδέλου, μιλάω για την αδελφή σου, τη γυναίκα σου, την κόρη σου. Και ο Αμερικάνος αρσενικός είναι ο μαλάκας (κακιά λέξη, ναι) που διαωνίζει τη φάρσα στο έπακρο. Το μυαλό του έχει σφυρηλατηθεί από την επίσημη Αμερικανική εκπαίδευση, τους ναρκωμένους Αμερικανούς γονείς και το Αμερικανικό τέρας της Διαφήμισης πολύ πριν γίνει δώδεκα χρονών. Είναι έτοιμος και το θηλυκό είναι έτοιμο να τον κάνει να συρθεί στα πόδια της και να του πάρει τα φράγκα. Γι' αυτό και την επαγγελματία πόρνη με την πετσέτα κάτω απ' το στρωματέξ την μισούν τόσο οι άλλες γυναίκες (υπάρχουν και ΜΕΡΙΚΕΣ καλές γυναίκες, δόξα το Θεό!), όσο και ο νόμος. Η φανερά επαγγελματίας πόρνη απειλεί να στείλει όλη την αμερικανική κοινωνία του Μόχθου και της Δραστηριότητας στον τάφο. Ρίχνει την τιμή του μουνιού.

Μάλιστα, το σεξ έχει υπερβεί εντελώς την αξία του. Προσέξτε καμιά φορά, στην εφημερίδα σας (αυτό δεν πρόκειται να το βρήτε εδώ στο «Οπεν Σίτι», παρά μόνο στις γελοιογραφίες), τις υποψήφιες όλων αυτών των καλλιστείων και των διαγωνισμών για την ανάδειξη της βασίλισσας της τάδε ή της δεινά περίπτωσης, όταν ποζάρουν με τα μαγιώ τους για να τις φωτογραφίσουν. Δείτε αυτά τα πόδια, αυτά τα μακριά λαγόνια, τα στήθια - μερικά μαγευτικά, πράγματι. Και αυτά τα κοριτσάκια το ξέρουν αυτό, συν την τιμή του παζαρέματος που πάει μαζί. ΜΕΤΑ κοιτάξτε αυτά τα οκτώ ή δέκα χαμογελαστά πρόσωπα. Τα χαμόγελα δεν χαμογελούν, είναι σκαλισμένα πάνω σε χάρτινα πρόσωπα, πάνω σε καρμπόν θανάτου. Οι μύτες, τα αυτιά, τα στόματα και τα πηγούνια έχουν, σύμφωνα με τις γενικές αντιλήψεις, τις σωστές αναλογίες, αλλά τα πρόσωπα είναι άσχημα, πολύ άσχημα. Δεν υπάρχει καμιά σκέψη, καμιά δύναμη, κανένα βάθος. Καμιά ευγένεια... Τίποτα, τίποτα. Άψυχες, δολοφονημένες εκλάμψεις δέρματος. Τυφλές. Δείτε όμως τούτα τα φρικτά πρόσωπα στο μέσο Αμερικάνο αρσενικό και θα πει, «Ναι, κοκότες πολυτελείας σι' αλήθεια. Ανυπολόγιστης αξίας».

Χρόνια αργότερα βλέπεις αυτές τις ίδιες νικήτριες των καλλιστείων, γερασμένες, στα σούπερ μάρκετ. Είναι ιδιότροπες, παράφρονες, πικρόχολες, ξεπεσμένες - εμπιστευτήκαν κάτι χωρίς διάρκεια, εξαπατήθηκαν. Φυλαχτείτε απ' τα κοφτερά μαχαίρια των καρτσιών τους - είναι οι τρελές του Σύμπαντος.

Έτσι, για μερικούς συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένου και του γεμάτου εξαιρετική αναιδεια Μπουκόβσκι, το σεξ είναι προφανώς μια τραγική κωμωδία. Δεν γράφω γι' αυτό επειδή είμαι άβουλο όργανό του. Αλλά επειδή το θεωρώ κωμικό θέατρο στο οποίο κλαίς λιγάκι ανάμεσα στις πράξεις. Ο Τζιοβάνι Βοκάκιος έγραψε πολύ καλύτερα γι' αυτό. Είχε την κατάλληλη απόσταση και το σωστό στυλ. Εγώ είμαι ακόμα πολύ κοντά στο στόχο για να το καταφέρω. Ο κόσμος πιστεύει απλά πως είμαι πορνόγερους. Αν δεν έχετε διαβάσει Βοκάκιο κάντε το. Μπορείτε ν' αρχίσετε με το «Δεκαήμερο».

Εντούτοις, ακόμα κι έτσι κρατάω κάποια μικρή απόσταση και μετά από 2.000 κάλους, που οι πιο πολλοί τους δεν ήταν και καλοί, μπορώ να γελάω με τον εαυτό μου και τις παγίδες που πέφτω.

Θυμάμαι κάποτε όταν δούλευα στο υπόγειο ενός καταστήματος γυναικείων φορεμάτων, βοηθός αποθηκάριος, που το αφεντικό μου (επιστάτης, αυτό ήταν) ένα αρκετά νεαρό, αλλά φαλακρό ανθρωπάκι, μισή μερίδα, τον παίρνανε στο στρατό, στο Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Ανησυχούσε τάχα μήπως σκοτωθεί; Για το νόημα του πολέμου; Για το μη-νόημα του πολέμου; Μήπως γίνει κομμάτια από μια οβίδα όλμου;

Εμένα με εμπιστευόταν. Πίστευε πως ήμουν εντάξει τύπος. Βρισκόμασταν μόνοι μας στη μεγάλη υπόγεια αίθουσα - οι άλλοι συσκευαστές ιδρώναν ένα πάτωμα παραπάνω - σκαρφαλωμένοι με τα τέσσερα πάνω στα χαρτονένια κιβώτια συσκευασίας που ορθώνονταν σε παραλληλόγραμμα με ύψος δυο μέτρα. Ψάχναμε για ένα νούμερο, κάποιον συγκεκριμένο τύπο υφάσματος ή ρούχου για να το αποστείλουμε και υπήρχαν μονάχα τρεις-τέσσερις μικρές ηλεκτρικές λάμπες για να φωτίζουν ολόκληρη την αχανή αίθουσα κι εμείς πηδούσαμε μες στο σκοτάδι σαν πίθηκοι από χαρτοκιβώτιο σε χαρτοκιβώτιο, ψάχνοντας με προσοχή να βρούμε το μαγικό αριθμό, έναν ειδικό τύπο υφάσματος για να κοπεί σε γυναικείο φόρεμα.

Ω Θεέ, έλεος, σκεφτόμουν, τι διαβολεμένος τρόπος να βγάζεις το ψωμί σου, τι διαβολεμένος τρόπος να επιβιώνεις και να πεθαίνεις για πενταροδεκάρες. Άλλος τρόπος δεν υπήρχε για να ξεφύγεις, παρά μόνο η αυτοκτονία;

Και η μισή μερίδα μου φώναζε δυνατά, «ΜΗΠΩΣ ΕΙΔΕΣ ΤΟ ΝΟΥΜΕΡΟ;»

Και 'γώ έλεγα, «Όχι». Ξεστομιζοντας ξεψυχισμένα τη λέξη.

Αρχίδια, ούτε καν έψαχνα. Τι μ' ένοιαζε εμένα αν θα βρίσκαμε το

νούμερο; Κάθε τόσο, όταν κοιτάζε πίσω του, πήδαγα απ' την κορυφή του ενός χαρτοκιβώτιου στο άλλο. Τελικά γύρισε πηδώντας κοντά μου, κάθισε πάνω σ' ένα χαρτοκιβώτιο δίπλα στο δικό μου και άναψε τσιγάρο.

«Μπουκόβσκι, είσαι εντάξει τύπος».

Δεν απάντησα.

«Με παίρνουν στο στρατό. Αυτή είναι η τελευταία μου βδομάδα εδώ».

Σ' όλη τη διάρκεια της σύντομης παραμονής μου εκεί έκανα τα αδύνατα δυνατά για να αποφύγω να σακατέψω στο ξύλο τον τύπο και τώρα μου έκανε κάποια βαρετή εξομολόγηση.

«Ξέρεις τι μ' ανησυχεί σε σχέση με το στρατό;» ρώτησε.

«Όχι».

«Δεν θα μπορώ να γαμάω τη γυναίκα μου. Εδώ που τα λέμε, οι πιο πολλοί γενικά δεν γαμάνε. Αλλά μπορώ να καταλάβω απ' την όψη σου πως εσύ γαμάς πού και πού...»

(Ούτε 'γώ γαμούσα).

«... Έτσι λέω στη γυναίκα μου τα εξής. Της λέω, «Γλύκα, τι θ' απογίνω, δεν θα μπορώ να σε γαμάω». Και ξέρεις τι μου λέει;»

«Λέει, «Για τ' όνομα του Θεού, πήγαινε στο στρατό και δείξε πως είσαι άντρας. Εγώ θα 'μαι εδώ όταν γυρίσεις», αλλά γαμάωτο θα μου λείψει. Θα μου λείψει. Οι πιο πολλοί απ' αυτούς τους τύπους δεν ξέρουν τι είναι, αλλά εσύ κι εγώ ξέρουμε τι είναι, μάλιστα».

(Δεν του είπα ότι κάποιος θα γαμούσε τη γυναίκα του στη θέση του όσο θα έλειπε. Και ότι αν δεν γύρναγε, αυτή θα έπαιρνε την επόμενη θέση στα Κορμιά προς Πώληση με οτιδήποτε της είχε απομείνει).

Ήταν χαζομαλάκας. Όπως καθόταν κι υπόφερε μια δουλειά χωρίς νόημα, έτσι θα καθόταν και θα υπόμενε τις αποστολές αυτοκτονίας των Γιαπωνέζων ή ακόμα χειρότερα τις απελπισμένες επιθέσεις των Ούνων μες στα χιόνια. Το χαζομαλάκα! Θα τα υπόμενε όλα σαν να επρόκειτο για μια περαστική γριπούλα ή μια ενοχλητική φαγούρα, μόνο και μόνο για να παραμείνει στη σωστή θέση του κοινωνικού οικοδομήματος. Ελπίζοντας ότι κάπως θα τη σκαπουλάρει και θα επιστρέψει για να γαμάει τη γυναίκα του.

Να ποιοι παίρνουν τα παράσημα ανδρείας. Οι ηλίθιοι. Αλλά η ανδρεία των ηλίθιων δεν μετράει. Αξία έχει η ανδρεία αυτών που διαθέτουν μυαλό.

Κι όταν μπλέξεις το σεξ με μας τους υπόλοιπους έχεις κάτι πολύ δύσκολο, που όσο πιο πολύ το μελετάς, τόσο λιγότερα μαθαίνεις. Η μια

θεωρία αντικαθιστά την άλλη, και σχεδόν σε κάθε περίπτωση, η ανθρώπινη ύπαρξη δέχεται νέες προσβολές. Ίσως έτσι πρέπει. Βάζοντας όλα μας τα δυνατά, η πιο ορμητική εξέλιξή μας είναι κατηφορική.

Η υπόθεση του σεξ προκαλεί σύγχυση ακόμα και στο μεγάλο Μπουκόβσκι. Θυμάμαι κάποιο βράδυ που καθόμουνα σ' ένα μπαρ δυτικά ενός από εκείνα τα υπόγεια τούνελ του κέντρου της πόλης. Τον καιρό εκείνο, έμενα σ' ένα δωμάτιο μόλις έστριβες στη γωνία σ' ένα μέρος στα μισά της διαδρομής προς το λόφο. Τέλος πάντων, κάθομαι εκεί, μια χαρά και έτοιμος να τα κοπανήσω. Σημειώστε πως είμαι νέος και σκληρός και εύκολα απαντώ σε μια πρόσκληση για καυγά. Μπορείς να πεις πως πετάω τη σκούφια μου για καυγά. Αλλά η ζωή μου φαίνεται ακόμα κάτι το αρκετά καινούριο, ας πούμε πως στα 22-23 μου είμαι το είδος του μαλακισμένου Ρομαντικού. Η ζωή μου προκαλεί ένα αμυδρό ενδιαφέρον, αντί για πραγματικό τρόμο. Έτσι η νύχτα προχωράει λιγάκι και εγώ χαζεύω τριγύρω - ανακατεύω τα ποτά - δηλαδή τα παραγγέλνω σκέτα, κρασί, μύρα - προσπαθώ να φτιαχτώ, αλλά δεν γίνεται τίποτα και ο Θεός δεν έρχεται.

Μετά χαζεύω κάπως τριγύρω και να μια πολύ λυπημένη όμορφη τύπισσα, ένα κοριτσάκι (γύρω στα δεκαεφτά) καθισμένη πλάι μου. Με μακριά ξανθά μαλλιά (από πάντα ήμουν ευαίσθητος στις τύπισσες με μακριά μαλλιά, δηλαδή αυτές που τα μαλλιά τους φτάνουν μέχρι τον κώλο κι εσύ αδράχνεις συνέχεια μαλλιά, τις τρίχες καθώς το κάνεις και το κάνει να μοιάζει πιο πολύ σαν συμφωνία παρά σαν το ίδιο παλιό βιολί) και είναι ήσυχη, πολύ ήσυχη, σχεδόν εξαυλωμένη, αλλά είναι ΠΟΡΝΗ και από κοντά της είναι η τσατσά, η μαντάμ-λεσβία και θα προτιμούσαν να ΜΗΝ έκαναν αυτή τη δουλειά, αλλά ξέρετε έχουν ανάγκη από λεφτά. Τους έπιασα συζήτηση μάλλον με τον αριστερό λοβό του εγκεφάλου μου. Είμαι βέβαιος πως δεν βγάζανε κανένα νόημα, αλλά αυτό δεν είχε σημασία, ξέρετε, είχαν ανάγκη τα φράγκα. Παράγγειλα ποτά.

Ο μάργμαν τα 'φησε μπροστά στη δεκαεφτάχρονη σαν να 'ταν τριανταπεντάρα. Πού ήταν ο νόμος; Ευτυχώς, ο νόμος είχε μπει στην άκρη για τον έναν ή τον άλλο λόγο.

Για κάθε ποτό που έπιναν αυτές, εγώ έπινα τρία. Αυτό τις ενθάρρυνε. Ήμουν ο «στόχος». Ήμουνα μαρκαρισμένος με ένα «X» στην πλάτη. Αυτό που σίγουρα δεν ξέραν, ήταν πως είχα κερδίσει συναγωνισμούς ποτού σε ολόκληρη την πόλη με μερικούς απ' τους σκληρότερους πότες του καιρού εκείνου, μέθαγα τσάμπα και μάζεμα και το παραδάκι. Δεν

Ξέρω γιατί πήρε τόση ώρα για να βγω νοκ-άουτ. Ίσως να 'ταν ο υπέρμετρος θυμός μου ή η λύπη μου. Ίσως πάλι, να 'ταν κουρασμένα το μυαλό και η ψυχή μου. Πιθανόν και τα δυο.

Τέλος πάντων, να μη σας κουράζω μ' αυτές τις παρενθέσεις, συγχωρήστε με. Τελικά ανηφορίσαμε παρέα το λόφο προς το δωμάτιό μου.

Ξέχασα να σας πω πως η μαντάμ-λεσβία ήταν ένα χοντρό κομμάτι κρέατος, με χαρτονένια μάτια και ηλιθίους τεράστιους γοφούς συν το ότι της έλειπε ένα χέρι και αντί για χέρι είχε έναν πάρα πολύ ΓΥΑΛΙΣΤΕΡΟ και χοντρό, εντυπωσιακό ασάβινο ΓΑΝΤΖΟ.

Ανηφορίσαμε λοιπόν το λόφο.

Σαν μπήκαμε στο δωμάτιό μου τις περιεργάστηκα και τις δυο. Το αγνό και όμορφο, αδύνατο και μαγικό τρυφερούδι, εξαισιο γαμήσι με τα μαλλιά να κυματίζουν μέχρι κάτω στον κώλο της και δίπλα της την τραγωδία των αιώνων: βόρβορος και τρόμος, κάποιο λάθος στη μηχανή, βατράχια βασανισμένα από αγοράκια και μετωπικές συγκρούσεις αυτοκινήτων, η αράχνη που αδράχνει την ταλαιπωρη μύγα που βουίζει, η θέα του εγκέφαλου του Πρίμο Καρνέρα που καταρρέει κάτω από το μονότονο ηδονικό σφυροκόπημα του αγέρωχου Μάξι Μπάερ - του νέου πρωταθλητή βαρέων βαρών Αμερικής - εγώ, εγώ ρίχτηκα στην Τραγωδία των Αιώνων - σ' αυτό τον παχύ βούρκο από μαζεμένα σκατά.

Την άρπαξα και προσπάθησα να την πετάξω πάνω στο βρώμικο κρεβάτι μου, αλλά δεν τα κατάφερα, γιατί ήταν πιο δυνατή και λιγότερο μεθυσμένη από μένα. Με έσπρωξε δυνατά με το ένα της χέρι, σαν σκουπίδι και με το καθαρό μίσος της λεσβίας. Ύστερα άρχισε να ΣΤΡΙΦΟΓΥΡΙΖΕΙ ΤΟ ΧΕΡΙ ΜΕ ΕΚΕΙΝΟΝ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΟ ΑΣΤΡΑΦΤΕΡΟ ΑΤΣΑΛΙΝΟ ΓΑΝΤΖΟ.

Δεν μπορούσα, καθώς ήμουν μόνος, να αλλάξω την πορεία της σεξουαλικής ιστορίας. Ήμουν ανήμπορος.

Στριφογύριζε τον ΓΑΝΤΖΟ διαγράφοντας γρήγορα μεγάλα και υπέροχα τόξα και τη στιγμή που έσκυβα και σήκωνα το κεφάλι μου να 'δώ πού ήταν ο ΓΑΝΤΖΟΣ, να που ερχόταν ξανά. Αλλά κατά τη διάρκεια όλης αυτής της προσπάθειας του σιδερένιου γάντζου να με δολοφονήσει, εγώ, όντας από ένστικτο παρατηρητικός, έριχνα πολύ γρήγορες και σύντομες ματιές στην όμορφη και άγια και νεαρή πόρνη και πιστεύω πως αυτή υπόφερε περισσότερο απ' όλους. Μπορούσα να το 'δώ στο πρόσωπό της. Αληθινά, δεν μπορούσε να το χωρέσει το μυαλό της, γιατί ήθελα εκείνον τον άσχημο σωρό που όλα πάνω του ήταν μηδέν και θάνατος

σε σύγκριση μ' αυτά που διέθετε αυτή. Φαντάζομαι όμως πως η μαμά λεσβία ήξερε την απάντηση, γιατί κάθε φορά που στριφογύρναγε εκείνο το πράγμα εναντίον μου, γύρναγε στη μικρούλα της και της έλεγε, «Αυτός ο τύπος είναι τρελός, ο τύπος είναι τρελός, ο τύπος είναι τρελός». Και πάνω σ' ένα απ' αυτά τα στριφογυρίσματα του σιδερένιου γάντζου, με την κραυγή, «Αυτός ο τύπος είναι τρελός», ξεγλίστρησα και πετάχτηκα στην άλλη άκρη του δωματίου κοντά στην πόρτα. Έδειξα το ντουλάπι και φώναξα, «ΤΑ ΛΕΦΤΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΥΡΤΑΡΙ!» Και η μαμά λεσβία σαν πραγματική καριόλα που ήταν, την πάτησε και γύρισε. Ίσπου να ξαναγυρίσει, εγώ είχα φτάσει σχεδόν στην κορφή του λόφου, ψηλά στον παράδεισο του Μπάνκερ Χιλ, κοιτάζοντας τριγύρω και βαριανασαίνοντας. Έλεγα τα μέλη μου και μετά αναρωτήθηκα πού να 'ταν το κοντινότερο μπαρ.

Όταν γύρισα με το μπουκάλι μου, η πόρτα ήταν ακόμα ανοιχτή, αλλά αυτές είχαν φύγει. Κλείδωσα την πόρτα, κάθισα και έβαλα ένα ποτό. Στην υγεία του σεξ και της τρέλας. Μετά ήπια άλλο ένα και πήγα να κοιμηθώ μόνος εγκαταλείποντας τον κόσμο.

Στον πρόστυχο μου άντρα
Σου έγραψα άλλη μια φορά
πριν
ή ήταν τρεις
φορές
ανασαίνω στ' αυτί σου
γλύφοντάς το με τη γλώσσα μου
για να νιώσεις τι εννοώ
και ένιωσες
ναι, μαρό μου, ένιωσες όμορφα.
Είπες, «Ει, τι κάνεις, ποια είσαι;;;»
Σ' άκουγα που έπαιρνες το ποτήρι
και έβαζες ένα διπλό φαντάζομαι.
«Φαίνεσαι καλή, πες μου τ' όνομά σου»,
είπες και μετά ...βαριανάσaina με δυσκολία κι εσύ άρχισες να μου μιλάς πιο
απαλά, μου ψιθύριζες, μετά ανασαίνες
μαζί μου.
Άκουσα το φερμουάρ σου
να κατεβαίνει αργά
κράτησα την ανάσα μου
μετά, «Φλιπ... Φλαπ, Πλουκ»,
«Σ' αγαπώ». Είπες, «Σλιπ, Σλαπ».
καθώς άφησες κάτω το ποτήρι, για να
χρησιμοποιήσεις και τα δυο χέρια, «Φλοπ, Φλαπ, Μπλιππ»
πιο γρήγορα, πιο γρήγορα, και το 'ξερα, πως είχες τα

χέρια σου πάνω του, είναι στεγνό τώρα μα όχι
για πολύ.

ΑΧΧΧΧΧ - ωχ - ΑΧΧΧΧΧ, στέναξα
«Σλιπ, Φλαπ».

Το κάνει - σκέφτηκα, έκλεισα τα μάτια μου
ουφ - ΑΧΧΧΧΧΧ - ΩΧΩΩΩ!!!

«Φλιπ, Φλαπ» γίνεται υγρό, «Σλαπ, Μπλουπ, Φλαπ».

Πάρα πολύ γλυστερό, «ΑΧΧΧ - ΩΧΩ - ΝΑΙΙΙ!»

«Εντάξει, μωρό μου» είπες. «Φλιπ Φλαπ».

«Πες κάτι!» ούρλιαξες

ΩΩΩΩΩΩΩΩΧ - ΘΕΕ ΜΟΥ φώναξα, μετά

ένιωσα κάτι στα γόνατά μου - το ρίγισμα του ερωτικού χυμού

τίναξα τους λεπτούς γοφούς μου - έκλεισα τα πόδια μου

έκλεισα το τηλέφωνο.

Ανυπόγραφο

Αγαπητή ανώνυμη:

Ω Θεέ μου, μωρό μου, δεν αντέχω άλλο!

αληθινά δικός σου

Τσαρλς Μπουκόβσκι

Γράφοντας πρόχειρα σε χαρτόνια από πουκάμισα σε διήμερα μεθύσια:

Όταν η Αγάπη γίνεται διαταγή, το Μίσος μπορεί να γίνει ευ-
χαρίστηση.

* * *

Αν δεν τζογάρεις, δεν θα κερδίσεις ποτέ!

* * *

Ποτέ οι όμορφες σκέψεις κι οι όμορφες γυναίκες δεν διαρκούν.

* * *

Μπορείς να φυλακίσεις μια τίγρη σ' ένα κουβί, αλλά δεν θα 'σαι ποτέ
σίγουρος ότι έχει δαμαστεί. Με τους ανθρώπους είναι ευκολότερο.

* * *

Αν θες να μάθεις πού είναι ο Θεός, ρώτα ένα μεθυσμένο.

* * *

Δεν υπάρχουν άγγελοι στα χαρακώματα.

* * *

Το να μην πονάς σημαίνει πως έπαψες να αισθάνεσαι. Κάθε μια απ'
τις χαρές μας είναι ένα παρεδώσε με το διάβολο.

* * *

Η διαφορά ανάμεσα στην Τέχνη και την Ζωή είναι πως η Τέχνη είναι
πιο υποφερτή.

* * *

Καλύτερα ν' ακούω για έναν ζωντανό Αμερικάνο αλήτη παρά για
ένα πεθαμένο Έλληνα Θεό.

* * *

Δεν υπάρχει πιο βαρετό πράγμα απ' την αλήθεια.

* * *

Το καλοϊσορροπημένο άτομο είναι παράφρον.

* * *

Σχεδόν όλοι γεννιόμαστε μεγαλοφυΐες και πεθαίνουμε ηλίθιοι.

* * *

Οι γενναίοι δεν διαθέτουν φαντασία. Η δειλία συνήθως προκαλείται από έλλειψη κατάλληλης διαίτας.

* * *

Συνουσία σημαίνει να κλωτσάς το θάνατο στον κώλο ενώ τραγουδάς.

* * *

Όταν θα κυβερνούν οι άνθρωποι, δεν θα χρειάζονται τις κυβερνήσεις. Μέχρι τότε θα μας πηδάνε.

* * *

Διανοούμενος είναι ο άνθρωπος που λέει ένα απλό πράγμα με δύσκολο τρόπο. Καλλιτέχνης είναι ο άνθρωπος που λέει ένα δύσκολο πράγμα με απλό τρόπο.

* * *

Κάθε φορά που πάω σε κηδεία νιώθω σαν να έχω φάει κόλλυβα από αέρα κοπανιστό.

* * *

Βρύσες που στάζουν, πορδές πάθους, σκασμένα λάστιχα - είναι όλα τους πιο θλιβερά απ' το θάνατο.

* * *

Αν θες να μάθεις ποιοι είναι φίλοι σου, φρόντισε να μπεις φυλακή.

* * *

Νοσοκομείο είναι το μέρος όπου προσπαθούν να σε σκοτώσουν χωρίς να εξηγούν γιατί. Η ψυχρή και μετρημένη σκληρότητα των Αμερικάνικων Νοσοκομείων δεν οφείλεται σ' εκείνους τους γιατρούς που εργάζονται υπερβολικά ή έχουν συνηθίσει και βαρεθεί τον θάνατο. Οφείλεται στους γιατρούς ΠΟΥ ΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΑ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΛΙΓΑ και που τους θαυμάζουν οι ηλίθιοι, σαν μάγους που φέρνουν τη γιατρεία, όταν τον πιο πολύ καιρό δεν μπορούν να ξεχωρίσουν τις ίδιες τους τις κωλότριχες από κομμάτια σέλιου.

* * *

Τέλος των χαρτονιών από πουκάμισα.

ΗΡΘΕ ΜΕΣΑ ΑΠΟ τον αγωγό για τ' άπλυτα και καθώς γλύστρησε έξω, ο Μάξφιλντ του κατάφερε ένα χτύπημα με τη λαβή του τσεκουριού και του έσπασε το σβέρκο. Του ψάξαμε τις τσέπες. Δεν ήταν αυτός που θέλαμε. «Αχού, σκατά», είπε ο Μάξφιλντ. «Αχού σκατά», είπα εγώ.

Ανέβηκα πάνω και τηλεφώνησα.

«Κούνελος. Κριός. Αγριάλογο. Ρώμος. Σκληρός», είπα.

«Η Αστραπή τον γάμησε τον Μονοπόδαρο», είπε ο Στάνιφελτ.

«Φαντάσματα», είπα εγώ, «προτεινώ Φαντάσματα».

«Αγαμήσου», είπε ο Στάνιφελτ και έκλεισε.

Όταν ξανακατέβηκα, ο Μάξφιλντ είχε πέσει πάνω στο πτώμα.

«Πάντοτε σε υποψιαζόμουν», του είπα.

«Γαμεί, γαμεί και δέρνει», στράφηκε και μου 'πε.

«Τι σχέση έχει πάλι ΑΥΤΟ;» ρώτησα.

«Γκλουμπ», έκανε εκείνος.

Κάθισα πάνω σ' ένα χαλασμένο πλυντήριο. «Άκου 'δώ, αν θέλουμε να φτιάξουμε έναν καλύτερο κόσμο» του είπα, «δεν αρκεί να αγωνιζόμαστε μόνο στους δρόμους, πρέπει ν' αγωνιζόμαστε για να καλύτερεύσουμε τον εαυτό μας. Και πέρα απ' αυτό, αν οι γυναίκες μας δεν μπορούν να κρατήσουν τα νύχια των ποδιών τους καθαρά είναι απόλυτα βέβαιο πως δεν μπορούν να κρατήσουν καθαρά ούτε τα μουνάκια τους. Γι' αυτό προτού χουφτώσεις τον κώλο μιας γυναίκας, ζήτα της να βγάλει τις μπότες της».

«Γκλουμπ», έκανε αυτός. Σηκώθηκε, ικανοποιημένος, και ξεριζώσε με το σουγιά του τα μάτια του πτώματος. Στη λαβή ήταν σκαλισμένη μια σβάστικα. Έμοιαζε με τον Σελίν στις καλύτερές του στιγμές. Κατάπιε τους βολβούς.

Καθίσαμε για λίγο αμίλητοι.

«Έχεις διαβάσει το *Αντίσταση, Εξέγερση και Θάνατος*;»

«Δυστυχώς, ναι».

«Η μεγαλύτερη ελπίδα βρίσκεται στο μεγαλύτερο κίνδυνο».

«Έχεις κανένα τσιγάρο;» τον ρώτησα.

«Και βέβαια», είπε.

Μόλις πήρα το τσιγάρο και τ' άναψα, άπλωσα το χέρι μου και πίασα την κόκκινη καύτρα πάνω στον τριχωτό του καρπό.

«Αχ, σκατά», είπε εκείνος. «ΑΜΑΝ πια, ΣΤΑΜΑΤΑ επιτέλους!»

«Είσαι τυχερός που δεν στο 'χωσα στο τριχωτό σου κώλο».

«Ωραία θα 'ταν».

«Γδύσου».

Υπάκουσε.

«'Ανοιξε τα κωλομέρια σου».

«Δηλώνω υποταγή», είπε, «στο...»

Από ένα μεγάφωνο στο πάνω πάτωμα ακούστηκε η Σεχραζάτ του Ρίμσκι-Κόρσακοφ. Έχωσα, όχι, έχωσα την καύτρα στα κωλομέρια του.

«Χριστέ μου» έκανε εκείνος.

Δεν το 'βγαλα απ' τον κώλο του. «Γιατί 'κάναν την εισβολή στη Χουλαμπαλού;»

«Χριστέ μου», είπε.

«Σε ρώτησα κάτι! Γιατί το έκαναν;»

«Το 'κάναν», είπε. «Το 'κάναν γιατί το 'κάναν. Πού θες να ξέρω 'γώ»

«Ας το ψάξουμε βαθύτερα», πρότεινα εγώ, χώνοντας την καυτή καύτρα πιο βαθιά.

ΚΟΚΤΕΪΛΣ

«Χριστέ μου», έκανε εκείνος, «Ω γλυκέ μου Χριστούλη!»

«Ο καθένας μας ξέρει το μέγεθος της χαζομάρας του. Ποιος όμως καταφέρνει να ζει τη σύντομη γλυκιά δόξα της παρανοϊκής μεγαλοφυΐας του;»

«Μονάχα, ΕΣΥ, ο Τσαρλς Μπουκόβσκι!»

«Είσαι ατσίδα, Μάξφιλντ». Έβγαλα το τσιγάρο απ' τον κώλο του, το μύρισα, όχι, το μύρισα και το πέταξα μακριά.

«Είσαι και ο πρώτος μαλάκας, μωρό μου», του είπα, «Κάτσε κάτω».

«Μάλιστα», είπε εκείνος.

Κάθισα κι εγώ.

«Τώρα, στα σοβαρά», του είπα, «είναι εύκολο να καταλάβεις τον Καμύ αν με παρακολουθήσεις. Εξαιρετος συγγραφέας, αλλά στο τέλος τον έφαγε η μαρμάγκα».

«Μα για τι στο διάολο μιλάς;» είπε εκείνος.

«Για τα γράμματα προς την COMBAT. Για τους λόγους που έβγαλε για την Αμιτιέ Φρανσεζ. Για τις δηλώσεις που έκανε στο Μοναστήρι των Δομινικανών στο Λατούρ-Μομπούρ το 1948. Για την απάντηση στον Γκαμπριέλ Μαρσέλ. Για το λόγο που έβγαλε στο Εργατικό Κέντρο του Σεντ-Ετιέν, στις 10 Μαΐου του 1958. Για το λόγο που εκφώνισε στις 7 Δεκεμβρίου 1955 στο γεύμα που δόθηκε προς τιμήν του Προέδρου

Εντουάρντο Σάντος, εκδότη του Ιλ Τιέμπο, που είχε απελαθεί από τη χούντα της Κολομβίας. Για το γράμμα του στον Μ. Αζίζ Κεσού. Για τη συνέντευξή του στην Ντεμέν, τεύχος της 24-30 Οκτώβρη του 1957».

«Δηλαδή, μ' άλλα λόγια: είχε πια σπάσει, τους άφησε να τον φάνε, παράτησε τη θέση του. Πέθανε σ' ένα αμάξι, ενώ δεν μπορούσε πια να οδηγή. Κριτική κάνουν όσοι αξίζουν. Δεν μπορώ να βλέπω ένα σκατόψυχο σαν του λόγου σου να κλωτσάει τους διάσημους νεκρούς της ανθρωπότητας. Οι μεγάλοι γίνονται μεγάλοι στόχοι για τα ανθρωπάκια - τα ανθρωπάκια με τις κουμπούρες, με τις γραφομηχανές και τα ανώνυμα γράμματα κάτω απ' τις πόρτες, με τις κονκάρδες, τα κλαμπ, τα σκυλιά... όλα αυτά τα μαραφέτια των μικρών ανθρώπων κάνουν κι αυτά τη δουλειά τους».

«Αντε και γαμήσου!» του είπα.

«Οι ψευτοθυμοί θα εξαφανιστούν σαν τα ψευτομουνάκια στο ηλιόφως του Οκτώβρη», είπε εκείνος.

«Καλό. Και τι θα γίνει με τους ΑΛΛΟΥΣ;»

«Το ίδιο».

«Χριστέ μου», είπα, «Χριστέ μου».

«Ειλικρινά», είπε, ακουμπώντας το κεφάλι του, όχι, το χέρι του στο γόνατό μου. «Στ' αλήθεια δεν μπορώ να σου πω γιατί την κάνανε την εισβολή στη Χουλαμπαλού».

«Θα μπορούσε να την είχε κάνει ο Καμύ;» τον ρώτησα.

«Ποιο πράγμα;»

«Την εισβολή στη Χουλαμπαλού».

«Διάβολε, όχι!»

«Θα μπορούσε να έχει κάποια άποψη γι' αυτό;» τον ρώτησα.

«Διάβολε, ναι!»

Σωπάσαμε και οι δυο για ένα μεγάλο διάστημα.

«Και τώρα τι κάνουμε μ' αυτό το πτώμα;» τον ρώτησα.

«Τέλειωσα», είπε ο Μάξγουελ.

«Εννοώ ΤΩΡΑ».

«Είναι η σειρά σου τώρα».

«Ξέχνα το».

Ξανασωπάσαμε και κοιτάξαμε το πτώμα.

«Γιατί δεν παίρνεις τον Στάνφελτ;» ρώτησε ο Μάξγουελ.

«Και γιατί;»

«Ναι, και γιατί όχι;»

«Λοιπόν, ξέρεις κάτι; Μου δίνεις πολύ στα νεύρα».

Ανέβηκα πάνω και ξεκρέμασα τ' ακουστικό. Όλα τα υπόλοιπα τηλεφωνα σ' ολοκληρη την Αμερική ήταν απ' αυτά που το ακουστικό ακουμπάει πάνω στη συσκευή - τα 'χαν αλλάξει, δεν υπήρχαν πια συσκευές που το ακουστικό να κρέμεται - και να που εδώ έχουμε ένα γαμιόλικο που κρεμόταν από το άγκιστρο σαν πελώρια κοιμισμένη ψωλή ενός νέγρου. Το σήκωσα, το πήρα στο χέρι μου, που φυσικά ήταν υγρό από τον ιδρώτα. Και πασαλειμμένο με κολλημένα σφαγκέτι - ή δεν ξέρω κι εγώ πώς το γράφετε - ξεραμένα σκουλήκια που είχαν χάσει στην τελευταία κούρσα.

«Στάινφελτ», είπα.

«Ποιος λες ότι κέρδισε την 9η κούρσα;» με ρώτησε αυτός.

«Ο Χαμούρης ή ο Ντελ Μαρ;»

«Ο Χαμούρης».

«Ο Τζόνμποϊ Σταρ ήταν γραμμένος στο πέντε μίλια. Στις προεγγραφές ήταν έξι και δηλωμένος αναβάτης ο Αζάρφ. Στο σαρτ 8. Παιζότανε έξι στα δυόμισι. Τώρα στο σαρτ 2. Ο Τζακ Ουΐλιαμς παίρνει το κεφάλι. Η Μόρνινγκ Λάιν 4η. Ξεκίνησε με εφτά στα δύο. Στο τέλος παίχτηκε δύο στο ένα. Ο Τζόνμποϊ Σταρ κέρδισε περίπατο».

«Και σε ποιον είχες ποντάρει;»

«Στον Σμοκ Κόνσερτ».

«Τότε λοιπόν τι στο διάολο είναι αυτά;» ρώτησε.

«Κούνελος. Κριός. Αγριάλογο. Ρώμος. Σκληρός».

«Η Αστραπή τον γάμησε τον Μονοπόδαρο», είπε ο Στάινφελντ.

«Φαντάσματα», είπα εγώ, «προτείνω Φαντάσματα».

«Άντε και γαμήσου για μια ακόμα φορά», είπε ο Στάινφελτ και έκλεισε.

Κι εγώ, εγώ κατέβηκα πάλι κάτω, εγώ, εγώ, εγώ το έκανα. Αν το έκανα. Η «Φανφάρα για το μέσο άνθρωπο» του Κόπλαντ ακουγόταν από το μεγάφωνο. Ο Μάξφιλντ είχε πέσει πάλι πάνω στο μαλακισμένο το πτώμα.

Τον κοίταξα. Κάθισα για λίγο και τον κοίταξα.

«Φίλε μου», του είπα, «η δική μας η δουλειά δεν είναι εύκολη και η μοίρα μας είναι λειψή. Σκέψου την Αφρική, σκέψου το Βιετνάμ, σκέψου το Γουότς, το Ντητρόιτ. Σκέψου δηλαδή το Ρεντ Σοξ της Βοστώνης και το Εθνικό Μουσείο του Λος Άντζελες. Ή ο,τιδήποτε άλλο θέλεις. Σκέψου πόσο άθλιος φαίνεται στον καθρέφτη της ζωής».

«Μπλουουμπ», έκανε ο Μάξφιλντ.

Μπροστά μου ξετυλιγόταν η Παρακμή και η Πτώση της Δύσης. Δώστε μου άλλα δέκα χρόνια, μονάχα δέκα χρόνια. Φίλε Σπένγκλερ. Όσβαλντ; ΟΣΒΑΛΝΤ;;; Όσβαλντ Σπένγκλερ.

Κάθισα πάνω στο πλυντήριο και περίμενα.

ΚΑΤΣΕ, ΣΤΙΡΚΟΦ.

Ευχαριστώ, κύριε.

Άπλωσε τα πόδια σου.

Πολύ ευγενικό εκ μέρους σας, κύριε.

Στίρκοφ, μαθαίνω πως γράφεις άρθρα για τη δικαιοσύνη, την ισότητα και το δικαίωμα στη χαρά και την επιβίωση. Στίρκοφ;

Μάλιστα κύριε;

Πιστεύεις πως θα υπάρξει ποτέ μια κυρίαρχη και εφαρμόσιμη δικαιοσύνη στον κόσμο;

Όχι βέβαια, κύριε.

Τότε γιατί γράφεις αυτές τις μαλακίες; Μήπως δεν αισθάνεσαι καλά;

Τώρα τελευταία έχω αρχίσει να νιώθω παράξενα, κύριε, σχεδόν σαν να τρελαίνομαι.

Πίνεις μήπως πολύ, Στίρκοφ;

Φυσικά, κύριε.

Και μαλακίζεσαι καθόλου;

Συνέχεια, κύριε.

Πώς;

Δεν σας καταλαβαίνω, κύριε.

Εννοώ, με ποιο τρόπο.

Τέσσερα-πέντε ωμά αυγά και μισό κιλό χάμπουργκερς σ' ένα ανθοδοχείο με λεπτό λαιμό ενώ ακούω Βον Ουίλιαμς ή Νταριούς Μιγιώ.

Γυαλί;

Όχι, κώλος κύριε.

Εννοώ το βάζο, γυάλινο;

Όχι βέβαια, κύριε.

Παντρεύτηκες ποτέ σου;

Πολλές φορές, κύριε.

Τι πήγε στραβά;

Τα πάντα, κύριε.

Ποιος ήταν ο καλύτερος κώλος που πήδηξες;

Τέσσερα-πέντε ωμά αυγά και μισό κιλό χάμπουργκερ σ' ένα...

Καλά, καλά!

Αλήθεια.

Αντιλαμβάνεσαι πως η λαχτάρα σου για δικαιοσύνη και έναν καλύτερο

κόσμο αποτελεί μονάχα προκάλυμμα με το οποίο κρύβεις την παρακμή, τη ντροπή και την αποτυχία που βρίσκονται μέσα σου;

Ναι.

Είχες άγριο πατέρα;

Δεν ξέρω, κύριε.

Τι θα πει, δεν ξέρω;

Εννοώ, είναι δύσκολο να κάνω συγκρίσεις. Βλέπετε, είχα μόνο έναν.

Μου κάνεις τον έξυπνο, Στίρκοφ;

Ω, όχι, κύριε. Όπως λέτε, η δικαιοσύνη είναι αδύνατη.

Σ' έδερνε ο πατέρας σου;

Εκ περιτροπής.

Νόμιζα πως είχες μόνον έναν πατέρα.

Καθένας έχει έναν. Εννοώ, και η μητέρα μου, με τη σειρά της.

Σ' αγαπούσε;

Μόνο σαν προέκταση του εαυτού της.

Τι άλλο μπορεί να είναι η αγάπη;

Με την κοινή έννοια, να νοιάζεσαι πάρα πολύ για κάτι πολύ καλό.

Δεν είναι απαραίτητο να σχετίζεται με τη συγγένεια. Μπορεί να είναι μια κόκκινη μπάλα ή ένα κομμάτι βουτυρωμένης φρυγανιάς.

Θες να πεις πως μπορείς ν' ΑΓΑΠΗΣΕΙΣ μια βουτυρωμένη φρυγανιά;

Μονάχα μερικές, κύριε. Κάποια πρωινά. Στο φως ορισμένων ηλιαχτίδων. Η αγάπη εμφανίζεται και φεύγει χωρίς να το προσέξουμε.

Είναι δυνατόν να αγαπήσεις μια ανθρώπινη ύπαρξη;

Φυσικά, ιδιαίτερα αν δεν τις ξέρεις και τόσο καλά. Μ' αρέσει να τις παρακολουθώ μέσα απ' το παράθυρό μου, να περπατάνε στο δρόμο.

Στίρκοφ, είσαι δειλός.

Φυσικά, κύριε.

Τι είναι δειλός;

Ο άνθρωπος που θα το σκεφτόταν δυο φορές προτού παλέψει μ' ένα λιοντάρι με γυμνά χέρια.

Τι είναι γενναίος;

Ο άνθρωπος που δεν ξέρει τι πᾶ' να πει λιοντάρι.

Όλοι ξέρουν τι είναι λιοντάρι.

Υποθέτουν πως ξέρουν.

Και τι είναι ηλίθιος;

Ο άνθρωπος που δεν αντιλαμβάνεται πως ο Χρόνος, η Δομή και η

Σάρκα πάνε, σε μεγάλο βαθμό, χαμένα.

Τότε τι είναι σοφός;

Δεν υπάρχουν σοφοί, κύριε.

Τότε δεν μπορεί να υπάρχουν ούτε ηλίθιοι. Αν δεν υπάρχει νύχτα, δεν υπάρχει ούτε μέρα. Αν δεν υπάρχει λευκό, δεν υπάρχει ούτε μαύρο.

Συγγνώμη, κύριε. Νόμια πως το καθετί είναι αυτό που είναι, όχι σε εξάρτηση με κάτι άλλο.

Έχασες τον πούτσο σου σε πάρα πολλά βάζα. Δεν καταλαβαίνεις πως ΟΛΑ είναι σωστά, πως τίποτα δεν μπορεί να πάει στραβά;

Εγώ καταλαβαίνω, κύριε, πως ότι συμβαίνει, συμβαίνει.

Τι θα έλεγες αν επρόκειτο να σε αποκεφαλίσω;

Δεν θα μπορούσα να πω τίποτα, κύριε.

Εννοώ ότι αν επρόκειτο να σε αποκεφαλίσω, εγώ θα παρέμενα η Θέληση κι εσύ θα γινόσουν Τίποτα.

Θα γινόμουν κάτι διαφορετικό.

Με ΕΚΛΟΓΗ δική μου.

Με εκλογή και των δυο μας, κύριε.

Ησύχασε! Ησύχασε! Άπλωσε τα πόδια σου!

Πολύ ευγενικό εκ μέρους σας, κύριε.

Όχι, πολύ ευγενικό εκ μέρους και των δυο μας.

Φυσικά, κύριε.

Λες πως συχνά νιώθεις αυτή την τρέλα. Τι κάνεις όταν σε πιάνει;

Γράφω ποιήματα.

Είναι τρέλα η ποίηση;

Η μη-ποίηση είναι τρέλα.

Τι είναι τρέλα;

Τρέλα είναι η ασχήμια.

Τι είναι άσχημο;

Για κάθε άνθρωπο, κάτι διαφορετικό.

Η ασχήμια ανήκει;

Υπάρχει.

Ανήκει;

Δεν ξέρω κύριε.

Διατείνεσαι ότι έχεις γνώση. Τι είναι γνώση;

Το να ξέρεις όσο το δυνατόν λιγότερα.

Πώς μπορεί να συμβεί αυτό;

Δεν ξέρω, κύριε.

Μπορείς να χτίσεις μια γέφυρα;

Όχι, κύριε.
 Μπορείς να φτιάξεις ένα όπλο;
 Όχι, κύριε.
 Αυτά τα πράγματα είναι προϊόντα γνώσης.
 Αυτά τα πράγματα είναι γέφυρες και όπλα.
 Θα σε αποκεφαλίσω.
 Ευχαριστώ, κύριε.
 Γιατί;
 Είστε η έμπνευσή μου, όταν η δικιά μου στερεύει.
 Είμαι η Δικαιοσύνη.
 Ίσως.
 Είμαι ο Νικητής. Θα σε βασανίσω, θα σε κάνω να ουρλιάξεις. Θα σε κάνω να επιθυμήσεις το Θάνατο.
 Φυσικά, κύριε.
 Δεν καταλαβαίνεις πως είμαι ο αφέντης σου;
 Είστε ο χειριστής μου. Δεν υπάρχει όμως τίποτα που να μπορείτε να μου κάνετε που να μην μπορεί να γίνει.
 Νομίζεις πως μιλάς έξυπνα, αλλά μέσα απ' τα ουρλιαχτά σου δεν θα λες τίποτα έξυπνο.
 Αμφιβάλλω, κύριε.
 Δεν μου λες, πώς μπορείς να ακούς Βον Ουΐλιαμς και Νταριούς Μιγιά; Δεν έχεις ακούσει ποτέ σου τους Μπιτλς;
 Ω, κύριε, όλοι έχουν ακούσει τους Μπιτλς.
 Δεν σ' αρέσουν.
 Δεν τους αντιπαθώ.
 Αντιπαθείς κανένα τραγουδιστή;
 Δεν γίνεται να αντιπαθείς τους τραγουδιστές.
 Τότε κανένα άτομο που επιχειρεί να τραγουδήσει;
 Τον Φρανκ Σινάτρα.
 Γιατί;
 Γιατί ξαναφέρνει στο νου μιας αρρωστημένης κοινωνίας μιαν αρρωστημένη κοινωνία.
 Διαβάζεις καμιά εφημερίδα;
 Μόνο μία.
 Ποια;
 Το ΟΠΕΝ ΣΙΤΙ
 ΦΡΟΥΡΕ! ΠΑΡΕ ΑΜΕΣΩΣ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΣΤΙΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΙΣΤΕ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ!

Κύριε, μια τελευταία παράκληση.
 Ναι.
 Μπορώ να πάρω το βάζο μου μαζί;
 Όχι, σκοπεύω να το χρησιμοποιήσω!
 Κύριε;
 Εννοώ, θα το κατάσχω. Τώρα, φρουρέ, πάρε αυτόν τον ηλίθιο! Και, φρουρέ, ξαναέλα με, ξαναέλα με...
 Ναι, κύριε;
 Μισή ντουζίνα ωμά αυγά και κανά κιλό κιμά από φιλέτο...
 Βγαίνουν ο φρουρός και ο φυλακισμένος. Ο βασιλιάς σκύβει μπροστά, μορφαίνοντας με κακία, καθώς ο Βον Ουΐλιαμς αρχίζει να ακούγεται από μια συσκευή! Έξω, ο κόσμος συνεχίζει να κινείται, καθώς ένα ψωριάρικο σκυλί κατουράει μιαν όμορφη λεμονιά που δονείται στον ήλιο.

Ο **Τσαρλς Μπουκόβσκι** ήρθε στον κόσμο στα 1920, στο Άντερναχ του Ρήνου από Πολωνοεβραίους γονείς. Όταν έγινε δυο χρονών πήγε στην Αμερική, όπου και μεγάλωσε στα σλαμς των ανατολικών μεγαλουπόλεων. Έγινε μέλος σε συμμορίες νεαρών, μπήκε στη φυλακή, στο τρελοκομείο, έκανε το βενζινά, τον αθλητικό ρεπόρτερ, το συντάκτη διαφημιστικών φυλλαδίων ενός αριστοκρατικού μπουρδέλου, το θυρωρό της νύχτας, τον ταξινομητή επιστολών και πολλά άλλα. Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί πάνω από είκοσι βιβλία του, ποίησης ή πρόζας, ενώ δεκάδες ιστορίες και ποιήματά του έχουν δημοσιευτεί σε περιοδικά κι εφημερίδες, της Ευρώπης και των Η.Π.Α. Ζει σήμερα στο Λος Άντζελες και θεωρείται κορυφαία φυσιογνωμία των Αμερικανικών γραμμάτων.

Φωτ.: Sam Cherry